

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Na proslavi IX. korpusa v Novi Gorici se je zbralo nad 50.000 udeležencev

IX. korpus – udarna pest primorskega naroda

Nova Gorica — Napovedovali in pričakovali smo veliko slavo v Novi Gorici. Toda dočakali smo še več. Bila je to proslava, kakršne menda ne poznamo. Nova Gorica nas je pričakala praznična, slovesna, v zastavi, z glasbo. In soncem! Že zeleznike postaje so se proti mestu zgrinjale množice. Množice z avtobusov, množice z osebnimi vozili. Od nekod s Cerkljanskega je pripeljal kamion, pravi partizanski kamion, s katerim so se peljali partizani osvobajati Novo Gorico, Trst...

Vsa množica se je zgrnila na osrednji prireditveni prostor na Trgu Edvarda Kardelja. Po vrsti, z zastavami, napisnimi tablami, prihajajo partizanske enote in se razvrščajo pred tribuno: štab IX. korpusa, Pokrajinski komite KPS, Pokrajinski odbor OF, Zaščitni bataljon korpusa, brigada Simona Gregorčiča, Ivana Gradnika, Srečka Kosoveca, Francea Prešerna, Bazoviška brigada, brigada Janka Premrla-Vojka, brigada

Triestina, Gramsci, Buozzi, Picelli, Fontanot, prekomorske brigade, in odredi, Briško-Beneški, Dolomitski, Gorenjski, Istrski, Jeseniško-Bohinjski, Škofjeloški, Mornariški, Zapadno Koroški, vojna področja, tankovske brigade, artilerijske brigade, tiskarji, tehnika, saniteta, aktivisti, Sardinci... 9.160 je vseh.

Mogočen oder pred skupščino občine je poln pevcev, godbenikov.

Med njimi Partizanski pevski zbor iz Trsta, orkester Ljudske milice iz Ljubljane, med nastopajočimi sama znana imena. Med njimi tudi Danilo Turk-Joco, nekdanji Prešernovec, danes sloviti tržaški igralec. Slavnostne fanfare so naznanile začetek slovesnosti, nad odrom se rdeči trak zvije v peterokrako zvezdo. General Rado Klanjšček predaja raport komandantom IX. korpusa: general majorju Ladu Ambrožiču-Novljanu, general polkovniku Stanetu Potočarju-Lazarju, general majorju Jožetu

Borštnarju-Gabrovčanu. In potem mogočna pesem Brigade s hribov...

Slavnostni govornik je danes Mitja Ribičič, član predsedstva CK ZKJ, ki posebej poudari, da je bil IX. korpus s 30. in 31. divizijo, z divizijo Garibaldi, Natisone, 20. tržaško udarno brigado, brigado VDV in številnimi drugimi enotami oborožena pest primorskega ljudstva. Ni nastal čez noč. Njegovo poreklo sega daleč nazaj do tolminskih puntarjev. Nastal je iz četrstoletnega boja primorskega ljudstva s fašistično tiranijo, povezan s trpljenjem in ponižanji primorskih ljudi, z upori in sočnimi procesi, z Bazovico, organizacijo TIGR, s političnim delom komunistov vse do odkritega upora, do primorskega partizanstva, ki ga je prav IX. korpus povezal in popeljal do končne zmage, do pregona fašizma, do svobodne Primorske.

Vse zbrane je pozdravil tudi komandant udarne divizije Garibaldi-Natisone Maria Fantini-Sass. Spomnil je na številne boje njegovih borcev, na padle na Blegošu, v Baški grapi, na Banjšicah, na Šebreljskem vrhu, v Trnovskem gozdu, na Kolpi. Njegovi partizani so se zavedali, da je treba fašizem uničiti povsod, ne le doma, zato so svoj boj nadaljevali tudi na naših tleh. In tudi danes so njegovi borci znova borci proti nacizmu in šovinizmu v Evropi, še vedno ostajajo narod Garibaldi.

Bogat kulturni program je zaključil slavo na prireditvenem prostoru, a slavo se je nadaljevalo po vsej Novi Gorici. Vsa Nova Gorica je bila en sam prireditveni prostor. Nič koliko pristranskih tovariških srečanj, stiskov rok, objemov! Marsikdo je šele danes, po štiridesetih letih tu našel svojega soborca. Tisti z rdečimi rutkami so bili italijanski partizani. Na vsako naše srečanje pridejo. Ponošni so, da so bili Titovi partizani. In to povedo in pokažejo na vsakem koraku.

Še vreme je bilo z nami. Če je deževalo po vsej Sloveniji, je bila Nova Gorica oaza sonca, mesto tovarištva, ki se je skalilo v najtežjih dneh naše zgodovine, v naši borbi.

Povzetki iz govora Mitje Ribičiča na 2 strani. D. Dolenc

Predrag odvoz smeti

Tržič — Izvršni svet skupščine občine Tržič se na zadnji seji ni strinjal z odgovorom Komunalnega podjetja Tržič na delegatsko vprašanje v zvezi z odvozom smeti iz krajevne skupnosti Podlujbelj. Vprašanje s tem v zvezi je zastavila delegacija krajevne skupnosti Podlujbelj na seji 21. junija.

Komunalno podjetje Tržič v odgovoru med drugim poudarja, da se povračilo stroškov za deponiranje odpadkov v letu 1982 ni povečalo in da so bile tarife že dve leti nespremenjene. V razpravi v izvršnem svetu pa je bilo poudarjeno, da takšna trditve ne drži in da so se cene po pogodbi in sklenitvi samoupravnih sporazumov praktično nekajkrat povečale (za kar pa ni bila zadolžena in odgovorna skupnost za cene v občini). Prav zaradi povišanja cen je upadla tudi količina odpeljanih odpadkov, in če bo šlo tako naprej, bo v prihodnje na območju občine zaradi previsokih cen, ki jih krajevne skupnosti ne zmorejo, ostalo neodpeljanih okrog 1000 kubičnih metrov smeti oziroma odpadkov.

Izvršni svet se z odgovorom ne strinja in meni, da je treba glede cen za odvoz smeti in odpadkov iz krajevnih skupnosti zavzeti drugačno stališče in osnove kot pri industrijskih odpadkih. Zato je izvršni svet pooblastil komite za urejanje prostora, da se še pred sejo občinske skupščine o tem pogovori s Komunalnim podjetjem Tržič. A. Ž.

E. Žagar

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Stabilizacija omejuje pravice

V vseh gorenjskih občinah se letos — ponekod že od začetka tega leta, drugje od polletja naprej — zbirajo sredstva za zdravstveno varstvo v višini, ki pomeni od 11 do 18 odstotkov več denarja glede na zbrana sredstva v preteklem letu. Izjema je le jeseniška občina, kjer bodo zbrali letos za izvajanje te dejavnosti le 11 odstotkov več kot lani. Tako skromno povečanje denarja, ki ga bo letos združeno delo namenilo za to družbeno dejavnost, pa za Gorenjsko pomeni, da bo do konca leta zmanjkalo za izvajanje zdravstvenega varstva okroglih 90 milijonov novih din, kar je sicer manj od prvotnih izračunov, toda še vedno veliko glede na posledice. Te so v grobih obrisih že razvidne; tako na Gorenjskem kot tudi v drugih slovenskih regijah predlagajo višjo participacijo za zdravstvene storitve, ker naj bi ta ukrep v sedanji situaciji najhitreje učinkoval, vsi ostali ukrepi, tudi tisti, ki zadevajo zdravstvene delovne organizacije, pa bodo imeli še dolgoročne učinke tudi v naslednjem letu.

Brez dvoma je kaj nepopularno omejevati pravice tam, kjer so bile že uveljavljene. Stabilizacijsko ravnanje na področju zdravstvenega varstva, seveda pomeni manj pravic ob hkratnem večjem osebnem deležu. Oženje pravic uporabnikom in pogoji gospodarjenja zdravstvenih delovnih organizacij bi bili v gorenjski regiji še bolj boleči, če ne bi že vsa zadnja leta močno varčevali. Kljub temu bo zelo razvito gorenjsko zdravstvo močno občutilo pritisk, naj omejuje svoje dejavnosti. Tako drastičnih ukrepov, kot je zapiranje ambulant in opuščanje zdravstvenih delavcev, verjetno ne bo treba sprejemati. Ne nazadnje tudi zaradi regijske solidarnosti. Še naprej bo treba dodeljevati sredstva radovljiski zdravstveni skupnosti in verjetno tudi trški.

Zelo razvito zdravstveno varstvo na Gorenjskem — drugače povedano — zdaj plačuje še davek na svojo razvitost. Prav zaradi tega so nekateri ukrepi, predlagani bodo še na septembrskih skupščinah zdravstvenih skupnosti, ostrejši od ukrepov republiškega samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva. Koraka nazaj pri zagotavljanju zdravstvenega standarda gorenjskemu prebivalstvu je prav zato še bolj boleč. Ker pa se na Gorenjskem zavedajo, da se bolezen ne ravna po denarju, so vse predlagane omejitve z medicinskega stališča pregledali še posebej zdravstveni strokovnjaki, da bi preprečili morebiten prehud poseg v zdravstveno stanje prebivalstva.

L. M.

1. septembra je Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj začelo urejati Gasilski trg v Kranju. Investitor tega dokaj zahtevnega projekta, ki naj bi bil izveden skladno s programom revitalizacije starega mesta Kranja, je samoupravna komunalna interesna skupnost Kranj. Dela v dolžini 65 in širini 10 do 16 metrov naj bi bila končana do konca oktobra letos.

Urejati so začeli Gasilski trg

Obnovili bodo vodovodno in električno napeljavo, uredili kanalizacijo in ostalo po programu revitalizacije starega mestnega jedra

Kranj — V srednjeročnem programu samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Kranj je predvidena tudi ureditev Gasilskega trga v starem delu mesta. 1. septembra letos so po pridobitvi vseh potrebnih komunalnih soglasij in izdelavi detajlnih načrtov začeli z deli. Investitor tega obsežnega in zahtevnega objekta je samoupravna komunalna interesna skupnost, izvajalec del pa Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj s soizvajalci.

Ureditev Gasilskega trga je bila dokaj trd oreh. Vodovodno omrežje v tem delu Kranja je namreč dotrajano in ga bo treba v celoti obnoviti. Potek del naj bi tudi pokazal, kako je s kanalizacijo. Le-ta je namreč še v lončeni izvedbi in marsikje bo najbrž potrebna obnova, vsekakor

pa bo treba dvigniti vse jaške. Tudi električno napeljavo bo treba skoraj v celoti obnoviti, saj je zdaj potekala po pročeljih stavb, v prihodnje pa bo speljana v kabelske bloke. Prizadevajo si, da bi tudi PTT svoje inštalacije položil v kable.

Po končanih komunalnih delih bodo trg deloma asfaltirali, deloma pa obložili z granitnimi kockami. Javna razsvetljava bo urejena podobno kot na Vodopivčevi ulici. Skratka, celotna ureditev Gasilskega trga bo usklajena s programom revitalizacije starega mestnega jedra. Projekt za ureditev je izdelal inž. Rus iz Domplana, sodeloval je tudi Zavod za spomeniško varstvo Kranj.

Po programu naj bi celotna ureditev veljala 2,41 milijona dinarjev. Ker pa so se odločili za kabelsko ureditev električne napeljave, se bodo stroški podražili za okrog 700 tisoč dinarjev. Med drugimi deli bo treba urediti še dovoze in izvoze ter odvodnjavanje. Sicer pa naj bi bila dela po programu končana konec oktobra letos.

A. Žalar

Telefoni v Javorniškem rovtu in na Potokih

Javornik — V krajevni skupnosti Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela že več let urejajo telefonsko omrežje in priključke. To je usklajeno tudi s srednjeročnim razvojnim programom krajevne skupnosti in planom komunalnih del za leto 1983.

Pred leti so uredili telefonsko omrežje in 300 priključkov na Javorniku in Koroški Beli, letos pa so dobili osem telefonskih priključkov tudi v Javorniškem rovtu. Cena priključka je 36.000 dinarjev. Še precej krajanov bi rado dobilo telefone. Radi bi tudi namestili dve javni telefonski govornilnici na Javorniku in Koroški Beli, primanjkuje pa denarja za denarno sodelovanje.

V naslednjem obdobju bodo morali ob sodelovanju s podjetjem ptt

promet Kranj, samoupravno komunalno skupnostjo občine Jesenice ter krajanom na Potokih rešiti dokaj težavno vprašanje telefonskega omrežja in priključkov v tej vasi. Za telefonske priključke so zainteresirani vsi krajan, še posebej pa Metalna Maribor, ki ima na Potokih samski dom. Že dalj časa se javorniška krajevna skupnost dogovarja s predstavniki krajevnih skupnosti Žirovnica, da bi vas Potoki priključili na telefonsko omrežje v Žirovnici, ki je tudi v izgradnji. Pred kratkim so naročili projekt na relaciji Podajda—Potoki in lahko pričakujejo, da bo vprašanje telefonskega omrežja in priključkov na Potokih rešeno v naslednjih letih.

E. Žagar

Shod gorenjskih brigadirjev

Lesce — Konec avgusta je bila zaključena letošnja sezona mladinskih delovnih brigad. Gorenjski brigadirji se vsako leto zberejo na shodu ob zaključku. Letošnji shod gorenjskih brigadirjev bo v soboto, 17. septembra ob 15. uri v kampu Šobec. Na shodu se bodo predstavile vse gorenjske brigade, predstavljeni pa bodo tudi njihovi delovni uspehi. Govornik bo predsednik centra za mladinske delovne brigade republiške konference ZSMS Tone Andrelič. Shod bo popestren z zabavnimi igrami in plesom. Razen brigadirjev vabljeni vsi, ki ste radi med mladimi!

PO JUGOSLAVIJI

ODOBRILI POSOJILO

Pooblašeni predstavniki zveznega izvršnega sveta, Narodne banke Jugoslavije in poslovnih bank so v New Yorku podpisali sporazum z mednarodnim koordinacijskim komitejem, ki zastopa več kot 600 tujih poslovnih bank. S tem dogovorom je Jugoslavija zagotovila 600 milijonov dolarjev, ki jih moramo vrniti v šestih letih in refinansiranje nekaterih starih dolgoročnih in kratkoročnih posojil tujih bank; hkrati so obnovljeni nekateri kratkoročni krediti.

SPET ŽIVO SREBRO IZ IDRJE

V idrijskem rudniku živega srebra so konec preteklega tedna po sedmih letih spet pognali peč za predelavo živega srebra. V peč bodo v ponedeljek vložili prve količine cinobaridove rude. Rotacijsko peč, ki so jo postavili pred dvaindvajsetimi leti in je po mnenju strokovnjakov še vedno na visoki tehnični in tehnološki ravni, bodo danes pregledali še strokovnjaki republiškega in medobčinskega inšpektorata za delo. Če bodo ugotovili, da deluje brezhibno, bodo v rudniku začeli predelovati 46 ton živega srebra za potrebe 18 domačih porabnikov, podpisnikov sporazuma o obnovitvi minimalne proizvodnje živega srebra v Idriji.

50.000 VOZIL LETNO

Unisova tovarna avtomobilov Sarajevo in njen zahodnonemški partner Volkswagen si bosta prizadevala, da bo sarajevski TAS do leta 1985 dosegel letno proizvodnjo 50.000 vozil. Letos bo TAS izdelal približno 30.000 osebnih avtomobilov, od katerih jih bodo eno tretjino izvozili. Razen ekskluzivnega »kedi AP«, ki je namenjen drobnemu gospodarstvu in za katerega se po Evropi zelo zanimajo, naj bi v Sarajevu začeli čimprej izdelovati najnovejši tip golfa, ki ima vrsto tehničnih prednosti v primerjavi s prejšnjimi modeli.

Razprave o spremembah plana

Kranj — V krajevnih skupnostih v kranjski občini so se 1. septembra začele javne razprave o osnutku sprememb družbenega plana občine. Osanek obravnavanega dokumenta, ki poleg vsebinskih prinaša tudi prostorske spremembe, so vsi zbori občinske skupščine sprejeli in dali v javno razpravo v začetku julija letos. Poseben poudarek v sedanjih razpravah krajanov v krajevnih skupnostih je dan tistim spremembam družbenega plana, ki se nanašajo na prostorske rešitve, ki so nastale na podlagi tako imenovanega intervencijskega zakona oziroma zakona o prepovedi spreminjanja namembnosti kmetijskih zemljišč. V kranjski občini je namreč okrog 190 hektarov zemljiških površin, ki so bile z različnimi prostorskimi dokumenti doslej predvidene za pozidavo, po sedanjih spremembah pa so določene za kmetijske obdelovalne površine.

Javne razprave v krajevnih skupnostih bodo trajale do 15. septembra, na oktobrski seji občinske skupščine pa je predvidena že razprava in sklepanje o predlogu spremenjenega družbenega plana. Spremenjeni družbeni plan bo veljal do leta 1985 oziroma do sprejetja prihodnjega srednjeročnega družbenega plana, za katerega pa že zdaj lahko pričakujemo, da težnje glede ohranjanja kmetijskih površin ne bodo omiljene. Ker je čas do obravnave predlaganih sprememb v občinski skupščini sorazmerno kratek, so se organizatorji odločili, da bodo z javnih razprav krajanov upoštevali tiste pripombe, ki jih bodo z zapisnikom poslali do vključno 19. septembra komiteju za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine. Vsebinsko sprememb v sedanjih razpravah v krajevnih skupnostih razlagajo predstavniki komiteja za urbanizem gradbene in komunalne zadeve, Domplana, kmetijske zemljiške skupnosti, občinske konference socialistične zveze in izvršnega sveta občinske skupščine.

A. Ž.

Iz govora Mitje Ribičiča na proslavi v Novi Gorici

V tej bitki za svetovno nadvlado je najbolj nevarna tekma v oboroževanju, zlasti na področju jedrskega orožja in raket, ki jih ni več moč niti izmeriti, že sedaj pa jih, kot smo se te dni prepričali, tudi ni moč več obvladovati. Nikoli ni to nakopičeno strahotno orožje igralo tako usodne vloge za življenje in obstoj človeštva kot danes in nikoli ni šlo dajalo tako utemeljenih razlogov za zaskrbljenost prav vseh ljudi, narodov in držav. Obe veliki sili sta v tem pogledu najbolj odgovorni, saj je treba oboroževanje zaustaviti tam, kjer se je tekma začela in od koder se v krogih razširja na vse strani. Mir je splošna dobrina človeštva in zanj smo vsi enako odgovorni, najbolj pa oni, ki razpolagajo z monopolom nad jedrsko tehnologijo. Oboroževalna tekma je blokovska kategorija, zavisi od zaupanja in stopnje volje po sporazumevanju med voditelji blokov. Kadar je dežant na dnu, je brezglava tekma na vrhuncu. Zato so na zadnji vrhinski konferenci Neuvrščeni podčrtali, da mir ne more temeljiti na še tako »popolni« blokovski delitvi sveta, pač pa na spreminjanju mednarodnih razmer, v katerih bodo svoboda, neodvisnost, enakopravnost in enaka varnost zagotovljeni slehernemu narodu in vsem 160 članicam Združenih narodov.

V tem smislu tudi Jugoslavija podpira prizadevanja Združenih narodov in tudi zelo pomembna množična mirovna gibanja, če so resnično mirovna in v funkciji miru, ne pa, enega ali drugega bloka.

Jugoslavija podpira duha in smisel helinskih sklepne listine za odnose med evropskimi državami, podpira duha in smisel ber-

linskega dokumenta za odnose med komunističnimi partijami. Prizadevamo si za odpravo tujih vojnih baz in ladjevja iz Sredozemlja. Sprejemamo pobude za spreminjanje Balkana v območje miru brez jedrskega orožja. Zavzemamo se za dogovor o evroaketah, to je za zmanjšanje števila nameščenih raket in preprečitev nameščanja novih.

Vidimo politiko čim boljših odnosov z vsemi sedmimi sosedmi in z večino njih se nam je posrečilo tudi odpraviti mnoga bremena preteklosti. No, manjšinski problemi so pri vseh naših sosedih (kot v vsej Evropi in v svetu) ostali še vnaprej odprti in bodo še dolgo preizkusni kamen resnične demokratičnosti in humanizma. Bolgarsko zankanje makedonskega naroda in albansko netenje iredentizma znotraj Jugoslavije je še posebej nevarno za mir v Evropi in v svetu. Vendar, mi nudimo vsem sosedom odprto mejo za svobodno gibanje ljudi, za organizirano gospodarsko sodelovanje, za prepletanje kulturnih in drugih dobrin. Odprta meja je naša stalnica, želja in princip, omejevalni ukrepi so lahko le začasni in jih moramo ukiniti, ko izgube svoj ekonomski, fiskalni namen. Sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo je lahko zgled dobrih odnosov. Dokončna ureditev meje je namreč učinkovito prispevala h kvalitetno novim odnosom. Osimski sporazumi so odprli nove možnosti za razvijanje vzajemno koristnega sodelovanja, še posebej obsejnega prebivalstva. Demokratske stranke in italijanska vlada so tudi z razumevanjem sprejeli naš program gospodarske stabilizacije in napore za saniranje zunanje likvidnosti SFRJ.

Zaradi vsega tega še toliko bolj motijo izbruhi fašističnega divjanja in neodgovornega nasilja proti Slovincem. Pričakujemo, da bodo italijanske državne oblasti poslej preprečile taka ravnanja, ki kršijo Ustavno Republike Italije in ne spoštujejo obvezze vseh članic OZN, da bodo na svojih tleh izkoreninile ostanke zločinskega fašizma. Te črne sile zla so dobile nov pogum zaradi našega gospodarskega položaja in občasnega zapiranja meje, še bolj pa zaradi nerazumljivega italijanskega omahovanja pri sprejemanju zakona o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. Sedaj imamo že deveto zakonodajo, je nedavno dejal znani voditelj italijanskega odporniškega gibanja Lizerio, »pa slovenska narodnostna manjšina še nima priznanih svojih pravic, svoje zaščite...«. Pričakujemo, da bo demokratična Italija čimprej sprejela tak zakon o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki bo naši manjšini zagotavljal nemoten obstoj in vsestranski razvoj.

Komunisti o položaju mladih

Avgusta so osnovne organizacije Zveze komunistov v jeseniški občini razpravljale o evidentiranju ter o dolgoročni politiki gospodarske stabilizacije — Več oblik izobraževanja komunistov

Jesenice — Minuli mesec so osnovne organizacije Zveze komunistov na Jesenicah na svojih sestankih največ razpravljale o evidentiranju članov v organe Zveze komunistov in v sekretariate osnovnih organizacij ZK, analizirale naloge, ki izhajajo iz dolgoročne gospodarske stabilizacije, se pripravljale na 8. sejo CK ZKS ter ocenjevale gradiva za razpravo o aktualnih idejnopolitičnih vprašanjih položaja, družbenopolitičnega organiziranja in delovanja mladih.

Osnovne organizacije Zveze komunistov morajo kadrovanje oziroma evidentiranje skleniti najkasneje do 15. septembra, kadrovanje v občinske organe pa mora biti zaključeno do 30. novembra.

Avgusta so se sestali tudi člani tovariškega razsodišča in razpravljali o pritožbah na izključitve posameznih članov. Člani častnega razsodišča ugotavljajo, da posamezni komunisti pogosto ne preberejo statuta ZKS, posebej ne tega, kaj določa statut o sprejemu, izstopu, črtanju ali izključitvi iz Zveze komunistov.

Idejnopolitično usposabljanje je stalna in odgovorna naloga komunistov, zato so avgusta izdelali za jesensko obdobje osnutek programov in izvedbo organiziranih oblik usposabljanja komunistov v občini. Tako bodo 19. septembra povabili na uveljavni seminar dvajset bodočih članov Zveze komunistov, 3. oktobra se bo začela občinska partijska šola, po 15. septembru pa bodo organizirali instruktazne seminarje za sekretarje, namestnike sekretarjev, vodje idejnopolitičnega usposabljanja, evidentirarje in blagajnike.

Predsedstvo OK ZKS Jesenice je v minulem mesecu posvetilo največ

Objave v Uradnem vestniku Gorenjske

V 20. številki Uradnega vestnika Gorenjske, ki je izšla 31. avgusta letos, objavlja občina Radovljica na 16 straneh Statut občine Radovljica. Ta temeljni akt občine so sprejeli vsi trije zbori občinske skupščine na 16. skupni seji 29. junija letos.

V uvodnem delu oziroma temeljnih načelih statuta so opredeljeni družbenoekonomski in družbenopolitični odnosi, materialna osnova za zadovoljevanje skupnih potreb ter osebne in skupne potrebe na različnih področjih dejavnosti. Upoštevana so načela solidarnosti, vzajemnosti in socialističnega humanizma. Posebej so naštet družbenopolitične organizacije, ki imajo posebno vlogo pri podružbljanju funkcij oblasti, političnem odločanju in razvoju samoupravnih odnosov itd. To so Zveza komuni-

stov, Socialistična zveza, Zveza sindikatov, Zveza združenj borcev NOV, Zveza socialistične mladine, Zveza rezervnih vojaških starešin. Druge družbene organizacije in društva pa združujejo občane glede na njihove interese in delujejo na osnovi programa Socialistične zveze. Temeljna načela so hkrati tudi podlaga in smer za razlago statuta ter prepisov občinske skupščine in njenih organov.

Statut nazadnje določa, da morajo biti predpisi in drugi splošni akti, ki jih morajo na podlagi statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, izdani najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi statuta. Do tega roka morajo biti usklajeni s statutom tudi doseženi predpisi in drugi splošni akti občinske skupščine in njenih organov.

A. Ž.

Vinko Hafner in Matjaž Čepin v žirovski krajevni skupnosti

Zgledno sodelovanje

Žirovsko združeno delo prispeva denar za uresničevanje programov krajevnih skupnosti, zato so v zadnjih desetih letih zgradili kanalizacijo, vodovod, uredili mrliško vežico in pokopališče, grajujejo telefonsko omrežje — Problem z urbanizmom, prostori za kulturno dejavnost — Pohvalijo se lahko s sodelovanjem in sodelovanjem z občinsko skupščino

Žiri — Nedvomno je krajevna skupnost Žiri lahko zgleden primer, kako je treba reševati krajevne probleme, je pretekli teden poudaril predsednik slovenske skupščine Vinko Hafner, ko se je skupaj s predsednikom občinske skupščine Škofja Loka Matjažem Čepinom pogovarjal s predstavniki krajevnih skupnosti o uresničevanju samoupravnih vlog krajevnih skupnosti, njenih odnosih z združenim delom in odnosu do občinske skupščine. V tej krajevni skupnosti so namreč ob hitrem industrijskem razvoju vsa povojna leta morali nekoliko čakati z razvojem družbenega standarda, kar skušajo v zadnjih desetih letih nadoknaditi. Tako imajo že tretje srednjeročno obdobje med krajevno skupnostjo in delovnimi organizacijami podpisan samoupravni sporazum, po katerem delovne organizacije na osnovi bruto osebnega dohodka prispevajo denar za uresničevanje programov krajevnih skupnosti. Letos bo na primer v ta namen združeno delo prispevalo 12 milijonov dinarjev.

Na ta način so v zadnjih desetih letih v krajevni skupnosti uresničili nekaj zahtevnih in dokaj dragih programov: zgradili so kanalizacijo, sistem televizijskih pretvornikov, vodovod, mrliško vežico in uredili pokopališče, izgrajujejo telefonsko omrežje, če naštejemo le najpomembnejše. Izpadla pa je ureditev centra Žirov, ki ga načrtujejo že skoraj 30 let. Vendar je pri tem treba povedati, da je krajevna skupnost izpolnila svojo obveznost, to je, zagotovila je zemljišče in ga uredila in tudi žirovske delovne organizacije so že sprejele sklepe o sofinanciranju. V centru naj bi zgradili večnamensko stavbo, v kateri bi bila banka, blagovnica in restavracija s prenočitvenimi zmogljivostmi. Žal predvideni investitorji nimajo denarja in je le malo verjetnosti, da bi blagovnica dobili v tem srednjeročnem obdobju, čeprav je ABC Loka zadolžena, da čimprej pripravi načrte.

Do praznovanja krajevnega praznika, praznujejo ga 23. oktobra, so imeli v načrtu tudi izgradnjo telefonskega omrežja. Sedanje zmogljivost telefonske centrale so s 300 povečali na 800 priključkov. Vsak od 400 novih naročnikov, telefon naj bi potegnili v vseh 21 vasi na območju krajevnih skupnosti, mora prispevati 20.000 dinarjev in 50 udarniških ur. Dejanska cena telefonskega priključka je 50.000 dinarjev in razliko prispeva združeno delo. Žal bo načrt le težko uresničen, ker ne dobijo ka-

blov. Tovarne kable izvažajo, jih na domačem trgu ni. Za občno ureditev telefonskega omrežja krajevni skupnosti načrtujejo priključkov. Od tega naj bi jih gospodinjstva imela 1200, industrija dobila dovolj zvez in še nekaj več naj bi ostalo.

Tako kot po vsej občini imajo Žirovci težave z urbanizmom. Načrtuje predstnik občinske skupščine Matjaž Čepin, je treba Žirovci pohvaliti za dobro sodelovanje z lokalnimi urbanističnimi načrti, saj vse predlagane rešitve znajo vključiti v krajevni skupnosti že v doli delave dokumentov. Vendar je sprememba zakonodaje sedaj za nečasa zavrila sprejem urbanističnih načrtov, na kar niti krajevna skupnost niti občina ne moreta vplivati.

Pač pa se Žirovci lahko pohvalijo šolo oziroma z urejenostjo prostora, saj bodo ob krajevnem prazniku dobili še dodatne učne in športni stadion, da bodo lahko prešli na enozimski pouk. Izve je živahna zborovska dejavnost, tem pa kulturni dom Svoboda ustreza drugim množičnim oblikam kulturne dejavnosti. Pohvalijo lahko tudi z informiranjem, saj glasilo Alpine Delo-zivljenje postavlja krajevni časopis, imajo lokalno dijsko postajo, ki je prav tako uradno dobila dovoljenje za delovanje. Prav tako so pohvalili Podlajevski klub, ki je pripravljen za urejanje potokov iz Ljubljane po lanskih poplavih ureja struge in dournikov za Žirovsko, sodeluje z občinsko skupščino in izvršnim svetom.

L. Bogovič

Pretvornik ne vključuje Čadovelj

Tržič — Junija letos je delegacija krajevnih skupnosti Tržič-mesto seji zbora krajevnih skupnosti postavila delegatsko vprašanje, ali TV pretvornik v krajevni skupnosti Podlajevbel pokrival tudi področje Čadovelj.

Predstavniki RTV Ljubljana odgovorili, da ta pretvornik Čadovelj ne bo pokrival. Investicija za območje ni bila namreč predračuna, znanih je bilo okrog 5 milijonov dinarjev. Če pa so bile za območje Čadovelj vključene meritve in nekatere korekture, tako da je sedaj pretežno del naselja pokrit. Le pri posameznih hišah bi bilo treba najti ustreznejše kacije za antene.

A. Ž.

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — izdaja časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Koželjek — Novinarji: Leopoldina Bogatej, Danica Dolenc, Dušan Humer, Nina Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, M. Ija Volčjak, C. Zapiotnik, Andrej Zalar in Danica Ziebler — Fotoreporter Franc Ples — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Ljilja Erjavec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1980 kot poltednik, od januarja 1980 trikrat tedensko, od januarja 1984 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Strani 16 — Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialni, prodajna, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-980 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 450.— din.

Še skrbneje z zdravstvenim dinarjem

Na Gorenjskem se pripravljajo na skupščine občinskih zdravstvenih skupnosti, ki bodo še ta mesec sprejele vrsto novih in obsežnih — tako za uporabnika kot izvajalce — ukrepov za še večje varčevanje v zdravstvenem varstvu

Kranj — Stabilizacija se prav gotovo drži vsake črke v gradivu potrebnih ukrepov za nadaljnje omejevanje programov zdravstvenega varstva. O tem prav tako določajo tudi razprave v skupnih skupnostih gorenjskih občin. Ali bodo te ukrepe tudi sprejele, se bodo delegati odločali v skupnih skupnostih zdravstvenih skupnosti še ta mesec. Če s spremembami zakona o zdravstvenem varstvu smo v Sloveniji letos zarezali v pravice iz zdravstvenega varstva, saj se je na primer razširil krog uporabnikov zdravstvenega varstva, ki niso več oproščeni participacije v tolikšnem obsegu kot prej.

Predlagani novi ukrepi se v gorenjski regiji nanašajo tudi na nadomestila za bolezen in poškodbo izven dela nad 30 dni. V vseh gorenjskih zdravstvenih skupnostih je že nekaj časa v veljavi 85-odstotna osnova za izračun nadomestila, le v kranjski je vse doslej zaradi dokaj zapletene finančne situacije veljalo 80-odstotno nadomestilo. Zdaj naj bi se le-to poenotilo z nadomestili v ostalih gorenjskih zdravstvenih skupnostih. Novost je tudi ukinitev nadomestila za nego ožjega družinskega člana za prve 3 dni, medtem ko se za četrti dan nege in naprej obračunava 70-odstotno nadomestilo kot doslej.

Tako kot uvaja republiški sporazum tudi na Gorenjskem predlagajo za nekatere zdravstvene storitve samoplačništvo. To naj bi poslej veljalo za vsako preiskavo, ki jo zahteva uporabnik, za pregled pri specialistu za reševalne prevoze ter druge podobne zdraviljenja, ki po mnenju izbranega zdravnika niso potrebni. Prav tako bo uporabnik plačal vse preglede, s katerimi se želi le preprečiti, če je zdrav, vendar to ne bi veljalo za primere, ko je po programu zdravstvenega varstva tak pregled predviden. To bi veljalo za preventivne preglede v dispanzerjih za žene, in sicer za več kot enega letno, v dispanzerju za otroke, če je bil otrok po programu že pregledan ipd. Tudi za zdravila, ki bi jih bolnik zahteval na recept, pa bi zdravnik mešal, da niso nujno potrebna, bo poslej

treba plačati polno ceno. Med novimi ukrepi, ki jih doslej na Gorenjskem še nismo poznali, je tudi delitev zdravil v tri skupine, za katere naj bi se plačevala različna participacija. Za prvo skupino zdravil bi plačal uporabnik polno ceno, za drugo višjo participacijo, za tretjo nižjo, ker so sem šteta zdravila za kronične bolezni. To naj bi veljalo za recepte, izdane v regiji, če pa uporabnik išče zdravilo v drugi regiji, naj bi ga plačal v celoti. Tak ukrep vsaj gorenjskih uporabnikov skoraj nič ne bi prizadel, saj gorenjske lekarne že vseskozi veljajo za najboljše založene v republiki.

Spremenjeni naj bi bili tudi sedanjí zneski participacije k zdravstvenim storitvam: prvi pregled pri zdravniku 100 din, obisk zdravnika na domu 200 din, pri specialistu 150 din, obisk pri zdravniku ali zobozdravniku v nočnem času 150 din, pri specialistu 250 din, za vsak ponovni pregled pri zdravniku (največ tri) bi bila participacija 50 din, pri specialistu pa 70 din. Najbolj se povečuje participacija v zobozdravstvu: za vsak pregled 100 din, za zalivko 70, za ekstrakcijo (izpulitev zoba) 30 din, za vsako zoboprotetično storitev

75 odstotkov cene (!), za kovino pa polno ceno. Predlagana je tudi višja participacija za prevoz z rešilnim avtomobilom — 300 din, za umetno prekinitev nosečnosti — 500 din, za vse ortopedске pripomočke in drugo. Novo je tudi to, kar že od spomladi plačujejo uporabniki v drugih regijah, namreč participacija za oskrbni dan v zdravilišču — 400 din, medtem ko je že uvedena participacija za oskrbni dan v bolnišnici po predlogu 120 din.

Na zmanjševanje stroškov za zdravstveno varstvo lahko, z ustreznim ravnanjem lahko vplivajo tudi zdravstvene delovne organizacije, predvsem pa konziliji in komisije v zdravstvenih skupnostih, zato je tudi glede tega predlagana cela vrsta ukrepov, ki se nanašajo predvsem na napotitve bolnika na ustrezno in potrebno zdravljenje. Zdravstvenim delovnim organizacijam pa se obenem predlaga, da poleg sedanjih varčevalnih ukrepov, kot sta ustavitel zaposlovanja in znižanje nadurnega dela, posežejo še po drugih, ki bodo vplivali predvsem na racionalnejše gospodarjenje. To so na primer združitev skupnih služb v zdravstvenih domovih in bolnicah, ukinitve individualnega fakturiranja za regijske uporabnike, združitve treh radovljjskih tozdov osnovnega zdravstva, odpravljanje podvajanja preiskav itd.

L. M.

Veriga ima kar 130 štipendistov

Leška Veriga zgledno skrbi za nove delavce, saj trenutno štipendira kar 130 dijakov, kar pomeni, da na vsakega desetega pride en štipendist. — Vse bolj natančni so pri izkoriščenosti delovnega časa — Vendar večji pomen v tovarni dobiva lastno razvojno delo

Lesce — Leška tovarna Veriga je lahko zgled drugim tovarnam, ki tarnajo, da za svojo proizvodnjo ne morejo dobiti ustreznih delavcev. Misli ti je pač treba v naprej in v Verigi imajo v grobem kadrovske načrte dodelane tja do leta 2000. Z njimi predvidevajo, da bodo na novo zaposlovali okoli 3 odstotke delavcev letno. Upoštevajo upokojitve ter pokrivanje domačega zaposlovanja.

V Verigi pravijo, da se pri nas res nerazumljivo obnašamo. Za voznika fička je na primer potreben strog vozniški izpit, upravljanje s strojem, ki stane desetine milijonov dinarjev, pa prepuščamo delavcu brez ustreznih kvalifikacij. V tem se skrivajo velike rezerve in v Verigi vse bolj spoštujejo pravilo, da mora biti sleherni delavec v proizvodnji ustrezno izobražen. Narediti mora torej šolo. Tako Veriga trenutno štipendira kar 130 dijakov, kar pomeni, da pride en štipendist na vsakega desetega zaposlenega.

Še bolj kot sama štipendija pa je za Verigine štipendiste pomembno dejstvo, da bodo po uspešnem šolanju vsi dobili službo. Čeprav s šolsko štampiljko v roki bodo šli vsi po vrsti najprej delati v proizvodnjo, kjer se bodo morali izkazati. Najboljši bodo seveda lahko hitro napredovali. Zanimive so prve izkušnje pri takšni kadrovski politiki. Mladi, ki pridejo iz šole, gredo radi delat v proizvodnjo, prav nič jih ne moti, da se ne vgnezdijo v pisarne. Zato pa to moti nekatere starše, ki prihajajo v tovarno s pritožbo, da so otroka šolali zato, da bo oblekel belo in ne modro haljo.

Prve izkušnje tudi kažejo, da je zastojev na strojih znatno manj, če jih upravlja strokovno podkovan delavec.

Vse večjo pozornost v Verigi posvečajo tudi izkoriščenosti delovnega časa, ko so zavoljo letošnje poletne vročine malec popustili pri delovni disciplini, je proizvodnja takoj upadla za deset do petnajst odstotkov. Zato so delovno disciplino sedaj zaosttrili in dobri ter pošteni delavci pravijo, da je tako prav. Natančno pregledujejo bolniške izostanke, ki jih je od štiri do pet odstotkov. Huda kršitev delovnih dolžnosti pa so trije neupravičeni izostanki v polovici leta.

Izredno pozornost posvečajo osebnim dohodkom. V letošnjem prvem polletju so v primerjavi z lanskim porasli za 17 odstotkov. Natančno mesečno spremljajo osebne dohodke, da ne bi prišlo do izsiljenih sestankov, kakor se je pred meseci dogodilo v kovačnici.

Vse večjo pozornost dajejejo lastnemu razvojnemu delu, posebej na področju izdelave verig in pnevmatike. Pri tem se usmerjajo po tehnični plati v kvalitetne programe, ki so dohodkovno zanimivi in materialno manj intenzivni. Pripravljeni imajo že nekaj novih izdelkov, med katerimi velja omeniti visoko odporne verige. Omeniti tudi velja, da v orodjarni tudi za izvoz že izdelujejo zelo kvalitetno orodje.

M. Volčjak

Več zaupanja, manj administriranja

Dinarska in devizna nelikvidnost naraščata — predolg in prezapleten postopek za pridobivanje in vračanje blagovnih kreditov — gospodarstvo mora imeti pravico prosto razpolagati z delom ustvarjenih deviznih sredstev za nakup opreme — proizvodnja in izvoz sta največja skrb in prva naloga gospodarstva, v čemer je tudi edini dolgoročni izhod iz težkega gospodarskega položaja.

Kranj — Na posvetu predsednika medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Štefana Nemca z direktorji gorenjskih delovnih organizacij in o gorenjskim političnim aktivom o tekočih gospodarskih problemih in o uresničevanju programa ekonomske stabilizacije, je za uvod z najnovejšimi podatki o ekonomskih gibanjih v Sloveniji in Jugoslaviji postregel novi predsednik Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Vlado Sodin. Zaradi težke likvidnostne problematike gospodarstva v drugih republikah se tudi v Sloveniji pojavlja dinarska nelikvidnost, ki postaja z dneva v dan bolj kritična. Med dolžniki se nahaja tudi federacija, ki slovenskemu gospodarstvu na račun izvoznih stimulacij dolguje že kar dve in pol milijarde dinarjev, kar pomeni, da imajo izvozniki tolikšen izpad dohodka.

Tudi devizna situacija ni boljša. Medtem, ko je Jugoslavija po zakonski prisili združila razpoložljiva devizna sredstva vseh jugoslovanskih poslovnih bank in odplačala obveznosti, pa Ljubljanska banka za mesec dni kasni s svojimi deviznimi nakazili za uvoz repromateriala, kar ima za posledico velike težave v proizvodnji za izvoz. To je tudi razlog, da so mnogi tovarni le 60 odstotkov zasedene proizvodne kapacitete! Pomanjkanje repromateriala povzroča nove izvozne težave zaradi česar ne bo dosežena 20 odstotna rast izvoza na konvertibilni trg. To pa lahko povzroči novo znižanje razpolaganja z ustvarjenimi deviznimi sredstvi.

Slovensko gospodarstvo, ki ustvarja 1/4 vsega jugoslovanskega izvoza na konvertibilni trg, nujno rabi za posodobitev svoje proizvodnje (predvsem za izvoz) prosto razpolagalno pravico za uvoz opreme za del ustvarjenega deviznega priliva, ne pa da tudi o tem (zelo različno zavidno) odloča zvezna administracija. Po tej administrativni »logiki« je dosedanj delež odobrenih nakupov opreme gospodarskih organizacij iz Slovenije komaj 1-odstotni, kot da obstoja potencirana želja izvozno naravnano proizvodnjo v teku nekaj naslednjih let postopoma popolnoma onemogočiti za težki konkurenčni boj na tujih trgih.

Izjemno tehtna pripomba se je nanašala na preveliko porabo sredstev za družbeno nadgradnjo, ki dosega kar 40 odstotkov ustvarjenega družbenega bruto proizvoda (v večini razvitih držav komaj 20 odstotkov).

In še ena izmed zahtev gospodarstvenikov na tem posvetu: za vsak predlog programa ekonomske politike in za predloge sprememb, dopolnitev proti predlogov itd., se mora vedeti, kdo kaj predlaga in kdo kaj podpira in zagovarja in kdo čemu nasprotuje, da se po preteku določenega obdobja lahko posameznike pokliče tudi na konkretno odgovornost, ne glede koliko funkcij in položajev je medtem že kdo zamenjal. Glasovanje ZA in PROTI je tudi odločanje, ki naj ima svoje ime in priimek!

Gospodarstveniki so se strinjali z osnovo stabilizacijskega programa SRS (pripravlja komisija, ki jo vodi predsednik izvršnega sveta Janez Zemljarič), ki temelji na zahtevi po akcijskih vzpodbujevalnih programih ekonomske stabilizacije in ne na restriktivno omejevalnih, kot je bila čisto praksa.

Vsi partijski dokumenti do danes temeljijo na zaupanju v delavski razred Jugoslavije, na drugi strani pa mnoge odločitve (zvezne) administracije delujejo še vedno prav v nasprotni smeri, saj uvajajo vedno nove in nove omejitve in kontrole ter kontrole kontrol in omejitve, pravih vzpodbudnih rezultatov pa ni. Kljub temu in prav zaradi tega morajo vse delovne organizacije posvetiti vso možno pozornost svojim notranjim problemom: ekonomski, organizaciji dela, proizvodnji in ne nazadnje nagrajevanju po delu.

I. S.

Kranjski gozdarji praznujejo

Gozdno gospodarstvo Kranj praznuje letos 30-letnico svojega dela — Pomembni delovni uspehi v sodelovanju s kmeti kooperanti — Gozdna posest je še vse preveč razdrobljena

Kranj — Gozdno gospodarstvo Kranj letos praznuje 30-letnico dela, kar je nadvse pomemben jubilej te uspešne gorenjske organizacije.

Z razvojem Gozdnega gospodarstva Kranj so v zadnjih desetih letih lahko več kot zadovoljni. V tem času so doživeli veliko organizacijsko spremembo: ustanovitev temeljnih organizacij in temeljne organizacije kmetov kooperantov. Leta 1975 so postali sestavni del SOZD GLG Bled, kot enega izmed pomembnih pozitivnih premikov pa ocenjujejo dober in gospodaren odnos ter povezavo s kmeti kooperanti. In tudi po tehnologiji ter strokovnosti Gozdnega gospodarstva Kranj zavzema pomembno vlogo v slovenskem gozdarstvu.

V zadnjih letih so poskrbeli za ustrezno odpiranje gozdov, za nabavo in opremljenost ter za sodobno gozdno mehanizacijo. Uvedli so dosledno gojitveno in sečno spravilo, zelo zgodaj tudi normiranje po drevesu pri sečnji in izdelavi, za gradnjo mreže vlak, uvedbo specialnih gozdarskih zgibnih traktorjev ter pri tem niso pozabili na strokovno izpolnjevanje zaposlenih delavcev.

Ker je veliko gozdov v lasti zasebnikov, Gozdno gospodarstvo še posebej skrbi za usklajeno sodelovanje s kmeti kooperanti, kar pa včasih ni

lahko. Do 3 hektare gozdne površine ima v lasti 8.100 lastnikov gozdov ali 69 odstotkov, kar pomeni 7.900 hektar gozdov ali 17 odstotkov površine vseh zasebnih gozdov. Drobnejše lastništva povzročajo nemalo težav, vendar skupaj z zasebniki poskušajo uresničevati gozdnogospodarske načrte. Za gozdno gospodarstvo Kranj je delež blagovne proizvodnje iz zasebnega sektorja izredno pomemben, saj je leta 1982 znašal 58 odstotkov celotne prodaje iglavcev in 46 odstotkov listavcev ali skupaj 55 odstotkov celotne prodaje.

Poleg raznih investicijskih vlaganj Gozdno gospodarstvo vedno bolj skrbi za izgradnjo gozdnih cest. V zadnjih desetih letih so zgradili letno 21 kilometrov cest ali skupaj zdaj že 213 kilometrov gozdnih cest na svojem območju. Razen tega so poleg precejšnjih vlaganj v gozdno in gradbeno mehanizacijo ter izgradnjo gozdnih komunikacij popolnoma obnovili mehanično delavnico, centralno skladišče ter zgradili tri delavske centre.

Ne zanemarjajo tudi nege in gojenja gozdov. Po načrtu predvidevajo, da bodo melioracije malo donosnih gozdov zaključili v tridesetih letih za družbene gozdove in v 40 letih zasebnih gozdov.

D. Sedej

Almirini nagrajenci

V radovljjski Almiri se pletilski stroji vrtijo že petintrideseto leto in ob jubileju je bilo z občinskimi medaljami nagrajenih osem njenih delavcev, celoten delovni kolektiv pa je bil ob letošnjem občinskem prazniku odlikovan z občinsko plaketo

Radovljica — 3. septembra, ko je Almirin delovni kolektiv proslavil svojo 35-letnico je predsednik skupščine občine Radovljica Boris Šetina izročil občinske medalje. Ob tem velja dodati, da je bila Almira ob letošnjem občinskem prazniku odlikovana z občinsko plaketo.

Almirini uspehi so brez dvoma rezultat dela celotnega delovnega kolektiva, pri čemer pa ima veliko zaslug, posebej kot pobudnik nekaterih akcij, direktor Miro Rozman. V zadnjih petih letih se je gospodarjenje v Almiri izboljšalo, prav tako samoupravni in medsebojni odnosi. Zaradi dobrega dela in uvajanja novih programov, kot je izdelava valk pletenin in krojenje vrhne trikotaje iz teh pletiv, so pri osebnih dohodkih skorajda odpravili zaostajanje za občinskim gospodarstvom. Pridobili so graščino Grimšče, v kateri razvijajo program domače in umetne obrti. V kratkem času so prenovili glavno stavbo, sedaj urejajo gospodarsko poslopje. Dohodek se je v Almiri v zadnjih petih letih ob nenehnem povečevanju produktivnosti povečeval med 40 in 60 odstotki letno.

Jože Pirš je v Almiri najprej delal v proizvodnji kot pletelec, pri čemer je dosegal dobre rezultate in presegal normative, nakar se je, kot zidar po poklicu, priključil vzdrževalcem in delal pri obnovitvenih delih številnih poslopij, zadnji dve leti predvsem pri obnovi Grimšč. Vzdrževalci so zaradi vestnega in dobrega dela prihranili Almiri maršikateri dinar.

Anton Resman dela v Almiri že 32 let, v proizvodnji pri normiranih delih, kjer je normative vseskozi presegal. Sedaj skrbi za vzgojo mladih delavcev, pri čemer so nenadomestljive njegove bogate delovne izkušnje.

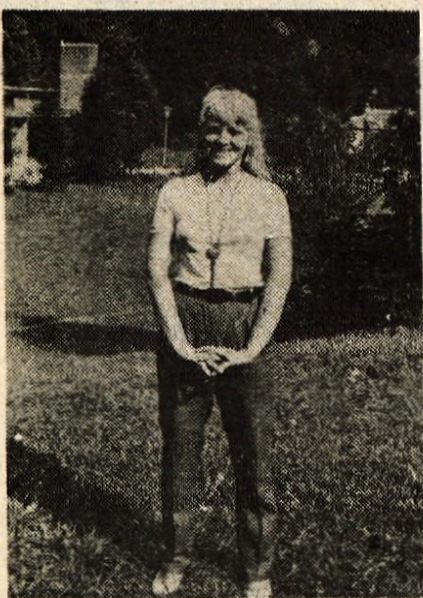
Urška Vidic je ena redkih delavk, ki je kljub težkemu delu in slabim osebnim dohodkom ostala Almiri zvesta. Nikoli ji ni bilo težko delati tudi ob sobotah, praznikih, nedeljah. Svoje delo je vedno vestno in dobro opravila, kolektiv se je nanjo vedno lahko zanesel.

Ivanka Logar dela v Almiri 15 let, vseskozi na normiranih delih, pri čemer normative presega. Posebej velja poudariti, da je njeno delo vedno na visoki kvalitetni ravni. Vseskozi aktivno dela v samoupravnih organih.

Francka Zakrajšek dela v Almiri že 18 let, in prav tako dosega pri normiranih delih dobre rezultate. Svoje dolgoletne izkušnje spretno uporablja za čim boljše kvaliteto izdelkov. Delavna je tudi v samoupravnih organih in pri civilni zaščiti.

Polona Smukavec dela v Almiri 16 let in zaradi prizadevnega dela in doseganja kvalitete je danes vodja izmene. Je izredno sposobna organizatorka dela, v svoji sredini cenjena in priljubljena. Vselej najde čas za delo v samoupravnih organih in pri družbeni samozaščiti.

Ekrem Dervišević iz Sarajeva je pri Almiri že 12 let kot njen predstavnik za področje Bosne in Hercegovine. Dosegel je nakajkratno povečanje prodaje Almirinih izdelkov na svojem terenu. V Almiri ga cenijo kot svojega najboljšega trgovskega zastopnika.

Vesna je izredno simpatična, prijazna, predvsem pa slovi v rodni Tržič kot izredno pridno, delavno dekle ...

Tržiška misika fejest dela in fejest je, a je vseeno brez slehernih predsodkov odšla:

S polivinilasto vrečko na miss Jugoslavije

Vesna Mahne je tekmovala med 25 lepoticami v Zagrebu za miss Jugoslavije — Izpadla že v prvi izločilni rundi, a ni planila v jok — S triindvajsetimi leti drugič na morju — Dela doma na kmetiji in ima osem let delovne dobe v Peku — Vesna je nadvse simpatična z lepim obrazom in praviimi merami za svojih 168 centimetrov — Preprosta in poštena, nadvse prijazna

tekmovala za Miss Jugoslavije. Tekmovala je tudi na lepotnem tekmovanju v Portorožu. Zakaj?

»Zato, da sem drugič v življenju videla morje!«

Ne verjamemo, čisto nič, ko pa imamo doma otroke, ki jih bo konec od vsega hudega, če ne bodo vsako leto po štirinajst dni v obmorskih hotelih! Lažeš, Vesna?

»Res ne lažem! Nikoli nikamor ne grem, ker ne morem. Delam v Peku, tudi do dvakrat presežem normo, popoldne pa sem doma pri mami na kmetiji. Imava konja, tri krave, šest psov, trinajst mačkov, vsako poletje pokosim vsenaokoli, vozim gnoj po Tržiču ...«

Šest psov, trinajst mačkov, kaj ni to malo tako-tako, no ...

»Trapasto, mislite? Kaj morem, če živim v Zalem rovtu, kjer vsak, ki se pripelje mimo, spusti mačka ali psa, ki ga ne more ali noče več imeti doma. Pa pride žival k nama. Naj jo spodiva?«

Veliko delaš?

»Vse življenje samo delam, ne morem pustiti mame same. Zvečer malo zaspanjam, v disco sploh ne hodim, od dneva do dneva je isto. Mama je rekla, kdaj se le misliš zresnit, ko sem se prijavila na tekmovanje — pa je to edino, kar sem kdaj lepega doživela. Vsaj doživeti posebne sorte je bilo ...«

V čem, Vesna?

»Saj nisem mogla verjeti, kakšne so tiste punce. Nekatere se kave ne znajo skuhati, groza! Izbirčne pri jedi, stalno se samo ogledujejo. In veliko lepše, večje od mene, kajpak. Bile smo v tistem nobel hotelu Intercontinental, tri dni. Božansko smo jedle, pa so se druge kar na-

prej zmrdovala. Jaz pa sem pojedla vse, še v sobo sem odnesla pecivo. Pa kakšna gobova juha!«

Se nisi bala, da se zrediš?

»Ha-ha! Bilo mi je takoj jasno, da sem s 168 centimetri premajhna, za linijo s 56 kilogrami pa mi nikdar ni bilo treba skrbeti. »Fejste delam in »fejst« jem, vse od kraja, še najraje makarone in rižoto. Na kraj pameti mi ni padlo, da bi kaj od tistih finih jedi pustila na krožniku ...«

Kako so te pa sprejele?

»Zame se niso kaj brigale. Vsi so mi pravili le »zemljoradnica«, ker sem rekla, da kmetujem in da se na kmetijo tudi mislim vrniti. Debelo pa je pogledala tista portirka v tistem Internacionalu, ko me je vprašala, kje imam prtljago. Po svetu vedno hodim s polivinilasto vrečko in v Zagrebu sem v njej imela dvojne čevlje in dve preprosti obleki ... Da niti ne pomislim, kakšno garderobo in cirkus z ličenjem so imele druge ...«

Kako si se naličila ti?

»Bila sem taka kot zdaj, le ličnice mi je sotekmovalka malo poudarila. Prvo, kar so me tiste lepote vprašale, pa je bilo: kakšna je tvoja številka las. Kmalu bi me kap, saj imam čisto naravne »blond« lase. Da bi imel človek še številko las, ha-ha ...«

Pa ti ni bilo nerodno stopicati po odru?

»V Ljubljani me je bilo »fejst« sram, v Zagrebu pa nič. Pri priči sem odpadla, med prvimi dvanajstimi. Bilo je na izpadanje. Mislim, da je to neumnost, tako sploh ne more nihče vedeti, kakšen v resnici

Vesna Mahne iz Tržiča se je na izboru za miss Jugoslavije v Zagrebu predvsem imenitno zabavala. — Foto: M. Ajdovec

si, če napraviš nekaj korakov v kopalnih ...

Tli je šlo kaj na jok, ker ni bilo nič?

»Dajte no! Nobena ni jokala, zmagovalka, ki je zares lepa, je bila po mojem hudo naveličana tistega cirkusa. Sama sem bila vesela tretjega mesta v Ljubljani, še bolj pa nekaj denarja. V Zagrebu sem dobila po 2.000 dinarjev za stroške, čevlje, tuniko in prekrasne kopalke. Morajo biti vredne sto jurjev ...«

Kje pa! Vesna, za sto jurjev še ni nobenih kopalke!

»Mislite? Potem pa še bolje. Ampak po moje niso važne mere, ne lepa obleka, važno je, da je človek preprost, da dela. Kakšna lepota! Lepota je v človeku samem, ne pa v stopicanju po odru!«

Misliš, da si lepa?

»Kaj jaz vem? Če pravite, da sem simpatična, je dobro. Fotogenična pa sploh nisem.«

Kaj pa pravi morebitni fant?

»Kaj pa naj reče? Zdaj hodim z enim, na njihovem posestvu kosim. Dobro se razumeva, ta tekmovanja pa naj vzame tako, kot jih jaz: za razvedrilo, za doživetje nekaj drugega kot je vsakdanjik na kmetiji in v tovarni.«

Te Tržičani in Tržičanke dražijo?

»Tako direktno nič ne rečejo, ljudje pa so različni. Ko sem se vrnila iz Ljubljane, so mi za hrbtom uskali kdajpakdaj »misika, kako je

kaj?« Kaj bolj dramatičnega pa ni zgodilo ...

Ljudje tudi hudo grdo govorijo o teh tekmovanjih ... Da moraš vezno spat z nekom, da greš lahko na lepotni oder ...

»Zaradi mene gredo tiste reči lahko tudi spat, sama pa sem bila vedno nekam postrani in sem bila bolj v sobi z neko iz Braca, ki vse dni in noči nekam samo telušarila. Meni pa ni bilo mar — snu smo jedle, lepo smo se imele. Portorožu sem bila na morju, imam prelepe kopalke z belimi som in vsaj nekaj sem doživela ...«

Tako. Če kdo Vesni zavidi, lahko njeno naravno izredno lepoto mah osvajačijo simpatična iskrenost, premili in nepokvarjeni otroški obrazek, prelepe zobe, občudujočo naravno barvo las, seveda »geštel«, ki je zares zvonniški. Nihče pa ji ne more zameriti rok in pristrženih nohtov, pa tudi postajajo trdi in od kmetijske dela vsi zgarani — pri trindvajstih letih!

Vesna Mahne, ta »zemljoradnica«, nas je s svojo neposredno prevzela, pričela in rekla, da se je s svojo zdravo kmetijsko pametjo, brezbržnim nastopom s trdnim namenom, da se vrne na kmetijo, tako zelo očitno ponosila iz namenov in pomenov letnih tekmovanj vseh rangov vseh sort, da se bolj pač resnično ni moglo ...

D. Sedež

Pred srečanjem gorenjskih tekstilcev

Šest zajčjih kož za en klobuk

Škofjeloški Šešir je posebej med tekstilci, saj so mu osnovna surovina zajčje kože — Z njimi je vse težje, saj prihajajo iz uvoza, zato je bil pravi praznik za tovarno, ko jim je pred časom uspelo napolniti skladišče — Šešir je spodbudil izgradnjo kunčje farne, ki jo je postavil celjski Merx — Že dve desetletji je Šešir močan izvoznik, saj je izvoz v celotnem prihodku zajemal že polovični delež

Le kdo ne pozna škofjeloške tovarne klobukov Šešir? Naša takorekč edinstvena tovarna je, saj podobne ni v vsej Jugoslaviji. Le Begej iz Zrenjanina ima delček podobne proizvodnje, vendar dolgoletne tradicije, ki je v klobučarstvu pogoj kvalitete, nima. Šešir je prav zavoljo tradicije poznan po kvaliteti svojih izdelkov. Tovarna je praznovala že svojo šestdesetletnico. Korenine pa ima v nekdanjih loških obrtnih delavnicah.

Izdelava klobukov zahteva veliko izurjenosti. Delavka mora imeti v rokah občutek, koliko časa naj klobučevino brusi. Otip pove, če je klobuk dobro narejen.

Pravi klobuk je narejen iz zajčje kože. V Šeširju zadnja leta izdelujejo tudi pokrivala iz najrazličnejših tkanin in k otroškim kapi — kam sešijejo tudi srajčko ali hlače iz enake tkanine. Toda star in temeljni Šeširjev proizvodni program so klobuki iz zajčjih kož, zato ostanimo za začetek pri njem.

V Šeširju imajo že vseskozi vpeljan celotni postopek izdelave klobuka. Začnejo pri zajčjih kožah, končajo pri klobuku.

Skoraj 85 odstotkov kož morajo kupiti na tujem. Zadnja leta so jih kupovali predvsem na zahodu. Svetovno ceno za zajčjim kožam kroji trije trgovci, ki jih zbirajo po vsem svetu in nato prodajo. Tako seveda določajo tudi svetovno ceno. Z devizami je seveda pri nas vse težje. Zato so pri Šeširju začeli iskati surovino tudi v vzhodnih državah, kjer pozna odkup zajčjih kož le Čehoslovaška. Letos jim je uspelo kupiti prav češke zajčje kože in s surovino so založeni za dobro leto naprej. Pravi praznik je bil za tovarno, ko so napolnili skladišče, saj so imeli lani zaradi pomanjkanja kož v proizvodnji velike težave.

Samo po sebi se seveda zastavlja vprašanje, kako je z zajčjimi kožami na domačem tr-

gu. Reja zajcev pri nas ni razširjena, vendar zadnja leta marsikje vse bolj razmišljajo o njej. Šešir se je že pred leti odločil za sovlaganje v kunčjo farmo, ki jo je zgradil Merx iz Celja. Rečemo celo lahko, da je Šešir spodbudil gradnjo. Prve kunce so dobili iz Italije in sedaj gojijo zarod. Zgradili bodo še klavnico in sušilnico za kože. Načrtujejo pa tudi manjše kunčje farne.

Posušene zajčje kože gredo v Šeširjevih delavnicah najprej v mehansko in kemično obdelavo, da dobijo zajčjo dlako, ki je že polizdelek, saj ga je moč prodati. Zajčjo dlako lepo spihajo, da je dodobra premešana, saj bi se svaški poznali na klobuku. Nato gre dlaka v poseben stroj, ki jo spiha na notranjo stran velikega luknjicastega zvona. Kot sneg se dlaka enakomerno vseda na zvon, ki se vrti. Na koncu jo poskropijo s toplo vodo, da se sprime. »Falk«, kakor temu pravijo, gre nato v filcanje. Pri toploti in vlagi se krči, pri čemer morajo biti zelo pozorni, da se ne prime podlage. Nato gre še v posebne stroje z valjčki. Tako dobijo tulce, ki so spet polizdečki, saj so nekaterim klobučarjem v svetu osnovna surovina.

Tulci gredo nato v barvanje in oblikovanje, pri čemer sta nenehno potrebni para in voda. Zavoljo tega je bila seveda stara Šeširjeva tovarna ob reki Sori. Tulce s posebnimi napravami stiskajo, brusijo, režejo okraje, površinsko obdelujejo. Za najrazličnejšo obdelavo potrebujejo veliko strojev in vsi ne delajo naenkrat, zato je pri klobučarjih težko meriti izkoriščenost strojev. Klobučarski stroji pa so zelo dragi, saj je sleherni narejen takorekč po naročilu.

Klobuk iz zajčje dlake je lahek, tanek, nežen na otip. Prav zanimivi so zadnji postopki brusjenja. Zelo natančno delo je to, in delavka

mora imeti obilo izkušenj. V rokah čuti, kdaj je klobuk prav brušen. Pri tem uporabljajo najrazličnejše pripomočke, celo kožo morskega psa. Zelo ostre bodice ima in z njimi obrušena klobučevina ima poseben žametast otip. Z nobenim drugim pripomočkom ni moč tako odlično obrusiti klobučevine.

Drobnarije, kot so koža morskega psa, posebne barve in razni pripomočki, seveda prihajajo iz uvoza. Čeprav so to drobne stvari, brez njih ne gre, natančneje, brez njih ni uveljavljene Šeširjeve kvalitete izdelkov.

Odvisnost od uvoza surovin je Šešir že zgodaj navedla na izvoz. Že leta 1965 ga najdemo med izvozniki in izvoz je že tedaj zajemal 21-odstotni delež v skupnem prihodku. V teku let se je še povečal in tako je imela tovarna leta 1976 že 40-odstotni delež, leta 1980 in 1981 celo 50-odstotni. Leto zatem je bilo za izvoz problematično in je leta 1982 v celotnem prihodku zajemal le 32-odstotni delež. Vzrok je prav zanimiv. Velik kupec Šeširjevih klobukov je bil namreč poprej Iran, z revolucijo in prihodom Homeinija na oblast pa je Iran takorekč prenehal kupovati Šeširjeve klobuke. Tudi v Sovjetsko zvezo se zadnja leta izvoz zapira.

Šešir mora zato iskati nove kupce, kar seveda ni lahko. Prodajo vse bolj usmerjajo na zahodna tržišča in našli so že kupce v Nemčiji, Avstriji, Skandinaviji. Vendar morajo biti izdelavne serije manjše, saj je bilo iransko in sovjetsko tržišče veliko bolj prostrano. Podatki kažejo, da jim izvoz na zahod uspeva, saj je imel v letošnjem prvem polletju 33-odstotni delež v skupnem prihodku.

Za Šešir je bilo torej lansko leto težje letošnjega. Zaradi izpada Irana so morali usmeriti izvoz in splošna uspehi niso bili tako veliki. Zato jim je seveda manjkalo za uvoz kož, kar je seveda povzročalo moč v proizvodnji. Vedeti moramo namreč, da Šeširju vsak dan predelajo 8 tisoč zajčjih kož. Za vsak klobuk porabijo kar šest kož. Skladišče čeških zajčjih kož je sedaj največja obeta, da leto dni ne bo večjih težav v proizvodnji. Kupili bi jih seveda še več, toda za več zaloge potrebujejo veliko denarja. Tega pa Šeširju seveda ni na pretek, saj klobuki niso dragi. Najdražji klobuk, ki je narejen iz najboljših zajčjih dlake in odlično obdelan, stane okroglih 2 tisoč dinarjev. V povprečju pa klobuk velja tisoč in pol dinarjev. V izvozu gajo podobne cene kot doma. Zanimivo je, da je na domačem trgu najboljši kupec Šeširjevih klobukov Srbija, saj gre tja 80 odstotkov domače prodaje.

Šešir nikoli ni mogel vseh klobukov priti doma, tudi zavoljo tega se je zgodil izvoz v izvoz. Cene njegovih klobukov, kakor vse cene surovin, so se zato nenehno povečevale na svetovnih trgih. Šešir zato nikoli ni bil toča tovarna, nikoli pa tudi ni soustvarjal se inflacije.

V Šeširju nikoli niso razmišljali, da bi ri, uveljavljeni proizvodni program klobukov iz zajčjih kož opustili, pa naj bi se z nakupom kož še tako težko. Zaprli so usmeritev, da bodo čim več kož skušali dobiti doma in zavoljo tega so začeli spodbujati zajcev. Vendar pa so pred leti poleg osnovnega proizvodnega programa prav zavoljo teh problemov vpeljali izdelavo pokrival iz tkanin. Vsako leto pripravijo po dve klobučarsko jesensko-zimsko in poletno. Najrazličnejše kape izdelujejo, od kape za dojenčke do plih zimskih kap in poletnih čepic. Pri izdelovanju klobukov imajo dovolj izkušenj, da do, kako mora biti narejena pravilna klobučarska konfekcija pač ne morejo računati. Na izvoz konfekcije pač ne morejo računati, toda Šeširju je nekakšen rezervni program če dela z zajčjimi kožami zmanjka.

Zaposleni so predvsem domačini, delavci ki že desetletja opravljajo zahtevna ali težka klobučarska opravila. Veliko je dela ob domačini vedo, da se iz stare Šeširjeve tovarne nenehno kadi. Pretežni del proizvodnje leta 1976 preselili v novo tovarno na 220-članski delovni kolektiv je v povprečju star, veliko delavcev odhaja v pokoj. Zato pa je seveda težko, zato ima Šešir danes ob ta ob Gorenji vasi in v Stari vasi na R. skem.

Marija Prelog v galeriji na loškem gradu Prva samostojna predstavitev mlade slikarke

Marija Prelog je na prvi samostojni razstavi že opozorila na izrazito svojsko usmerjeno ustvarjalnost. Razstavljena platna, čeprav jih ni ni dvajset, pričajo o izrazito individualno usmerjenem slikarskem nastopu. Že takoj na začetku svoje umetniške kariere je pazljivo analizirala forme in tonske modulacije, ki jih je izpeljala skozi barvno uglaseno enostavnost celovito zgrajene slike. Vprašanje tonalitete ene barve v razponu od zelo toplih do hladnih vrednosti je njena sedanja preokupacija. Te odnose proučuje na svojih slikah do tiste meje, ko so tako prifinjene, da večkrat ne moremo več z gotovostjo ugotoviti, ali so to tonska soglasja ali je še vedno mikaven barvni dialog. Vendar je ves barvni register le uvod v tisto ustvarjalno vzdušje celotne podobe, v tisto težko opisljivo in opredeljivo stanje, ki bi ga mogli sicer okorno in s težavo vendarle poimenovati kot »atmosfera« slike. In prav to je tisti delež, s katerim obkroža in staplja v celoto glavni predmet slikarske zavzetosti, to je figura, ki ji včasih dodaja še nekatere obkrožujoče predmete vsakdanjosti. Ne združuje jih v kompozicijske vrednosti medsebojnih odnosov, ker so figure in predmeti le objekti

za barvno preigravanje njih pojavnosti resničnosti na vsej slikovni ploskvi.

Tako postane slika sozvočje odnosov med poslikavo ozadja in naslikanih predmetov in zlitje teh polj v celoto, kjer intenzivno delujejo barvni ritmi. Znotraj tistega, kar smo mi imenovali barvni ritmi, slikarka z vso svojo občutljivostjo gradi svoj svet: tone ene barve uglašajo tonsko do ravnotežja, kjer bi učinkovali ploskovito, a vendar zaradi višine svetlobne enote in zaradi bližine drugih delujejo prostorsko. Prelogova niti ne želi omejevati prostora z določanjem koordinat, niti ga ne želi usposobiti za nekakšno prizorišče dogodka. Mi moramo prostor raziskovati in ga tako spoznavati.

Prav tako slikarka zapira svet svoje slike v strukturo, toda odklanja suhoparni, vulgarno-tehnicistični perfekcionizem, kar dokazuje z neko resnično slikarsko radoživostjo. Čeprav od slike do slike bistveno ne spreminja kompozicije in motivnega sveta, se ne ponavlja, ker v ritmu in v zamolknem toda temperamentnem koloritu zaznamo tendenco k sugestivnosti.

Nezadržna je njena volja in želja za čistim slikarstvom. Zato slika podošne s tempero in doslikuje z oljem, da doseže nekakšno zasiče-

nost barv, katerih svetilnost je blaga in zamolkneta ter umirjena. No in v teh preizkusih lahko lahko iskali nadaljevanje začetega eksperimenta, ki izpričuje mikavno nostalgčno reminiscenco barvnega ekspresionizma.

Andrej Pavlovec

Knjige za delavce iz drugih republik

Jesenice — V jeseniški občini si lahko bralci knjig izposojajo knjige prek knjižnic na Dovjem, v Gozdu Martuljku, na Hrušici, Koroški Beli, v Kranjski gori, v Podkorenu in Ratečah ter v Zirovnici. Skupaj z matično knjižnico na Jesenicah si izposoja knjige 8.000 ljudi in lani so v vseh knjižnicah evidentirali 57.000 obiskov. Bralci lahko izbirajo med okoli 65.000 knjigami, ne upoštevajo šolskih in strokovnih knjižnic. Skupni knjižnični fond znaša 148.000 izvodov.

Knjižnica na Jesenicah si je po februarjem posvetila o knjižničarstvu začrtala nekaj osnovnih nalog, med drugim okrepitev samoupravne organiziranosti ter spodbujanje in razvijanje programa sekundarnih dejavnosti. Letos oktobra bodo v okviru knjižnice odprli namensko izposojevališče za širjenje knjige med delavci iz drugih republik.

D. S.

Revija narodnozabavnih ansamblov Gorenjske

Turistična poslovna skupnost Bled s svojimi članicami v sodelovanju z lokalno radijsko postajo Triglav Jesenice organizira v **petek, 23. septembra, ob 17. uri** v športni dvorani na Bledu revijo narodnozabavnih ansamblov Gorenjske.

Pravico do nastopa na reviji imajo vsi narodnozabavni ansambli z območja Gorenjske, ki javno nastopajo že eno leto, za nastop pa morajo pripraviti tri skladbe, od tega najmanj dve lastni. Prijava, ki naj jo ansamblu pošljejo na Radio Triglav Jesenice, Trg Toneta Cufarja 4 do vključno 20. septembra, mora vsebovati vse podatke o ansamblu. Vse informacije lahko dobijo tudi na telefon 81-682.

D. S.

GORJAN TRIO V ŠKOFJI LOKI

S prvim koncertom in slikarsko razstavo se je v Škofji Loki pričela peta sezona Loških umetniških utripov 1983. V kapeli puštalskega gradu je tako dr. Ivan Sedej najprej predstavil delo akademskega slikarja Milana Butine in s tem odprl likovni del Uripov, GORJAN TRIO pa je nato odigral tri tehtna ansambelska glasbena dela — klavirske trije Hummla, Beethovna, Mendelssohna ter v dodatku še utrinek Roberta Schumann.

Gorjan trio, ki ga sestavljajo pianist Rainer Gepp, violinist Gorjan Košuta in violončelist Miloš Mlejnik, se je na intimnem škofjeloškem koncertnem odru predstavil s tehničnimi ter dokaj preudarno izbranimi romantičnimi triji. V igri dokaj uigranega ansambla je bilo čuti pravilno kohezivno muzikalno moč, kar je v marsičem vodilo člane Gorjan tria pri oblikovanju zanosne romantične glasbe. V tej ugotovitvi ni odstopil niti uvodni in manj znani Johann Nepomuk Hummel (1778–1837) s Triom v Es-duru, op. 93. Živahno in graciozno glasbo enega od Mozartovih in Haydnovih učencev je Gorjan trio izvedel kot zanimiv in izvedbeno poglobljen izdelek manj znane ansambelske literature. Hummel, ki je bil sam pianist in violinist, je znal dodobra izkoristiti dokaj prozorno instrumentalno zasedbo klavirskega tria. Gorjan trio je nato svoj škofjeloški nastop stopnjeval z Beethovnovim Triom v B-duru, op. 11 iz leta 1798, znanem tudi po izvedbi s klarnetom (namesto z violino!). Višek nastopa Gorjan tria pa je bil prav gotovo do konca znansiran Mendelssohnov Trio v d-molu, op. 49, prvim od dveh edinih skladateljevih del za to zasedbo. Obsežno štiristavno delo nudi izvajalcem nemalo nevhvaležnih izvajalskih pasti z oktavnimi podvajanjmi in ki so jih rutinirani člani ansambla Gorjan tria kot izvrstni solistični in ansambelski glasbeniki izpeljali v pravo apoteozo Mendelssohnove romantične glasbe.

FRANC KRIŽNAR

Jezikovno razsodišče (117)

Prevzemanje besed

Ob pismu tovarišice Vide K. smo se ponovno zamislili o nepotrebnih tujkah iz sodobnih jezikov, zlasti iz angleščine. Predlagala je, naj bi jezikovno razsodišče razpisalo »sklad za nagrade izumiteljem ustreznih slovenskih izrazov za nove pojme in predmete«.

Preden sprožimo besednoizumiteljski plaz, izdelamo merila za nagrade, izvolimo komisije ipd., slovenskim ljubiteljem tujk pa priporočimo najustreznejšo rabo, pogledimo, kako tujke opredeljuje Slovenska slovnica (1976): »Po izvoru so slovenske besede ali praslavanska dediščina ali pa so nastale prav v slovenskem jeziku samem; te besede imenujemo avtohtone slovenske besede (ne prevzete). Besede iz drugih jezikov imenujemo prevzete besede. Starejša izraza za pojem prevzeta beseda sta tujka in sposojenka. Danes nam posojenke pomenijo tiste prevzete besede, ki so se docela prilagodile slovenskemu jeziku v izgovoru, pisavi, pregibanju, skladnji, tvorjenju novih besed ipd. Takih prevzetih besed je ogromna večina. Tujke pa imenujemo tiste prevzete besede, ki se slovensčini niso prilagodile popolnoma, temveč le v večji ali manjši meri.«

Slovenščina s tujkami ali brez njih je dilema, ki buri vsako generacijo. Vsaka jih bolj ali manj tudi preganja, znebila pa se jih vseh seveda ni nobena. To tudi ni potrebno, saj vsi narodi prevzemajo tujke besede za nove pojme in predmete, pišejo obsirne študije o njih in izdajajo vedno debelejša slovarja tujk. Ali pa so nam vse te prevzete besede res potrebne? Zelo pogosto so v rabi besede kot market, marketing, know-how, make-up, rent a car, snack-bar, camp, jet-set, best seller, long play, computer, design, ipd. Ali ne bi mogli reči preprosto: trgovina, trženje, znanje, ličenje, sposojanje avtomobilov, okrepčevalnica, tabor, visoka družba, uspešnica, velika plošča, računalnik, oblikovanje. Kaj torej prevzeti in kaj prevesti? Radia, laserja, radarja, tenisa, banke in lorda najbrž ne bomo preganjali, ker so v slovenščini že povsem uveljavljene besede, saj dobro opravljajo svojo nalogo. Tudi pri novjših prevzetih besedah je treba razmisliti, koliko so nam potrebne.

Izražanje kot »V disku perfekten Hi Fi non-stop emitira najnovejšo hite s singlov« ipd. pa nas bo vedno znova sililo k razmišljanju o ustreznih slovenskih izrazih tudi brez nagrad.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Denar za kulturne dejavnosti

Kulturna skupnost Slovenije bo prispevala denar za kulturno dejavnost v jeseniški občini, največ za ureditev Kosove graščine — Kaj bo z večnamensko dvorano

Jesenice — V naslednjem letu bo po predlogu programa dejavnosti, akcij, projektov in naložb prispevala kulturna skupnost Slovenije za jeseniško kulturno dejavnost precejšnja sredstva.

Tako bo kulturna skupnost Slovenije namenila za dejavnost razstavnega salona DOLIK Jesenice, za likovno šolo in razstave 200.000 dinarjev. Za filmsko dejavnost namenijo v naslednjem letu, predvsem za XI. mednarodni festival amaterskega filma, 135.000 dinarjev. Sodelovanju s Slovenci v zamejstvu je namenjena posebna pozornost in tudi finančna pomoč. Tako bodo prispevali za srečanje slovenskih pevskih zborov iz Kanalske doline, Koroške in Gorenjske 110.000 dinarjev, za strokovno pomoč pri folklornem pouku v Ukvah 169.850 dinarjev in tudi sredstva za gostovanje jeseniškega gledališča v zamejstvu po programu Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Tudi za glasbeno dejavnost, za seminarje za vodje Orffovih skupin in srečanje skupin namenja denar Zveze kulturnih organizacij Slovenije po svojem programu.

Na področju spomeniške varstvene dejavnosti je vzdrževanje poti

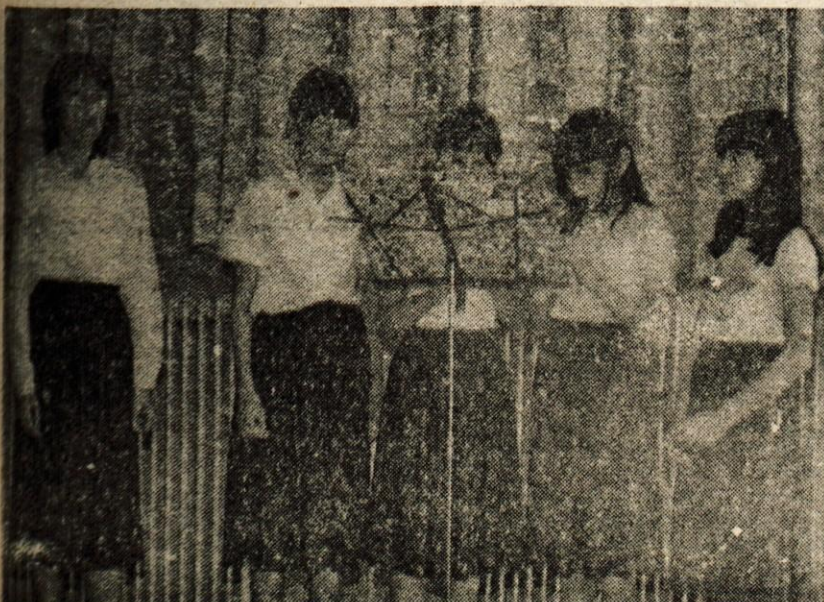
kulturne dediščine akcija širšega pomena in bo sofinancirana, prav tako Liznekova domačija v Kranjski gori, za katere obnovo prispeva kulturna skupnost Slovenije milijon 500.000 dinarjev. Za spomeniške spomenike, za cerkev sv. Tomaža v Ratečah republiška kulturna skupnost namenja 300.000 dinarjev, za arheološki spomenik Ajdno 200.000 dinarjev in za javne spomenike, kot je Čopova rojstna hiša 300.000 dinarjev. Za ureditev Kosove graščine na Jesenicah je namenjeno 2 milijona 500.000 dinarjev.

Založniška dejavnost bo od slovenske kulturne skupnosti prejela 800.000 dinarjev in ga namenila za jubilejni zbornik Jeklo in ljudje, medtem ko bodo za vodič po naravni in kulturni dediščini Jeseniške občine prejeli 200.000 dinarjev. Muzejska dejavnost bo prejela za tehnični muzej, muzej delavskega gibanja, spominske hiše, Ajdno in naravne spomenike 110.000 dinarjev. Odprto pa ostaja vprašanje participacije pri gradnji večnamenske dvorane, ki naj bi na Jesenicah funkcionalno dopolnjevala staro gledališko zgradbo.

D. Sedej

Zapuščena in zanemarjena Jenkova hiša — Recimo ji kar Jenkova hiša, čeprav takšnega imena res ne zasluži. Z zanemarjenim obrazom gleda v svet in zapuščen prodajalna propadlega Mladega roda še podčrtuje njeno propadanje. Le skromna spominska tabla na pročelju v prvem nadstropju pove, da je v tej hiši umrl slovenski pesnik Simon Jenko. Ker jo malokdo opazi, vam povemo, da so jo vzdali 2. septembra 1923 leta. Odtlej je torej minilo natančno šestdeset let, na hišo, v kateri je žalostno umrl veliki slovenski pesnik, pa ni spomnil nihče več. — M. Volčjak — Foto: F. Perdan

Slovenska glasbena skupina — Na Osnovni šoli Bratstvo in enotnost na Planini v Kranju pridno deluje skupina frul in pesk. Nastopajo na različnih šolskih in kulturnih prireditvah pa tudi na drugih slovenskih in v delovnih organizacijah v Kranju in okolici. — Branko Blenkuš

Orffov orkester — Na osnovni šoli Gorenjskega odreda v Zirovnici že nekaj let deluje orffov orkester, ki ga vodi glasbeni pedagog Slavko Mežek. Učenci tako spoznavajo osnovna glasbena znanja in dobijo veselje do glasbe, kar je osnova za učenje zahtevnejših instrumentov. — Branko Blenkuš

Tržičani vabijo nove pevce

Tržič — Leta 1976 je bil ustanovljen moški pevski zbor Društva upokojencev Tržič, ki ga že od začetka vodi domačin Edo Ošabnik, ki stanuje v Kranju. Zbor ima sedaj 23 pevcov, ki redno vadijo vsak četrtek zvečer v klubu Društva upokojencev v Partizanski ulici 6. Konec septem-

bra se bo začela nova sezona in zbor vabi k sodelovanju nove pevce, predvsem mlajše upokojence. Prijave sprejemajo v pisarni Društva upokojencev Tržič v Partizanski 6 do 20. septembra vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 11. ure. Pevci izven Tržiča dobijo povrnjene potne stroške.

KOČE NAJ BODO ZA PRAVE PLANINCE

Tisti večer je bila na Doliču gneča. Po dva skupaj je oskrbnica Ivanka spravljalna v eno posteljo. Ni šlo drugače. Med zadnjimi je po eni od stezic, ki se zgrinjajo k Tržaški koči, prišel mlad nemški študent s prijateljem. Po trdi temi sta že hodila in res dobro, da nista zašla in običajno kje v skalah. Ves zadihan je visoki sloki mladenič stopil v kuhinjo, kjer je Ivanka delila zadnje postelje. Dva sta, je povedal.

»Samo eno posteljo vama lahko dam,« je z obžalovanjem povedala oskrbnica.

»Nič zato, da le lahko leževa. Veliko sva prehodila danes.«

In medtem ko je pripravljala posteljni list in denar, je poprosil za pivo. Do konca je bil žejen, izžet. In potem je poprosil če lahko še prijatelju odnese pivo, preden uredita z denarjem in vpisovanjem. Skočil je po stopnicah in se takoj vrnil. V osemnajstico ga bom dala, je razmišljala Ivanka pri sebi. Tam so v štirih posteljah in eni pomožni na hlev le trije. Za dva bo še dovolj prostora.

Fant je dal vse podatke, zase, za prijatelja, in plačal in zadovoljen odšel. Toda pri osemnajstici ni šlo tako gladko. Trojica s Štarske, ki je prva dobila ključ, je vzela k sebi še dva prijatelja in šopirili so se vsak na svoji postelji. Ko sta se mlada dva Nemca pojavila na vratih in spraševala za svojo posteljo, ki sta jo že tako težko čakala, se je zaslišalo s postelje v kotu: »Ja Hanz, kaj bi pa

rad? A posteljo?! Ohohoho! A še kaj zraven? Ohohoho...»

In potem se je oglašalo z vseh postelj v sobi: »Povej mu, da smo mi s Hanziji in s Frici že petinštridesetega opravili! In potem je bilo slišati o nacistih in fašistih in Hitlerju in vrzi ven, tega Šca- ba! in podobno.

Se preden so jima režeči se obrazi z vseh petih postelj zaloputnili vrata, sta se mlada Nemca prepadena umaknila. Ivanka jima je dala drugo sobo, kjer ju ni nihče obkledal s Hanziji in Frici in kjer sta se, vsaj upam, mirno naspala.

Toda meni tako ponašanje naših ljudi, ki naj bi bili povrh vsega še planinci, ni dalo spati. Kaj sta si morala o naš misliti ta dva nemška študenta, ki sta tako mlada, da morda o zadnji vojni niti za pol tistega kar se je zgodilo, nista slišala? Prišla sta kot ljubitelja planin in počutila sta se enaka med enakimi med planinci vse Evrope. Potem pa ta sprejem na osemnajstici!

Kakšno krasno temo imata v žepu za propagando proti Jugoslaviji! In čisto upravičeno bi lahko o tem spregovorila v tujini. Bosta? Kdo ve? Morda je bil to le edini grd primer na vsej njuni poti po naših planinah. Ki sta si jih izbrala za letošnje počitnice. So bila vsa druga srečanja toliko bolj prijetna, da bosta pozabila na zlovesčo pijansko družino v sobi številka 18 na Doliču 12. avgusta zvečer? Upajmo, da je bilo to res izjema.

Zgodaj zjutraj sta mlada Nemca odšla naprej. Niti opravičiti se jima nismo mogli. Še danes me boli, da se je to zgodilo. V dno duše me je sram za Štajerce z osemnajstice. Ko bi človek imel besedo, bi jih ne sprejel v nobeno kočico več! Včasih so bili planinci med seboj družina, najbolj plemeniti ljudje. Prijatelji, ki jih je družila ljubezen do gora. Danes pa... Mar naj v kočah zaposlimo še miličnike, da bodo delali red? Ne, za takšne ljudi v naših kočah res ne bi smelo biti prostora!

Dobri plačniki stanarin

Jesenice — Medtem ko v ostalih gorenjskih in slovenskih občinah ugotavljajo, da se iz leta v leto pojavlja več neplačnikov stanarin družbeno najemnih in etaznih stanovanj, se pri jeseniški samoupravni stanovanjski skupnosti lahko pohvalijo, da imajo neplačnikov izredno malo.

Ugotovili so, da je pri precej različni strukturi stanovalcev — na Jesenicah je v družbenih stanovanjih precej delavcev iz drugih republik — neplačanih stanarin le za 15 starih milijonov dinarjev! To pomeni le 0,7 odstotka stanarin, kar je resnično malo, če vemo, da se ponekod giblje tudi do 3 odstotka. Verjetno je temu vzrok dosledna evidenca, najbrž pa tudi to, da so v jeseniški občini še danes stanarine najnižje v Sloveniji.

Podatek pa je takoj manj razveseljav, ker je treba obenem povedati, da imajo ob sprotne plačevanju stanarin precejšnje zaostanke pri pobiranju prispevkov za komunalno, kanalizacijo. Tu so zaostala plačila dosegla že vsoto 100 starih milijonov. Najemnine pa so sploh ne le jeseniški, temveč splošni gorenjski problem, saj so tako nizke, da so simbolične. Če ugotavljajo, da znaša najemnina za kvadratni meter najemnega prostora le 30 novih dinarjev, se lahko takoj izračuna, kako poceni so najemni prostori. Tudi zato prihaja do slabega vzdrževanja in problemov lastnikov, ki s tako simboličnimi najemnina zares ne morejo redno in dovolj dobro vzdrževati stavb.

D. Sedej

**NAROČITE GLAS!
ČE STE NAROČNIK,
PLAČATE MANJ ZA
MALI OGLAS.**

Nočevi s Koroške Bele imajo v hlevu imenitna haflingerja, ki sta na nedeljski razstavi slovenskih haflingerjev na Brdu pobrala vsa najvišja odličja. — D. Sedej

Lepotica je doma na Koroški Beli

Haflingerska žrebica Nočevih s Koroške Bele je na Brdu Kranju pobrala vse najvišje ocene in s tem prinesla veliko voljstvo svojemu lastniku — Konje je treba vzrediti z ljubeznijo — Čimveč samopreživljanja in čimmanj hlevske reje

Koroška Bela — Med tistimi, ki so se pred štirimi leti odzvali, ko je začel Veterinarski zavod Slovenije z resno akcijo, da bi med našimi kmeti vzbudil resnično zanimanje za vzrejo odličnih kmečkih konj, haflingerjev, je bil tudi Viljem Noč iz Koroške Bele. Ni pomišljal tudi zato, ker so doma na kmetiji vedno imeli konja. Noč pa skupaj s sinom izredno zanimanje in ljubezen do konj. Odločil se je in tako kot ostali kmetje po Gorenjskem sprejel v rejo odlične haflingerje iz Avstrije, od katerih danes imamo že čvrsti domači rod. S pravilno vzrejo in skrbjo, z nenehnim nadzorovanjem vzreje so naši domači haflingerji marsikateremu rejcu v resničen ponos.

V največji ponos konjske reje v Sloveniji in Viljemu Noču pa je njegova dveletna žrebica domače reje uvoženih kobil, ki je na nedavni slovenski razstavi na Brdu pri Kranju med okoli 60 haflingerji po odločitvi mednarodne komisije dobila prvo nagrado. Nič manj se ni odrezala njegova uvožena kobila iz Avstrije, ki je prejela drugo nagrado, tretja Nočeva žrebica pa je bila prav tako visoko ocenjena in so jo na Brdu odkupili. Vzreja pri Nočevih je bila tako visoko poplačana, še z dodatnim visokim priznanjem rejcev kobilarne iz Avstrije, ki nam izvažajo haflingerje. Ponosni na rejca s tako laskavimi priznanji v značilno industrijski in le malo kmetijski jeseniški občini pa so bili tudi na občini ter poslali Noču na Koroško Belo iskrene čestitke, s podpisom predsednika občine.

»Na Brdu pri Kranju smo se morali reji haflingerjev dobro pripraviti in razstava je bila zelo uspešna, pravijo pri Nočevih na Beli. Ocenili so ponos konj, noge, grivo, plonost, kvaliteto nasploh. Pri tem je precej odločilen rod, iz katerega konj izhaja. Naši žrebci se je ponašajo, da se je veliko pasla, da ni bila hlevski reji. Nasploh pa so haflingerji odlični konji, prijazni, vztrajni, primerni za kmečka dela, za nje tovora po hribih in za vse druge naloge, ki jih ima tudi teritorialna obramba.

Sprva so bili nekateri res malo bolj nezaupljivi, zdaj je za vzrejo konj po Sloveniji precejšnje zanimanje, tudi med gorenjskimi kmeti. Vsak rejec žrebeta kupi, ob prejemni odkupna cena je bila zdaj 300 dinarjev za kilogram in 20 dodatnih odstotkov, kar ni veliko, saj je kot razmeroma majhen. Naša žrebica je dobro držala, krotka je, kaže se pravo vzdržljivost, res pa je, da nju moraš posvetiti tisto skrb, ki ji žival potrebuje.

Haflingerja pri Nočevih sta zares imenitni plemenski živali, ki jo je selje pogledati. Pri Nočevih imajo kmetijo, nekaj krav, prašičev in se dober kmet tudi po hlevu spozna. Potem so Nočevi pravi in dobri kmetje, le v njihovo »staljo« je treba gledati. Čisto v vseh kotih in krogih, zato sploh ne more biti čudno, da je bila tudi tako zelo nagrajena žrebica nadvse skrbno vzrejena. In di laičnemu očesu pa ne more udati je Nočeva haflingerka nadvse elegantna, svoji pasmi prav v sebi ponos... D. Sedej

Petelinom so takrat še prizanesli

Lajanje mi je v gobec položila mati narava. Vedno sem mislil, da delam prav, če prešerno zatulim.

Sedaj pa so se name zgrnili črni oblaki. Petelin je zadnjič domišljavo prihlačal k meni in mi mahal s papirji: ha, ha, ha, pa so te!

Revsnil sem nanj, da so papirji in perje kar leteli od njega. Sedaj se zviška ozira k meni in se na svojem kupu gnoja dere, da odmeva tja do Radovljice. Kure, neumnice kot so, pa ga pridno ubogajo in kokodajajo, kot bi nesle gosja jajca. Grebajo po dvorišču, prav sem do moje ute št upajo. Včeraj je na staro hruško za hišo priletela sraka in se drla, kot bi ji pulili perje. Kure so se od smeha valjale po dvorišču, petelin pa je stegoval vrat in se šopiril, češ, zatuli, če si upaš.

Ze nekaj dni ždim v svoji koči in ne morem verjeti lastnim očem.

Črno na belem piše, da kanijo občinski možje mojemu lajanju podpisati smrtno obsodbo. Šel bi tja na občino in jim dejal, pridite in pogledajte, kdo še bolj dere: petelin, sraka ali jaz. Vprašal bi jih, zakaj se kdo dere. Toda gotovo bi se razburil in bi le ježno tulil, zakaj ste petelinu prizanesli. Ne bi razumeli, kaj hočem, in kolikor se spoznam na občinske odloke, bi kaj hitro napisali dodatek, da tudi petelinje petje moti ljudi. Tako hudo ben pa vendarle nisem.

Tako sem utihnil in previdno čakam, da bo nevihta mimo. Meni da vseh ljudi še ni zapustila pamet!

Ko sem pogoltnil grenki dvajseti člen, ki na kratko opravi z mano, saj pravi, da pristojni upravni organ lahko odredi, da mora lastnik odstraniti psa, ki z lajanjem ali kako drugače moti okolico, sem počasi začel papirje z naslovom »Odlok o varstvu pred hrupom v občini Radovljica« brati naprej. Nenehno pa sem imel pred očmi, kakšno nevarnost predstavlja pisarja za pasji rod. Da bo za večno utihnil, ni misliti, toliko se že spoznam na stvar. Najhuje bo mestnim cučkom, ki že sedaj morajo paziti na vsak korak.

Ko takole člen za členom berem naprej, se mi ježi pasja dlaka. Dobro, razumem, da neznošen trušč povzročajo mala letala z leskega letališča. Slehernega sem včasih dodobra oblajal in tulil še dolgo potem, ko je izginil za obzorje. K nam ne prilete več pogosto, pravijo, da se spuščajo tja proti Lahovčam in Škofji Loki, kjer ljudem je za še ni prekipela. Toda res pa je tudi, da se s temi aviončki vozijo turisti, za devize pa je pač treba danes malo potpeti.

Toda da na en kup mečejo letala, gradbene stroje, tovornjake in mope, res ne gre. Po Bledu mopedi ne bodo smeli prdeti po deseti uri, tja do petih zjutraj. Jaz pa bi vprašal občinske možje, kaj se nikoli v ranih jutranjih urah niso bili na Bledu. Hruška reka avtomobilov drvi po blejski promenadi okoli šeste ure. Ljudje pač gredo na delo, gostje v hotelih pa prestrašeni skacejo iz postelj. Prav nobene razlike ne vidim, če jih ob štirih zbudi moped ali ob šestih avtomobilске hupe. Zgradite obvozno cesto, pa bom glasoval proti polnočnim mopedom.

Bled je sploh velikokrat omenjen v tih papirjih. Takole berem: »V dneh, ko v objektih Vile Bled na Bledu prebivajo tuji državniki ali druge varovane osebe, se prepove uporaba strelnega orožja in razstreliv znotraj območja, ki ga omejujejo sledeča naselja in objekti... In naprej: »Kdaj so podane okoliščine iz 1. odstavka tega člena, so se dolžni uporabniki strelnega orožja in razstreliva prepričati pri Postaji milice Radovljica.« Komentarja nimam, saj se na državniške stvari in varovane osebe res ne spoznam.

Imam pa svoje mnenje glede zvončkanja na blejskem otoku. Nič koliko deklet je tam že trikrat potegnili za vrvi in zvonček je veselo zapel ter obljubil, da bo izpolnil veliko željo. Sedaj pravijo občinski možje, da je to hrup, ki moti ljudi.

Glede zvonjenja so se sploh na široko razpisali in natančno kani-

jo določiti, koliko minut lahko kje zvoni. Kolikor mi moja pasja pamet da misliti, je pravilo takole: čim večji je kraj, tem manj zvonjenja se mu obeta. Kaže, da so takole mozgali občinski možje: kmeta na njivi zvonjenje ne moti, pove mu, kdaj je ura dvanajst in če je kdo umrl. Mestni človek pa je vse drugačen, pogleda na uro in bere osmrtnice v časopisih, zvonjenje pa mu že po malem gre na živce. Ljubši mu je ropotajoči rock kot narodna Pri farni cerkvi zvonček že zvoni. Pri vsem tem zvonjenju, ki je za posamezne kraje natančno določeno, pa nikakor ne najdem Brezij. Ali so občinski možje res natančno prešteli, koliko hiš ima posamezno naselje ali pa so Brezje preprosto izpustili?

Ob vsej moji žalosti pa so me spravile v smeh kazni. »Pristojni upravni organ lahko odredi, da se prepreči povzročanje in razširjanje hrupa.« Do tu je še vse lepo in prav. Toda nekdo mora seveda dokazati, da je to res hrup. O tem govori naslednji labirint: »Pravna ali fizična oseba lahko na lastne stroške zahteva, da OZD, pooblaščenca za izvajanje meritev hrupa, izvede meritve emisije hrupa v okolje.« Torej bo moral vsakdo, ki ga bo hrup motil, meritve plačati sam.

Malo boljše volje sem tako vendarle postal, ko sem natančno prebral vse papirje. Kljub vsemu še vedno verjamem v človeško pamet in za takšne papirje menda ne bodo navdušeno dvignili roke.

Celo zbadljivost me že prijemlje. V uvodu k členom sem namreč našel razlago, kaj je hrup, in tam lepo piše, da je prepovedan hrup tisti, ki je glede na čas in kraj premočan... Torej bo naša Rezka lahko svojemu Francelju pomahala pred nosom z odlokom, ko se bo pošteno nasekan zvrnil v posteljo in zasmrčal, da se bo hiša tresla. Le tega se ne vem, kako bo opravila meritve.

S (tihim) spoštovanjem
m. volčjak

Lokalizmi zavirajo razvoj

Komunisti iz sestavljene organizacije združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva se bodo pogovorili o nadaljnjih temeljih združevanja dela in sredstev — Lahko bi bili uspešnejši pri razreševanju nekaterih temeljnih vprašanj

Kranj — Komunisti, ki delajo v temeljnih in delovnih organizacijah gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva, se bodo zbrali in obravnavali akcijsko povezovanje komunistov v sestavljeni organizaciji GLG, spregovorili o združevanju dela in sredstev ter o aktualnih nalogah gospodarske stabilizacije in aktivnosti Zveze komunistov.

Gorenjski gozdarji in lesarji so združeni v sestavljeni organizaciji osem let in zdaj lahko temeljito ocenijo uspehe in neuspehe združevanja dela in sredstev. Po sklepih 5. seje CK ZKS so nedvomno uresničili naloge z ustreznejšo samoupravno organiziranostjo, skladno z zakonom o združenem delu. Po kratkoročnih in dolgoročnih načrtih so prišli do skupne razvojne poti, vendar pa jim ni uspelo uveljaviti ustrežnejše delitve dela med posameznimi članicami.

V tem srednjeročnem obdobju še naprej skrbje za primerno oskrbo s surovino, povečujejo obseg združevanja sredstev za skupne naložbe in izvoz. Vendar pa nedvomno velike uspehe hromi okrnjena delitev dela: še danes nosilca proizvodnje oken in vrat ne najdeta skupne poti, v proizvodnji masivnega pohištva imajo tri proizvajalce, ki bi morali med seboj delovati bolj povezano. Položaj lesne predelave se na tržišču slabša, med-

tem ko gozdarstvo povečuje aktivnost. Vse to kaže, da bo treba preveriti plane sestavljene organizacije ter vanje vgraditi dolgoročno politiko razvoja posameznih dejavnosti ter premisliti smiselnost in realnost posebnega sporazuma o delitvi dela med članicami.

Gozdarji in lesarji tudi kasneje uredničenjem konkretnega programa povezovanja in sodelovanja gozdarstva, s programom skupnega dela in sodelovanja pri izvozu, kar se še niso sporazumele o ustavitvi interne banke sestavljene organizacije združenega dela.

V sestavljeni organizaciji združenega dela mora vzpostavljati odnosov in sredstev temeljiti na skupnem delu, skupnem planiranju izvoza, financiranju z združenimi sredstvi. In tudi naloga komunistov je, da ne nenehno zadržuje, ki se pojavljajo v sestavljeni organizaciji, ob sprejetju sprememb sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo razširijo, sprejmejo stališča, ki bodo vezna za takojšen pristop za izvedbo referendumov, brez omahovanja taktiziranja. Treba bo zagotoviti goje za razvoj sestavljene organizacije, odpraviti lokalizme, zaprtost samozavestnosti ter pokazati, da so dolgoročne poti z resničnim združevanjem dela in sredstev, da bo vsak delavec videl jamstvo lasten in skupen razvoj. D. Sedej

Po hišah iskala zlatnino

Gorenjskem so zabeležili nekaj primerov, ko je dekleta, ki se je najelo za miličnico ali socialno delavko, najraje pri starejših ali s pomočjo otrok brskala po hišah in iskala zlatnino — UNZ Kranj domnevajo, da je več primerov »preiskav« še nekritičnih.

Bled — V nedeljo, 4. septembra, je mlado dekletko, staro od 16 let, potrkalo pri starejši ženski Bledu, se predstavilo kot miličnica, predstavlja preiskave, da se to dela po vseh hišah in da se posebej zanimajo, če imajo kaj zlatnine. Predstavlja je kuhinjo, dnevno sobo in spalnico, vendar več kot 80-letna žena ni imela nobene zlatnine. Zato je dekletko pozanimalo, če ima kaj denarja in zahtevala, da ji pokaže denarno knjižico in denarnico. Oboje je natančno pregledala. V denarnici je bilo nekaj denarja, vendar ga ni dala. Pripomnila je, da ženska ni preveč zapravljiva, pa zato ni denarja na hranilni knjižici. Ženska je potem dobila v pisarni nekakšen zapisnik, nato pa jo je dekletko pozanimalo, če ima kaj zlatnine. Dekletko je nato odšla in ni se vrnila, da se naslednji dan vrne. Na srečo se ni, sorodniki te ženske so čudni obisk prijavi postali. Primer na Bledu ni osamljen. Le nekaj dni poprej si je predrzno dekletko izdajati za miličnico, izbralo tako starejšo žensko v Kranju, ki je bila stara 68 let. Prišla je s pretvezo, da želi, kako je ženska sosedki dala tranzistor in jo baže tudi s seboj. Nato je prav tako opravila razgovor in hotela videti zlatnino. Ženska ji je zlatnino pokazala, kar ima, in drugo tudi zlat prstan, ki ga je hotela za obletnico poroke. Dekletko je reklo, da se ji zdi prstan sumljivo izvor, da je treba vse to preveriti in ga je lepo vzela. Seveda ni dala nobenega potrdila, ženski ni pokazala nobenih dokumentov, ki bi dokazovali, da je delavka Uprave za notranje zadeve kot se je predstavila. Omenila je sicer, naj se ženska naslednjega dne oglasi na postaji milice, kjer bo dobila svoj prstan nazaj. Seveda pa o prstanu, vrednem 10.000 din, na kranjski postaji milice niso imeli pojma.

Očitno gre za dekleta, ki si je podobno igrice pred kratkim privoščilo tudi na Jesenicah, ko je obiskala starejšega možkega in se predstavila za socialno delavko. Kriminalisti UNZ Kranj raziskujejo tudi primer iz prvih dni septembra, ko je verjetno isto dekletko pred nebotičnikom v Kranju ustavilo dekletko, staro 7 do 8 let, ki je nameravala v šolo. Navsezadnje je otroku, da je učiteljica in ve, da tega dne ni pouka, zato gre lahko kar domov. Povabila se je z otrokom v stanovanje in brskala za zlatnino.

Na Upravi za notranje zadeve Kranj, kjer raziskujejo te primere, so povedali, da je bilo verjetno takšnih obiskov še nekaj. Dekleta vedno izbira starejše ljudi, ki jih ni ravno težko pretentati, ali pa otroke. Občane naprošajo, da takšne primere takoj sporoče najbližji postaji milice, še posebej pa vse primere, ko so bili zaradi tega oškodovani. Dekleta, ki jo sumijo, da se izdajajo za miličnico, socialno delavko, učiteljico ali kaj podobnega, je visoko med 155 do 160 cm bolj drobne postave, temno kostanjevih trajno onduliranih las, temnih oči in rahlo mozoljaste polti. Oškodovanci pravijo, da govori slovensko.

L. M.

Steklina v drugem valu

Dobrem letu se je v kranjski občini ponovno pojavila steklina; pred kratkim je bila na Pševem ustreljena stekla lisica.

Kranj — Od prejšnjega tedna v kranjski občini ponovno za okoli 10 km, tako kot škofjeloška, medtem ko steklina v zadnjem času v ostalih gorenjskih občinah ni pojavljala. Najkrat so ugotovili primer stekline v kranjski občini pred 13 meseci, konec julija lani, ko je bila odkrita lisica, nekaj dni poprej pa sta bila tudi dva mačka, ki jih je bilo prav tako treba ustreliti zaradi suma, da sta bila v stiku s steklo lisico.

Veterinarski inšpektor Uprave inšpekcijskih služb je pozval lovce, naj spet nadaljujejo z redčenjem lisic. Na območju Pševga, Jošta in v drugih krajih je namreč treba lisice, preko katerih se steklina najpogosteje širi, ponovno zredčiti ter tako preprečiti, da bi se bolezen širila naprej proti Savi in navzgor po Gorenjskem v občine, kjer zdaj stekline ni več. Lovci s tega področja so poziv vzeli resno in že takoj prvo noč je spet padla pod strel lisica. S povečanim odstrelom bodo, vsaj tako so obljubili tudi pri Gorenjski lovski zvezi, povsem zredčili lisice, ki so se letos ponovno namnožile. Kadar se pojavlja steklina, smeta biti le dve lisici na tisoč hektarov. Ob vsakem večjem staležu je možnost širjenja stekline večja.

Ponovno pojavljanje stekline je bilo pričakovati, saj je za bolezen značilno, da se na določenem področju širi v dveh valovih. Gorenjska ni pri tem nobena izjema, saj je steklina po zadnjih podatkih razširjena še vedno tudi v vseh ostalih regijah, od Primorske, Notranjske do Štajerske. Zaradi ponovnega pojava stekline spet veljajo ukrepi za zatiranje te bolezni, zapiranje psov in mačk, stroga kontrola cepljenja psov proti steklini in drugo.

L. M.

L. M.

NAŠLI HARMONIJO — NA TRGU

Na Mestnem trgu v Škofji Loki so oni dan našli pravi pravcati harmonijo, ki pa očitno ni nekomu padel kar iz čepa. Čez čas so se sicer oglasili iz neke šole, kjer jim je med selitvijo izginil prav takšen harmonij. Prepoznavo bodo opravili v kratkem in upamo, da bo uspešna.

ŽIVA IN ZDRAVA, LE MALCE NAGLUŠNA

Ko je nekaj po 22. uri razburjen občan telefoniral na škofjeloško postajo milice, da že drugi večer pozno v noč nekje pri sosedih igra na ves glas odprt radio, je bilo razumljivo treba pomisliti tudi na to, da je morda s stanovalko kaj narobe. Še posebej zato, ko se na trkanje stara ženska, zelo naglušna, sploh ni oglašila. Zato je bilo treba poklicati gasilce, ki so z dolgo lestvijo splezali do okna in v stanovanju ubogo žensko našli živo in zdravo, le močno naglušno. Pojasnili so, svoj nočni obisk in ji naravnali radio na sobno jakost, da bodo v sosednjih hišah lahko spali.

L. M.

NESREČE

NEZGODA NA ODSTAVNEM PASU

Podvin — V četrtek, 8. septembra, ob 17.40 se je na magistralni cesti Podtabor—Podvin pri Črnicu pripetila huda prometna nezgoda, v kateri je umrl voznik motornega kolesa Janez Vovk (roj. 1919) s Črnic. Vovk je po odstavnem pasu pripeljal od Podtabora proti Podvinu. Na odstavnem pasu pa je zaradi okvare stal voznik osebnega avtomobila Wald Siegfried Rudolf s počitniško prikolico. Ko je Vovk peljal mimo, je iz nepazljivosti z desnim delom krmila zadel v zadnji del prikolice in padel. Pri tem je dobil tako hude poškodbe, da je na kraju nesreče umrl.

NEPREVIDEN VOZNIK TOVORNJAKA

Naklo — V četrtek, 8. septembra, ob 21. uri se je na magistralni cesti pred gostilno Marinksek pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Dragoslav Bizjak iz Raven pri Trzinu je speljal s parkirnega prostora, pri tem pa se ni dovolj prepričal, če je cesta prosta, saj je prav tedaj iz smeri Podtabora pripeljal voznik osebnega avtomobila Borut Lavička (roj. 1957) iz Ljubljane. Ta kljub zaviranju ni mogel preprečiti trčenja, tako da je njegov avtomobil odbilo in je oplazil še avtomobil Petra Barbera iz Trzicia. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode na avtomobilih pa je za 75.000 din.

TRČIL V AVTOBUS

Cerklje — V četrtek, 8. septembra, nekaj pred 18. uro se je na regionalni cesti na spodnji postaji žičnice Krvavec »pri Centrali« pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil huje ranjen Slavko Štefe (roj. 1961) iz Voklega. Štefe in Andrej Briški iz Kranja sta se s kolesi peljala od žičnice proti Cerkljam. Briški, ki je peljal prvi, je potem ko je pripeljal iz ovinka, zagledal pred seboj parkirano stoenko, na nasprotni strani vozišča pa avtoobus. Pravčasno je še lahko zavrl in se ustavil pred avtoobusom, Štefe pa tega ni več mogel in se je zaletel v avtoobus, da ga je odbilo v breg, kjer je obležal huje ranjen.

PADEL NA STRMI STEZI

Kranj — Na pešpoti med Zasavsko cesto in regionalno cesto Kranj—Škofja Loka se je v petek, 9. septembra, ob 15.25 pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Jarnej Gašperlin (roj. 1958) iz Voklega se je peljal po ozki stezi ob stopnicah namenjeni le za peš hojo, v dnu strme steze pa je padel in se huje ranil.

AVTO ZANESLO V JAREK

Jesenice — V nedeljo, 11. septembra, ob 19.20 se je na magistralni cesti na Belem polju pripetila prometna nezgoda na spolzki in mokri cesti. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Anto Bjelobrk (roj. 1947) je peljal proti Kranjski gori, zaradi neprimerne hitrosti pa je zapeljal v desno s ceste in ustavil v jarku. Sopotnik je bil v nesreči lažje ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico, na avtomobilu pa je bilo za 100.000 din škode.

NEZGODA NA SPOLZKI CESTI

Jesenice — V nedeljo, 11. septembra, nekaj po 18. uri se je zaradi moker in spolzke ceste pripetila prometna nezgoda tudi na Belci. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Mahmut Košič je v levem ovinku na Belci zapeljal v levo in se dvakrat prevrnil ter obstal prevrten na bočni strani. Voznik in sopotnik sta se pri tem lažje ranila, škode na avtomobilu pa je za 200.000 din.

L. M.

V prepiru zabodel z nožem

Duplje — V četrtek, 8. septembra, nekaj pred 23. uro so v Zg. Dupljah našli z nožem zabodenega Zdravka Škrjanc (roj. 1952) iz Zg. Dupelj. Škrjanc je tega dne ves dan pomagal pri neki hiši v Seničnem, okoli 22.20 pa se je peljal s svojim avtomobilom skozi Križe proti domu. V Križah na avtoobusni postaji je vzel v avto sovaščana Alojza Verdirja (roj. 1917), ki je popoldne nabiral gobe in se je prav tako vračal proti domu. Škrjanc je ustavil pred svojim domom in tu sta se tudi sprla. Med prepiranjem je Verdir potegnil iz zadnjega hlačnega žepa nož in zabodel Škrjanc v prsa. Rezilo je zadelo v predel srca, tako da je Škrjanc kmalu nato v zdravstvenem domu umrl. Verdir je odšel domov, kjer so ga kasneje miličniki tudi našli. Preiskovalni sodnik je za osumljenega Verdirja odredil pripor.

Za večjo prometno varnost

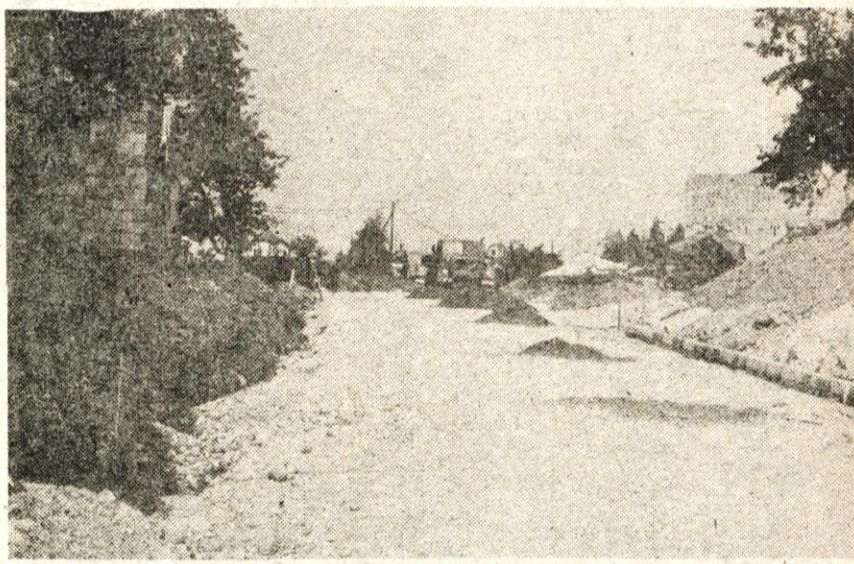
Ne tekmuje z vlakom

Nesreče v železniškem prometu so sicer manj pogostne kot v cestnem, kadar pa se pripetijo, so navadno zelo hude posledice. Prav na možnost teh nesreč velja spet opozoriti ob začetku novega šolskega leta, saj se z vlakom vozijo številni šolarji.

Najpogostejše so nesreče na prehodih čez progo, pa tudi na železniških postajah, če zapozneli potnik skuša skočiti na odhajajoči vlak. Prav tako je nevarno odpiranje vrat med vožnjo, nagibanje skozi okno in podobno. Na vseh vlakih so sicer napisali, da je odmetavanje predmetov skozi okno prepovedano, toda ob progi se kljub temu najdejo steklenice in drugi predmeti, ki bi lahko hudo poškodovali slučajnega pešca v bližini proge, živali itd. Kljub očitni nevarnosti pogostim nezgodam, se še vedno dogaja, da si ljudje izbirajo za bližnjico železniško progo, hodijo po progi ali pa jo prečkajo izven zavarovanega prehoda. Še posebej je prekanje nevarno pozimi zaradi ledu in snega. Otroci in starejši ljudje, za prečkanje potrebujejo nekaj več časa, zato so še bolj izpostavljeni nevarnosti, da jih pri tem ujame vlak.

Na zavarovanih prehodih čez železniško progo le redko prihaja do nesreč, več jih je na prehodih brez zapornic. Dosledno upoštevanje prometnih znakov, utripajoče rdeče luči in drugi znaki, zagotavlja varnost. Vendar smo žal še vedno priča lahkomiselnemu tekmovanju z vlakom, saj marsikateri voznik, kolesar ali pešec skuša kljub znakom, da prihaja vlak, pridobiti dve, tri minute s tveganim hitenjem prek tirov.

Mrak

V zgornjem delu je cestišče za letos skoraj gotovo in bo počakalo do spomladi, ko bodo položili še asfalt. Glede pomembnosti in zahtevnosti dela po nekaj podatkih: izkopati bo treba 14.900 kubičnih metrov materiala, za ureditev nasipov bo potrebno 2.400 kubičnih metrov in še dodatnih 1000 kubičnih metrov humusa za ureditev 9.100 kvadratnih metrov brežin.

Dela v Besnici potekajo po programu

Dva izvajalca na izredno zahtevnem in kratkem odseku

Besnica — Cesta Kranj—Besnica prav gotovo sodi med tiste cestne povezave, ki so bile najbolj potrebne čimprejšeje ureditve. Najbolj kritičen je bil odsek v Zgornji Besnici na območju, kjer je tako imenovani Podskokarjev graben, ko voda in cesta potekata sporedno v ozki soteski. Na tem delu se je voda kljub stalnemu nadzoru in vzdrževalnim posegom nenehno zajedala v cesto s protipržno prevleko.

Ob izdelavi projektov za ureditev tega problema se je izkazalo, da je

S SODIŠČA

Ni oddal uplenjenega gamsa

Na denarno kazen 10.000 din in na povračilo škode v višini 25.000 din je bil pred temeljnim sodiščem v Kranju obsojen I. M., ker si je sredi novembra lani v lovišču Lovske družine Jezersko prilastil trofejnega gamsa.

Lovcu, članu jezerske lovske družine, so prepovedali odstrel trofejnega gamsa, lahko pa bi streljal gamskega mladiča. Ko je tistega dne odšel na lov, je po pomoti ustrelil trofejnega gamsa, starega dve leti in pol, težkega okoli 16 kg. Vedel je, da bo zaradi tega v disciplinskem postopku in je, da bi svojo pomoto prikril, žival izkožil, kožo okuženo z garjami, sežgal, meso pa spravil doma v zamrzovalno skrinjo. Gamsje glave ni zavrgel. Lovci bi moral meso oddati lovski družini ali pa prijaviti odstrel in za meso plačati oškodnino. To bi bilo zanj ugodnejše kot zatajitev, za katero se je odločil. Tistega dne je bilo sicer neurje, cesta poplavljena, tako da divjačine ni bil mogel oddati v zbiralnico, vendar je imel še kasneje priložnost oddati meso in o uplenitvi gamsa obvestiti gospodarja lovske družine. Tako pa je svoje dejanje prijavil lovski družini šele, ko je bilo že odkrito. Lovska družina je svojega člana zaradi kaznivga dejanja zatajitve obravnavala v disciplinskem postopku, in zadeva je prišla tudi pred sodišče.

A. Zalar

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

OMAGAL V BIFEJU

Ko je v bifeju samopostrežne trgovine pri avtoobusni postaji v Radovljici možakar omagal pod težo popitega alkohola, je natakarc poklicala miličnike, da bi ga odstranili, saj sam ni mogel nikamor. Možje postavbe so ga res pospremili najprej v ambulanto, kjer je zdravnik ugotovil, da lahko brez škode prenese spanje v prostoru za iztreznitev, nato pa so se napisali prijavo sodniku za prekrške tako zoper natakarc, ki je očitno možaku stopila preveč pijače, pa tudi zoper njega samega, ker je bil vinjen na javnem kraju.

HUDA ŽENA

Na postajo škofjeloške milice se je zatekel po pomoč mož, ki ga je v prepiru žena pitala z vodo, nato pa mu še ni pustila stati. Ni znano, ali je mož pred ženo dobil kake brisače ali ne, ves moker in zbežgan pa se tudi ni domislil, da obstajajo še javne telefonske govornice.

Finalna nogometna tekma na področju SR Slovenija

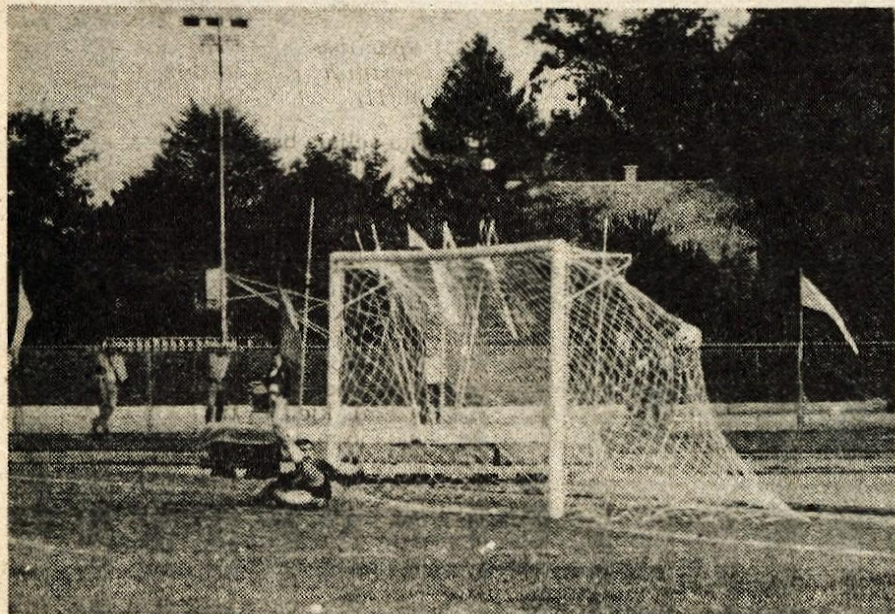
Triglav : Maribor 1:2 (0:2)

Kranj — V četrtek je bilo na stadionu Stanka Mlakarja pred 2500 gledalci pokalna nogometna tekma za pokal Maršala Tita na področju SR Slovenije. Nogometaši Triglava, ki so prvič igrali pred toliko gledalci, so pokazali dober nogomet. Tekma je bila zelo borbeno na momente je sodnik dovolil tudi precej grobo igro, ki pa ni vplivala na končni rezultat. Na 1:0 je Maribor povedel z avtogolom Grosa, drugi gol je dosegel Kek. Za Triglav pa je bil strelec Mokič.

Maribor: Jug, Funde, Žikič, Kek, Žurman, Fricelj, Jarc (Gabor), Klakočar, Krempelj, Prelogar, Stankovič.

Triglav: Beton, Gros, Tanevski, Tkalec, Jakara, Vigec, Murnik, Belančič, Mokič, Radosavljevič, Pavlin (Mehič).

Trener Triglava Hasan Ibrašimović: »Lahko bi bil rezultat neodločen, če bi sodnik pri rezultatu 2:1 za Maribor dosodil očitno enajstmetrovko v našo korist.

Vratar Triglava Beton ni mogel ubraniti strele iz enajstmetrovke (Foto: M. Ajdovec)

Praznik za vse

Kranj — Krajevna skupnost Orehek — Drulovka, ki praznuje svoj krajevni praznik 20. avgusta, je letošnje praznovanje razpotežila kar na tri tedne, to je do 9. septembra. Začelo se je s slavnostno sejo sveta krajevnih skupnosti, nadaljevalo pa s številnimi športnimi tekmovanji: v kegljanju, balinanju, nogometu, rokometu, šahu, namiznem tenisu in streljanju z zračno puško. 26. avgusta so slovesno odprli tudi novo balnišče, ki so ga krajski zgradili povsem udarniško.

Zaključna slovesnost pa je bila na Orehku v petek, 9. septembra. Ta dan so slovesnost pričeli gasilci z Brega ob Savi z mokro vajo, sledila pa je proslava v počastitev krajevnega praznika in 10-letnico šole na Orehku. Zbranim krajanom sta spregovorila predsednik sveta krajevnih skupnosti Vladimir Lah in vodja podružnične šole Lucijan Seljak Marija Miklave. Šola je kraju prinesla ogromno. Od takrat je kulturno in družabno življenje v obeh naseljih

ob Savi, na Orehku in v Drulovki živelo na novo. Postala je center kulturnega, družbenopolitičnega in športnega življenja kraja, kajti tu so svoje prostore dobile tudi vse družbenopolitične organizacije in športno društvo »Zarica«.

Še dve veliki delovni zmagi so krajski proslavili ta dan: slovesno so odprli eno od novo asfaltiranih ulic na Orehku in povezovalno cesto s stare Zasavske na novo Zasavsko cesto, ki bo štanovalcem zgornjega konca Orehka vsaj malo omilila cestne težave, ki so za ta kraj nastale z novim mostom čez Savo.

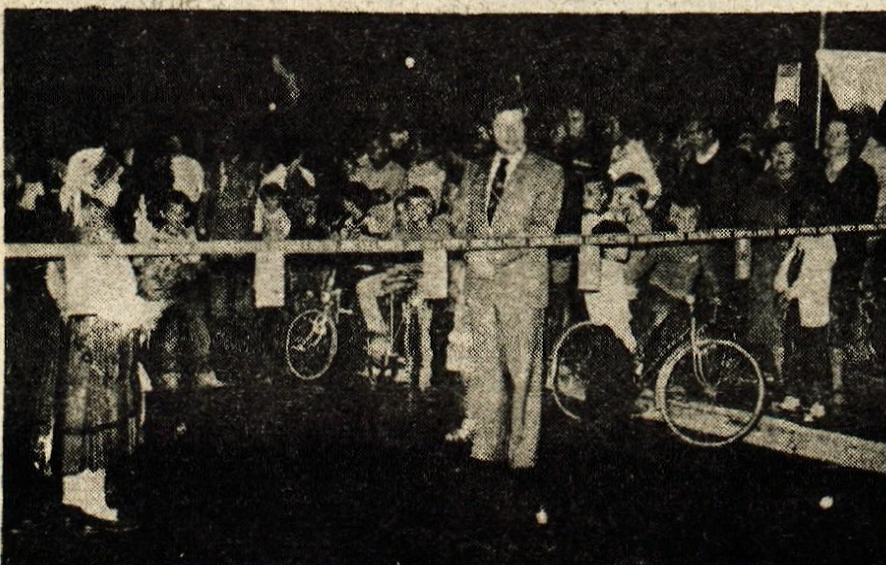
Na slovesnosti pri šoli so bila številnim zaslužnim krajanom podeljena krajeva priznanja, razglašeni športni rezultati s tekmovanji, najboljšim športnikom pa podeljeni pokali in priznanja.

Krajski Orehka in Drulovke so ta dan sprejeli medse tudi častna krajska, predvojna politična delavca na tem terenu, nosilca Spomenice 1941, Anjo Pavlin in Ivana Vambergerja-Fajlarja.

Po zaključku slovesnosti so se krajski Orehka in Drulovke zbrali na družabnem srečanju pri gostilni Rekar, kjer so se veselili pozno v noč. Takšnega družabnega srečanja krajski ne pomnijo, saj se jih je na proslavi in pemu na gostinskem vrtu zbralo zagotovo tisoč. Če je za praznik pokazati toliko delovnih zmag in dosežkov, kot so jih tokrat imeli krajski Orehka in Drulovke, je praznovanje tudi zaslužno in še veliko lepše kot sicer.

(S)

D. Dolenc

Ena največjih letošnjih pridobitev je za krajske Orehke nedvomna povezovalna cesta na novo Zasavsko cesto. — Foto: D. Dolenc

SMUČARSKI SKOKI

Šmid slovenski prvak

Kranj — Na 35-m skakalnici, pokriti s plastiko, so se nadaljevala letošnja letna republiška prvenstva v smučarskih skokih. V soboto so se na Gorenji Savi pomerili starejši pionirji. V konkurenci okoli 40 tekmovalcev iz osmih klubov so imeli največ uspeha domači skakalci. Prvo mesto je zanesljivo osvojil Joško Šmid (Triglav). Med šest najboljših pa so se uvrstili kar štirje kranjski skakalci.

Rezultati: 1. Šmid (Triglav) 203,0 (30,5, 31), 2. Martinčič (Ilirija) 196,9 (31, 31,5), 3. Mubi (Triglav) 194,2 (29,5, 30), 4. Remic (Triglav) 5. Kopač (Žiri), 6. Dobnikar (Triglav), 7. Globočnik (Triglav), 8. Pušnik (T. Velenje), 9. Marjanovič (Zirovnica), 10. Polanc (Predmeja).

J. Javornik

Mednarodna atletska prireditev

Kranj — Atletski klub Triglav Kranj tudi letos organizira vsakoletni tradicionalni miting, ki pa se tokrat po organizacijski plati nekoliko razlikuje od dosedanjih. Letošnjega namreč organizirajo skupaj z Železničarskim atletskim klubom Ljubljana in KLC iz Celovca pod skupnim nazivom Mednarodni miting »Alpe-Adria 83«. Prireditelji, na katero so povabili tako domače kot kvalitetne zamejske športnike ter atlete iz ZRN, Švice, Nizozemske, ČSSR in Velike Britanije, bo 20. septembra ob 15.30 na stadionu ŽSD Ljubljana v Šiški. Štiriindvajset tekmovalcev, ki bodo v Ljubljani dosegli najboljše rezultate, bo naslednjega dne sodelovalo na drugem delu te športne prireditve v Celovcu. Organizatorji so na to srečanje ob zaključku atletske sezone od domačih športnikov povabili tudi Zdravkoviča, Ivančiča, Stekiča in druge.

L. M.

Mato Jenko zmagovalec

Cerklje — AMD Cerklje, ki slavi 30. obletnico delovanja, je tudi letos pripravilo tradicionalni avtomobilski relj Kriška planina. Startalo je 12 avtomobilistov. Proga je bila letos krajša in je vodila iz Cerkelj mimo Grada, Stiške vasi in Ambroža pod Kravcem, kjer je bilo obvezno tekmovaljevo v streljanju z zračno puško. Cilj je bil na planini Jezerca. Zmagovalec je bil Mato Jenko iz Praprotnice, drugi je bil Brane Dolinar iz Poženika, tretja pa presenetljivo Mira Petrič iz Lahov. Trije najboljši so prejeli pokale, vsi udeleženci rallyja pa diplome.

J. Kuhar

S kolesom v Gorico

Novo ustanovljeni kolesarski klub Maksa Perca je 4. septembra zbral skupino kolesarjev, udeležencev NOB, ki je v okviru prvega kolesarskega maratona 9. korpusa krenila v Novo Gorico. Skupina je krenila iz Ljubljane in se pri Godoviču priključila ostalim kolesarjem. Spotoma se je ustavljala pri spomenikih NOB v Volčah in Novi Gorici in položila vence, na prihod v cilj pa so vsakega kolesarja, udeleženca NOB, posebej predstavili. Maratona sem se udeležil kot bорец Prešernove brigade, ki je 2. maja leta 1945 vkorakala v Gorico.

S. Bobek

Pohod na Peč odpadel

Rateče — Tradicionalni pohod planincev treh dežel na Peč nad Ratečami, kjer se stika meja med Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo, je letos preprečilo izredno slabo vreme. Minulo nedeljo se je sicer v Zgornjesavski, Kanalski in Ziljski dolini zbralo nekaj udeležencev prireditve, ki jih ni doseglo obvestilo organizatorja o odpovedi pohoda, vendar na pot ni mogel nihče. Kot smo zvedeli od organizatorjev v Ratečah, bodo zaprosili pristojne organe za izvedbo pohoda na eno od nedelj v drugi polovici septembra. Če bodo dovoljenje dobili, bodo pravočasno obvestili javnost o novem datumu prireditve.

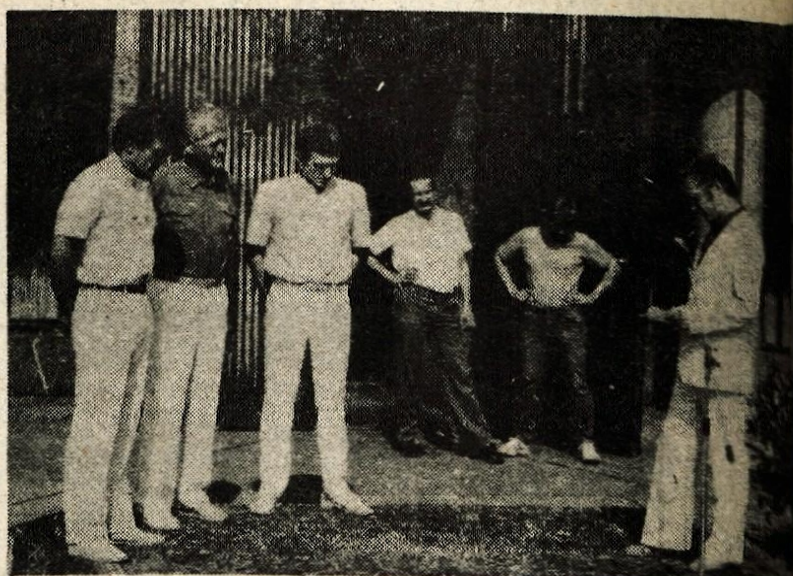
(S)

Obnova Prešernove koč na Stolu

Letos so v glavnem opravili zaključna dela pri preureditvi Prešernove koč na Stolu. Kočo že več let upravlja Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela. Prešernovo kočjo je treba zaščititi pred vremenskimi nevarnostmi. Pripravljalna dela so trajala vse od leta 1978, ko so začeli urejati dokumentacijo in zbirati denar. S preureditvijo bo v Prešernovi koči na Stolu na voljo 40 restavracijskih sedežev več in dodatnih 27 skupnih ležišč. Tako se bo površina koč povečala za 64 kvadratnih metrov.

Obsežna dela so opravili v gostinskem prostoru in sobah, drugo leto pa bodo nadaljevali z deli v kuhinji in urejili higienske prostore. Pri adaptaciji so opravili več tisoč ur prostovoljnega dela, delo nasploh pa cenijo na okoli 4 milijone dinarjev.

E. Žagar

Dr. Drago, Borut in Darjan Petrič:

»Načrt smo uresničili!«

Kranj — Le peščica prijateljev in ljubiteljev pletanja je v soboto pričakala Boruta in Darjana Petriča, naša najboljša plavalca vsega sveta, in njunega trenerja dr. Draga Petriča, ki so se vrnili s kopico lajn z dveh pomembnih tekmovanj: evropskega plavalnega prvenstva v Rimu in sredozemskih iger v maroškem mestu Casablanca. Darjan Petrič ne hlatajo po časti in slavi, čeprav že leta in leta dokazuje, da je moč le s skromnostjo in z delom doseči uspehe, čeprav njim enaki ali slabši veliko boljše vadbene pogoje, bi trojica za veličastnejši, toplejši sprejem. V pogojih, ko ostaja za vadbo le 25-metrski bazen, ko so plavalci in trenerji več ali manj prepuščeni sami sebi v odnosu do osrednje plavalne organizacije, so uspehi Petričev čudovanja vredni!

Uvrstitve iz Rima in Casablance, novi državni rekordi in kolikoli pričajo, da so Petriči zastavljeni načrt uresničili. Zadovoljni so s seboj, z njihovimi uspehi pa mora biti zadovoljna tudi naša športna javnost.

Kakšni so načrti za prihodnje, smo v nedeljo, dan po vrnitvi iz tujine, vprašali kranjsko plavalno trojico. Štirinajst dni bomo počivovali, potem pa bomo videli, kako naprej, so dejali. Darjanov veliki cilj ostaja olimpijske igre prihodnje leto, zatem pa vojaščina. Oče Drago Borut pa se vedno glasneje in pogostejše sprašujeta, ali ima sploh smisel naprej tako trdo delati, ko se vsa leta ni nič spremenilo na plavalni sceni. Povsod po svetu je naloga vrhunškega tekmovalca in trenerja tekmovali, za vse ostalo pa skrbijo drugi, pri nas pa žal ni vedno tako. Več o zadnjih uspehih in načrtih Petričev v prihodnji številki.

J. Košnjek

Jelovica gradi na svojih igralcih

Pogovor z Igorjem Stupniškom, trenerjem rokometarjev Jelovice in Škofje Loke

Škofja Loka — Pretekli teden se je začelo tekmovaljevo v II. zvezni rokometni ligi, v kateri igra tudi moštvo škofjeljske Jelovice. Že nekaj let vadi loške rokometarje Igor Stupnišek. O loškem rokometu in položaju te panoge pri nas nasploh ter načrtih Jelovice je trener dejal:

»Zlasti jesenski del zadnjega prvenstva je bil za Jelovico težak. Franc Peternelj je prestopil k ljubljanskemu Slovanu, Mehonič in Zakotnik pa sta prenehala z igranjem. Andrej Zevnik je odšel k vojakom, Silvo Vidic pa je tri kola pred koncem prestopil k boroveljskemu rokometnemu klubu. S tako neuglano in pomlajeno ekipo presenečenj ni bilo pričakovati. Sezona je bila kljub temu uspešna. Borbenost je nadoknadila izkušnost. Jelovica je ostala v ligi in zasedla celo 8. mesto.«

»Rokomet je bil v preteklosti na Gorenjskem zelo razširjen, vendar je prednostna razvrstitev športnih panog marsikje rokometu poslabšala pogoje dela. Le dve ekipi sta se ohranili, vse druge pa so presle na rekreativni način tekmovalja. To vpliva na vzgojo kvalitetnih igralcev, zaradi česar rokomet ne napreduje. Takšne razmere onemogočajo plansko delo in selekcioniranje, ki je več ali manj prepuščeno stihiji. Redki so zato resnično talentirani igralci, ki bi jim kvalitetni treninzi in redna vadba omogočali igranje v višjih tekmovanjih. Takšne razmere so pogojevale, da se je Jelovica oprla na svoje igralce. Člansko ekipo sestavlja kar 80 odstotkov doma vzgojenih igralcev.«

Ali je kljub kvalitetnemu delu z mladimi brez selekcioniranja izven občine mogoče dosegati še boljše rezultate?

»Trenutno takšno delo zadošča za obstanek na takšni ravni tekmovalja. Bistveno več pa se kljub dobremu delu ne da doseči. Za vsa specifična igralška mesta pa se pri takšnem delu povsod ne da vzgojiti primernih igralcev. V preteklosti, ko nam je manjkalo kvalitetnih igralcev, je bilo nekaj igralcev, ki bi bili pripravljeni nam pomagati, vendar so jim ozki klubski interesi to preprečili in so tako ostali na ravni povprečnosti. Dobre igralec je res težko odstopiti, prav tako pa je res, da tak igralec, ki odstopa od drugih, z neprehodno v kvalitetnejše tekmovalje stagnira, svojim naslednikom pa onemogoča napredovanje. Trenutno Gorenjska nima igralca, ki bi bil nujen našemu klubu. So pa mladi in talentirani ki bi se pri nas lahko veliko naučili. Če bodo ostali, razmere nespremenjene, lahko tudi ti ostanejo na ravni povprečnosti, ta pa ni v prid napredku celotnega rokometarja.«

Kakšni so načrti Jelovice v prihodnji sezoni?

»V klubu smo naredili srednjeročni delovni program in razvoj rokometarjev škofjeljske občine. Program ne obsega le uvrstitve ekip, ampak obravnava tudi trenerski in organizacijski del. Uresničitev programa mora priti v obliki napredka. Ovir pri tem utegne biti nihče ne more zagotoviti nekakega sistema tekmovalja. Stagnacija, to pa ovira načrtno delo. Za letošnje tekmovalje je enakiški. Dva igralca sta sicer odšla iz kluba, vendar smo vključili tri mlade igralce. Tako ostaja naša ekipa med najboljšimi v ligi. Letos prvič ne načrtujemo za obstanek v ligi. Jelovica ima mladenčanske šole mladinske ekipe, nastopala v republiški mladinski center, kjer že nekaj let osvojajo mesto, kadetsko ekipo, ekipo stare pionirjev in ekipo mlajših pionirjev. Je lani že drugič zapored osvojila bližnji naslov.«

ŽIVAHNO DELO PLANINSKE SKUPINE PTT KRANJ

Kranj — Planinska skupina PTT Kranj za ptt promet Kranj, ki deluje v okviru Planinskega društva PTT Ljubljana, se tudi letos odlikuje z živahno aktivnostjo. Začela se je že v zimskih mesecih z udeležbo na množičnih pohodih (Dražgoše, Stol, Rožnik), poln razmah pa je doživela v toplih mesecih. Tako se je skupina PTT Kranj izletom in pohodoma družila izletom, ki jih prireja društvo in samostojno organizirala dobro obiskanih izletov in pohodov. Škofjeljski planinski poti, po Planini, varštvu in spominov, planinski poti na Kureščku, zbor planincev PTT Kranj venije ter več eno in dvodnevni izleti po gorenjskih vrhovih. Najbolj ljubljen je že tradicionalni vsakoletni pohod na Triglav, ki se ga je zadnja avgusta udeležilo 42 planincev. Planinci iz kranjskega ptt podjetja se letos udeležili tudi slikarskega tečaja v Vratih in na Vršču.

Tudi v prihodnjih mesecih bo aktivno: planinska skupina se bo udeležila otvoritve doma na Kredarici in slovenskih planincev v Krmi, srečanja planincev na tromeji Avstrije in Slovenije, srečanja planincev PTT Zagreb in Ljubljana v Gorici, Kotorju, samostojno pa bo organizirala še pohod na Kepe in v Martuljek skupino, na Blegoš in na Kofe. Letošnja aktivnost bo zaključila s predstavitvijo z barvnimi diapozitivi.

D. Jene

Odločitev predstavnikov Planinske zveze Slovenije in gorenjskih PD

Stolpa na Storžiču ne bo!

Kranj — Konec avgusta so se zbrali na skupnem sestanku v prostoru kranjskega planinskega društva delavci v planinski organizaciji, občinskih upravnih in drugih organih ter predstavniki skupine občanov iz Kranja, ki je nameravala na Storžiču postaviti malo kovinsko zavišnico. V pogovoru o nameri, katero so nekaj dni prej preprečili tik pred prevozom stolpa na go-

ro, so sodelovali načelnik komisije za pota pri PZS Franci Vesel, načelnica komisije za varstvo narave in Gorsko stražo pri PZS Nada Praprotnik, predsednik meddruštvenega odbora PD Gorenjske Ivko Bergant, predsedniki planinskih društev iz Kranja in Tržiča ter z Jezerskega, predstavnik občinskih komitejev za urbanizem iz Kranja in Tržiča ter predstavnik

zavoda za spomeniško varstvo iz Kranja na eni strani in trije zastopniki skupine na drugi strani.

Uvodni del srečanja so posvetili pojasnitvi akcije občanov, o kateri je bilo slišati govorice v javnosti šele zadnji čas, čeprav je trajala že od 1979. leta. Takrat je skupina planincev iz Istre temeljne organizacije Števci zaprosila najprej kranjsko planinsko društvo in zatem še Planinsko zvezo Slovenije pa tržiško planinsko društvo, da bi postavili mali kovinski stolp na Storžiču. Skupina ni dobila od nikoder odgovora, vsaj pritrdilnega ne, vendar ni opustila svoje zamisli. Letos je začela izdelovati stolp, ki naj bi na vrhu Storžiča služil za hrambo pisne knjige, žiga in skice poti ter za zasilno zatočišče obiskovalcem ob slabem vremenu, poimenovali pa bi ga po Nejeu Zaplotniku. Stolp je zgotovila in organizirala prevoz s helikopterjem na goro, takrat pa so zabrnili telefoni in so se začela nasprotovanja.

V izdelavo in postavitev stolpa so vložili, kot je pojasnil predstavnik skupine Peter Košir, nemalo dela in denarja, zato so pričakovali vse prej kot nerazumevanje; le-to bi morali odgovorni, kakor je dejal, pokazati že prej in ne šele zadnji hip. Tako neodločnost so pozneje obsodili tudi nekateri drugi razpravljalci, vendar so hkrati menili, da o postavitvi takih objektov ni moč odločati le v ozkih planinskih krogih in brez soglasja pristojnih organizacij ter organov. Prav tako so ocenili, da je bilo treba postavitev stolpa preprečiti iz več razlogov; objekt je od prvotnih načrtov do izdelave spremenil obliko in velikost, poimenovanje po enem od udeležencev neke odprave je v alpinizmu dokaj delikatno vprašanje, še bolj kočljivo je mnenje javnosti o varovanju prvobitnosti gora, ne nazadnje pa je šlo za nezakonito dejanje.

Razprava se je končala z ugotovitvijo, da skupina ni ravnala v skladu s častnim kodeksom in drugimi pravili planinske organizacije, niti ni upoštevala splošnih družbenih zahtev pri izpeljavi sleherne akcije. Zato ni moč uresničiti njene zamisli za postavitev zavišnice na Storžiču; to je treba, kot so nadalje sklenili, odstraniti ozemljitveni trak, ki je že vdelen v vršno piramido gore. Tak stolp pa tudi ne sodi, kakor so se izrekli predstavniki planinske organizacije in upravnih organov ob koncu sestanka, kam drugam v gore, saj moramo ohranjati njihovo naravno podobo.

Na rob sestanka dodajmo samo to! Izvzenel je kot jasen poduk vsem, ki bi hoteli slediti zgledu skupine kranjskih planincev. Žal pa je bil sklican mnogo prepozno, saj bi s poprejšnjim odgovorom odpadlo globoko razočaranje za delo voljnih ljudi, ki bodo povrh vsega obremenjeni še zaradi nastalih stroškov. Potrdil je prav tako, da ne znamo preseči forumskega obnašanja niti v družbenih organizacijah, kjer bi morala biti osnova za delo predvsem tovariško razumevanje in tudi svetovanje. In dokazal je, ne nazadnje, da ne znamo biti domiselni pri iskanju možnih rešitev. Mar res ni koticika, kjer bi skrit in vendar človeku dostopen stolp služil svojemu namenu?

S. Saje

Na gobje specialitete!

Škofja Loka — V petek, 16. septembra, bodo gobarji Golarske družine. Škofja Loka in kuharji hotela Transturist pripravili zanimiv gobarski večer. V hotel Transturist vabijo ta večer vse tiste, ki radi nabirajo gobe in vse tiste, ki jih radi jedo. Pripravili bodo namreč majhno razstavo gob, v kuhinji hotela bodo pa ta večer kuhali same gobje jedi. V menuju gobarskega večera bo gobja juha, gobja musaka, kot glavno jed bodo pa ponudili »gobji krožnik Transturist«, na katerem bodo gobja sarma, gobji kroketi, gobja rulada in sotiranje prazne gobe, pa tudi gobja solata bo zraven.

Ob osmih zvečer se bo pričela ta gobja zabava. Za razvedrilo bo igral ansambel Rupar. Do dveh jutraj se boste po gobarsko zabavali. In še to: v vseh naštetih gobjih specialitetah bodo takšne gobe, na katere se lahko pije...

D. D.

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(32. zapis)

Slejkoprej so veljali Železniki za nekako izjemen kraj v loškem gospodarstvu. Drugje predvsem kmetje, živinorejci, gozdarji, oglarji — tu pa trška gospoda, bogati fužinarji, spretni in izvedeni železarski delavci — strokovnjaki. Pa še s kar občutnim kančkom tuje, romanske (laško-furlanske) krvi.

Zato postajam pozoren na posebnost govorice, na drugačnost gradnje hiš, na osebna imena, na svojstveno zgodovino kraja, razcvit, propad — in vnovičen razcvit v zadnjem polstoletju. No, o vsem tem, posebno o neposrednih vtisih — saj sem bil v zadnjih tednih kar dvakrat v Železnikih — bom še pisal. A moram prej izpovedati misel o

»NOVI TURISTIČNI PONUDBI«

Najbrž se marsikdo od bralcev ni prezrl člankov v časopisu, ki zahtevajo da nek kraj ne propagira le svoje zgodovine, cerkva, gradov, spomenikov, pomnikov, naravnih lepote in možnosti športov, kopanja, rekreacije vseh vrst, kaj šele samo kakih gostinskih uslug (ki so vedno bolj revne, skromne in neprivlačne a zelo drage). Tu smo celo obdobje močno zanemarjali opozorila na domove kulturnih in političnih velmož v nekem kraju. Če so krajevene posebnosti važne za kraj sam, je prispevek v kraju rojenih velmož v slovensko kulturno zakladnico mnogo širšega pomena, dostikrat segajo celo v zamejstvo.

No in tako hodim sedaj po starem nekdanjem železarskem trgu — ki pa ima hočešneč — že povsem mestni značaj, pravo urbano naselje delovnih ljudi je že — seveda si ne zatiskam oči pred ohranjenim plavžem, ne mislim opustiti ogleda krajevnega železarskega muzeja, tudi v cerkev bom pogledal zaradi slikarskih umetnin v njej, pa toliko industrijskih obratov je tu zraslo (Tehtnica, Niko, Iskra) — a vendar me žene, da si najprej ogledam domove domačinov slovečih velmož.

ŽELEZNIKARSKI VELMOŽJE

Od starega fužinarja Jurija Plavca pa do sodobnih gospodarstvenikov bratov Žumrov je dolga, več stoletij dolga pot, ki jo bomo pač morali v teh zapisih še prehoditi. Bliznji so nam močje, ki so jih Železniki rodili domala še pred dvesto leti: pesnik — čbeličar Jernej Levičnik, Prešernov službeni šef Blaž Crobath in zloimeni (morda le obrekovani) Jožef Dagarin. Nekoliko mlajši so bili gospodarstvenik in politik Anton Globočnik, zgodovinar Anton Koblar, politik Anton Dermota in zdravnik-pisatelj Jernej Demšar. V naš polpretekli čas lahko postavimo planinskega pisatelja Janka Mlakarja in slovenstvenega zgodovinarja Franceta Koblarja.

FUŽINARJI PLAVCI imajo v Železnikih kar dostojen spomenik: v njihovi hiši (Železniki št. 58) je nameščena muzejska zbirka starega železarstva. Povedati je brž treba, da

Spomeniška plošča na Dermotovi rojstni hiši v Železnikih (Nc. Plavžu št. 11)

sta veljala brata Jurij in Gašper Plavec za zelo premožna fužinarja. V letu 1621, ko je bil denar zelo drag in ga je tudi škofom in cesarjem primanjkovalo na vseh koncih, sta imela fužinarja kar za 80 000 goldinarjev imetja!

JERNEJ LEVIČNIK (1808—1883), pesnik-čbeličar, prvi Prešernov življenjepisec, je služboval dolga leta v Smohorju (Ziljska dolina na Koroškem), kjer je tudi umrl. Na tamkajšnjem pokopališču ima lepo oskrbovan grob in kar dostojen nagrobni obelisk iz črnega marmorja. Prešeren je pesniku in prijatelju Levičniku ponagajal z zabavljivim napisom »... kako bi neki prave pel Levičnjek?« (Igra besed: prava je desna, leva pa ni prava!). Trden železnikarski rod Levičnikov pa se je vzdrl cel v naš čas (novomeški gospodarstvenik Jurij Levičnik sodi v to družino).

BLAŽ CROBATH (1799—1848) je bil vrsto let uviden šef pesniku Prešernu. Le-ta mu je zato z vsjo hvaležnostjo posvetil prvi izvod »Krst pri Savici« s toplo oznako: Mecenu in bratu, dohtarju Hrovatu.

JOŽEF DAGARIN (1785—1850), sprva Prešernov gimnazijski profesor v Ljubljani, pozneje, ob smrtni uri, njegov izpovednik v Kranju.

ANTON GLOBOČNIK, plemeniti Sorodolski, 1825—1912, politik, ki je bil eden od najbolj vnetih borcev za Zedinjeno Slovenijo (prav ta Železnikar je tudi deločil in predlagal razvrstitev barv v slovenski zastavi!) Kako malo vemo danes o tem zaslužnem zavrednem Slovencu! Nič dosti več o ANTONU DERMOTI (1876—1914), politiku, publicistu in prevajalcu. No, vsaj na njegovi rojstni hiši Na Plavžu št. 11 je vzidana spomeniška plošča, ki jamči, da mož ne bo več pozabljen. Vklepane besede: »V tej hiši se je 1. 1. 1876 rodil dr. Anton Dermota, socialistični publicist in politik. Umrl je kot odvetnik v Gorici 3. 5. 1914. — Ob 65-letnici smrti postavilo Muzejsko društvo Železniki.«

Množično strelsko tekmovanje

Kranj — Lani so v Kranju organizirali prvo tekmovanje v streljanju z vojaško puško za občane. Zaradi uspele prireditve se je svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozasčito kot pokrovitelj odločil, naj postanejo taka tekmovanja stalna praksa, saj gre za pomembno obliko preizkušanja obrambne usposobljenosti prebivalstva in obenem za spodbujanje zanimanja za strelsko dejavnost tako med nosilci obrambnih priprav kot posebej med mladino.

Letošnje tekmovanje bodo priredili občinski štab TO, občinska konferenca ZRVS in sekretariat za ljudsko obrambo pri kranjski občinski skupščini v soboto, 17. septembra, za ekipe in v nedeljo, 18. septembra za posameznike. Tekmovanje na strelišču v Struževem pri Kranju se bo oba dneva začelo ob 8. uri. Organizatorji se obvezujejo, da bo potekalo brez zastojev, ker bodo prijavljenim ekipam sporočili približen čas nastopa. Temovalci ekip se bodo lahko prijavili tako kot posamezniki tudi pred prireditvijo, vendar bodo morali počakati na nastop po vrstnem redu prijav.

Strelska mesta bodo pokrili, zato bo tekmovanje ob vsakem vremenu. Ekipa sestavljajo po trije strelci (lahko tudi strelke ali mešano), ki so starejši od 18 let in so člani komiteja za SLO v združenem delu ali krajevnih skupnostih. Med posamezniki lahko nastopijo vsi prebivalci oziroma prebivalke iz kranjske občine, starejši od 18 let. Tekmovalci bodo streljali s puško M-48 v krožno tarčo 1x1 m na razdaljo 100 m. Dobili bodo po 3 naboje za preizkus in 5 za oceno. Pri posameznikih bo čas streljanja neomejen (tekmovanje bo končano do 15. ure), pri ekipah pa bo posamezna serija streljanja omejena na 20 minut.

Prvovrščena ekipa bo prejela prehodni pokal, pokal pa bodo podelili tudi najboljšemu strelcu med moškimi in ženskami. Za zasedbo od 1. do 10. mesta bodo vse nagradili s pismenimi priznanji.

Organizatorji upajo, da bo tekmovanje v okviru obrambnozaščitne akcije NNNP tudi letos uspelo. Obenem naprošajo udeležence tekmovanja, naj svoja vozila parkirajo pred vstopom v naselje Stružev in pridejo na strelišče peš.

S. Saje

V počastitev krajevnega praznika KS Kranj Center je bil v soboto dopoldne na novem balinišču Balinarskega kluba KS Kranj Center turnir, na katerem je pomerilo 12 ekip. Predsednik kluba Tone Borisek je povedal, da so člani kluba, ki deluje že peto leto, z izgradnjo svojega balinišča uresničili pomemben cilj svojega delovnega programa. Na kvalitetnem tekmovanju je prvo mesto osvojila ekipa Borca, druga je bila ekipa Nove Gorice, tretja ekipa KS Center III in četrta ekipa KS Center I.

Zanimive prireditve za praznik

Svečana akademija, otvoritev balinišča s turnirjem, kramarski sejem in druge zanimive prireditve za praznik KS Kranj Center

Kranj — Petič zaporedoma v krajevni skupnosti Kranj Center v kranjski občini 10. septembra slavijo krajevni praznik. V spomin na velike, jekstino stavko, ki se je začela v Kranju in se nato razširila po vsej Sloveniji, so letos v krajevni skupnosti pripravili različne zanimive prireditve. Vse pa so potekale v znamenju uspehov in različnih aktivnosti, ki jih v zadnjem obdobju beležijo kranjski krajevne skupnosti.

Letos zaslužita posebno pozornost dve prireditvi. V soboto dopoldne je bil ob stadionu Stanka Mlakarja v Kranju zanimiv balinarski turnir, na katerem se je pomerilo kar dvanajst ekip. Prireditve je bila pomembna predvsem zato, ker je Balinarski klub krajevne skupnosti Kranj Center pred tekmovanjem svečano odprl dvostezno balinarsko igrišče. Prek 40 članov in članic društva ga je zgradilo s prostovoljnim delom, vrednost objekta, zgrajenega v predpisanih izmerah za vsa tovrstna tekmovanja, pa znaša okrog 500 tisoč dinarjev.

Druga zanimiva prireditve pa je bila v nedeljo dopoldne na Titovem trgu v Kranju. V okviru revitalizacije starega mestnega jedra in oživljanja nekdanjih prireditev je odbor za

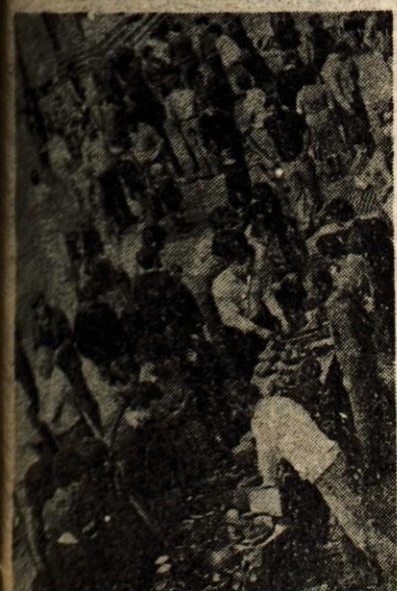
prireditve ob praznovanju krajevnega praznika pripravil na Titovem trgu kramarski sejem. Ideja je zanimiva, realizacija pa smela in kočljiva. Niso bili redki, ki so že na začetku dvomili o uspehu (in morda tudi primernosti) prireditve. Kljub slabemu vremenu pa je prireditve na splošno presenetila. Prišlo je kar lepo število prodajalcev, ki so številnim radovednežem pa tudi kupcem ponudili najrazličnejše predmete (lahko bi rekli tudi takšno in drugačno kramo), za katere bi bilo škoda, da bi se naprej pomenili navlaako na podstrešjih ali drugje ali pa končali na prostoru za odpadke. Slišati je bilo različna mnenja da nekaj takšnega ne sodi v današnji čas, medtem ko so številni sejem pohvalili. Slednjih je bilo veliko več kot tistih, ki so se nad njim zmrdovali. Tako bo prva tovrstna prireditve, kot vse kaže, prerasla v tradicijo. Slišati je bilo napovedi, da bodo kramarski sejem ponovili že prihodnjo soboto, 17. septembra, ko bo v Kranju velika turistična prireditve ob koncu letošnje sezone.

Med prireditvami v počastitev krajevnega praznika velja omeniti še petkovo svečano akademijo, na kateri so podelili petim kranjanom bronasta priznanja in značko OF, nato pa na vrtu gradu Kieselstein pripravili piknik za vse krajanje. V soboto dopoldne je bila pri spomeniku Vide Sinkovec-Janine in Tatjane Odrove nad Lajšami pri Dražgošah komemoracija. Organizacijo te spomeniške svečanosti so imeli na skrbi mladi iz krajevnih skupnosti. In nenazadnje velja poleg drugih prireditev omeniti še strelsko tekmovanje, ki je bilo v nedeljo dopoldne na centralnem strelišču na Hujah.

A. Žalar

Pred zaključkom redakcije, so nam sporočili iz Krajevne skupnosti Center Kranj, da bo ponovitev KRAMARSKEGA SEJMA na Titovem trgu v Kranju v soboto, 17. septembra 1983 od 15.30 do 19.30.

Vabljeni

Ena najzanimivejših prireditev v okviru praznovanja in bo prav gotovo prebrala v tradicionalno. To je bil kramarski sejem na Titovem trgu v nedeljo dopoldne. 33 prodajalcev je številnim radovednežem pa tudi kupcem ponudilo najrazličnejše predmete, ki bi se sicer prašili na podstrešjih ali končali na odlagališčih za odpadke. Prodajalci so prišli celo iz Ljubljane, največ pa je bilo mlajših s Planine. Uspele prireditve ni moglo zmotiti niti slabo vreme.

SD DOMŽALE

prireja veliko denarno blagovno

TOMBOLO

v nedeljo, 18. 9. 1983, ob 14. uri
v športnem parku Domžale

Dobitki:

5.000.000 din
traktor
Lada 1300
Zastava 101 GTL 3V

3 × 1000 litrov kurilnega olja
2 × 5 t premoga
5 športnih koles
5 pony koles
in več drugih dobitkov

Vsi dobitki bodo izžrebani. **VABLJENI**

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE V KRANJU

Cesta JLA 7

razpisuje javno dražbo — licitacijo za naslednja osnovna sredstva:

1. Osebni avto Fiat 132 GLS, leto izdelave 1974, izključna cena 70.000,00 din,
2. 2 kom osebni avto VW 1200, leto izdelave 1976, izključna cena 80.000,00 in 85.000,00 din,
3. 3 kom osebni avto VW Golf J, leto izdelave 1978 in 1980, izključna cena 140.000,00 in 150.000,00 din,
4. 2 kom osebni avto Zastava 750, leto izdelave 1978 in 1979, izključna cena 60.000,00 din in 50.000,00 din,
5. osebni avto Zastava 101 (kamboliran), leto izdelave 1980, izključna cena 45.000,00 din,
6. osebni avto Zastava 101, leto izdelave 1980, izključna cena 85.000,00 din,
7. 2 kom specialno vozilo IMV 1600 BR, leto izdelave 1976 in 1978, izključna cena 70.000,00 din,
8. razni pisarniški inventar in druga tehnična oprema ter rezervni deli za motorna kolesa BMW.

Licitacija bo v sredo, 21/9-1983, v garaži UNZ Kranj (za stavbo SO Kranj) za družbeni in zasebni sektor ob 14.30 uri. Interesenti si lahko ogledajo vozila eno uro pred pričetkom licitacije. V prodajni ceni ni vračunan prometni davek, katerega plača kupec.

Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10 % polog od izključne cene.

Trgovska in gostinska DO ŽIVILA
Kranj, n. sol. o.
TOZD Veleprodaja

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge

VZDRŽEVALEC STAVBE IN NAPRAV ZA OGREVANJE

Pogoji:

- visokokvalificirani ali kvalificirani delavec — smer ključavničar, izpit za kurjača centralne kurjave, 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni,

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba DO »ŽIVILA« Kranj, Maistrov trg 11, 15 dni po objavi.

DELAVSKA UNIVERZA

TOMO BREJC KRANJ

objavlja programe tečajev:

1. Usposabljanje inštruktorjev za učenje praktičnih znanj v OZD (30 ur)
2. Nadaljnega usposabljanja delavcev, ki vodijo proizvodno delo in delovno prakso učencev (24 ur) v usmerjenem izobraževanju
3. Usposabljanje delavcev (mentorjev) v OZD za delo s pripravniki (25 ur)
4. Izdelovanje programov pripravnosti za učence usmerjenega izobraževanja (nudenja strokovne pomoči)

Programi so namenjeni strokovnim kadrom v delovnih organizacijah, ki delajo v izobraževalnih centrih, kadrovske službah, službah za izobraževanje in delavcem v proizvodnji, ki bodo vodili in izvajali proizvodno delo, delovno prakso in mentorstvo.

Prijave kandidatov za tečaje sprejemamo do 30. 9. 1983 na naslov Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Staneta Žagarja 1.

Alpetour — DO Promet Škofja Loka, n. sub. o.,
TOZD Transturist — tovarni promet, n. sub. o.,
Škofja Loka, Titov trg 4/b

na temelju sklepa delavskega sveta TOZD razpisuje dela in naloge:

VODJE KOMERCIJALNE TOZD
(delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi).

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje

- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri,
- tri leta delovnih izkušenj, od tega več kot eno leto na komercialnih delih v cestnem prometu.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: SOZD Alpetour Škofja Loka — kadrovska služba, Titov trg 4/b Škofja Loka, z oznako »za razpis«. Delavski svet bo o izbiri kandidata odločil v 60 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi delavskega sveta.

DO MIZARSKO PODJETJE ŽIRI, p. o.

CESTA XXXI. DIVIZIJE 17

Po sklepu delavskega sveta razpisujemo prosta dela in naloge

TEHNIČNEGA VODJE

- Pogoji: — srednja izobrazba lesarske smeri,
— nad 3 leta prakse pri strokovnem ali vodstvenem delu v lesni stroki.

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba vložiti v zaprti ovojnik v 8 dneh po objavi na naslov: Mizarsko podjetje Žiri, z oznako — za razpis.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 10 dneh po preteku razpisnega roka.

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole

BRATSTVO IN ENOTNOST KRANJ

Tončka Dežmana 1

razpisuje prosta dela in naloge

za DOLOČEN ČAS:

- 1 učitelja za razredni pouk — pričetek dela 26. 9. 1983
- 1 učitelja za matematiko — pričetek dela 24. 10. 1983
- nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih zahteva zakon o osnovni šoli.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi komisiji za delovna razmerja šole.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič

razpisuje

po sklepu DS DSSS z dne 12. 9. 1983 prosta dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

vodenje prodajnega sektorja

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev še naslednje pogoje:

- visoka ali višja ekonomska šola ekonomske komercialne ali ustrezne tehnične smeri
- 4 leta delovnih izkušenj
- poznavanje zakonodaje in družbenopolitičnega sistema SFRJ

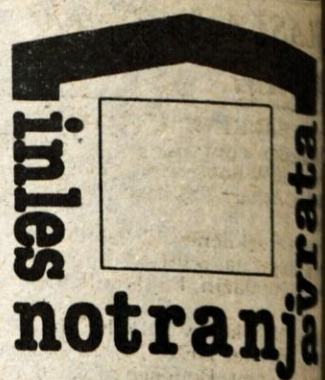
Poleg teh mora kandidat za razpisana dela oz. naloge imeti tudi strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih del oz. nalog.

Razpisana dela oz. naloge opravlja delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in se razpisuje vsaka 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in dosednji zaposlitvi naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnik 8 dni od dneva objave na naslov:

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, kadrovske oddelke, Tržič, Cesta JLA 14 — z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po roku za vložitev prijave.

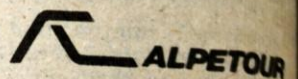
OŠ JANKO IN STANKO
MLAKAR ŠENČUR

OBVESTILO

V soboto, 17. septembra 1983 bo od 8. do 12. ure v vseh centralnih, samostojnih in podružničnih šolah občine Kranj vpisovanje šolskih novicev za šolsko leto 1984/85.

Vpis je obvezen za vse otroke, rojene leta 1977 in za otroke, rojene do konca februarja 1978. leta.

K vpisu pripeljite otroka in prinesite njegov izpis iz rojstne matične knjige, enotno matično številko.

Cenjene goste obveščamo da bo vsak petek in sobota v restavraciji

HOTELA
CREINA

P L E S.

Zabaval vas bo ansambl

MODRINA.

Rezervacije na recepciji hotela ali po tel. 23-650

Vabi kolektiv hotel
Creina

DELOVNA SKUPNOST

SODNIKA ZA PREKRŠKE

ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

ADMINISTRATIVNE

DELAVKE

Kandidati naj izpolnjevajo naslednje pogoje:

- srednja izobrazba upravno-administrativne smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov Sodnik za prekrške Škofja Loka, Titov trg 11, v roku 8 dni po objavi. O izidu bodo vsi kandidati obveščeni v roku 8 dni po opravljeni izbiri.

MALI OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodaj BANKINE in PUNTE. Šenar, Stružnikova pot 17 8889
Prodaj 20 W nove avto ZVOČNIKE radio line. Arhar, Papirnica 8, Škofja Loka 9017
Prodaj diatonično HARMONIKO; klavo, diferenciala, odbijač, osovine za motor 125. Tomažin, Podlubnik 159 9018
Prodaj 1000 kosov OPEKE modurani blok BH 6 ter BETONSKO ŽELEZO, 500 kg. Valant, Bodešče 17, Bled 9034
Prodaj obnovljen 16-colški GUMI VOZ. Slanin, Zirovnica 50 9140
Prodaj barvni TELEVIZOR iskra, še v garanciji, star dva dni. Grenc, Škofja Loka 9141
Prodaj PEČ küppersbusch in HLA-BILNIK z zamrzovalnikom. Telefon 9142
Ugodno prodaj novo POHIŠTVO, primerno za kabinet. Telefon 62-588 9143
Prodaj nov ročni električni NAD-ŽEKAR za les, z rezili. Prebačev 18. Informacije po tel. 49-044 ob 7. ali 20. 9144
Prodaj 6 PRAŠICEV, težkih po 1 kg. Zg. Brnik 60, Cerklje 9145
Ugodno prodaj več GOBELINOV: Zadnja večerja za 6,5 SM, »Kumro-« za 2,3 SM, »Kosovska devojka« za 5 SM in še nekaj manjših za, cena po dogovoru. Oglasite se lahko vsak dan od 10. do 18. ure. Miodrag Stanojević, Celavska c. 19, Kranj 9146
Ugodno prodaj kombiniran ŠTE-BILNIK gorenje (2 plin, 4 električni). Informacije po tel. 22-297 9147
Prodaj rabljeno STREŠNO OPE-RO. Telefon 061-721-259 9148
Prodaj belo POROČNO OBLEKO, 3. Posavec 64, Podnart 9149
Prodaj 10 dni starega BIKAN, KRAVO po teletu. Podbrezje 31, Du- 9150
Prodaj globok italijanski OTRO-ŠKI VOZIČEK. C. talcev 3, Kranj 9151
Ugodno prodaj lepe, 10 tednov stare ZEMŠKE OVČARJE, z rodovnikom. Izpolni se že proti paravirusu. Ivan Perko, Sp. Duplje 62, tel. 064-47-210 po- 9152
Prodaj 600 betonskih ZIDAKOV 30 x 20. Brenkuš, Milje 18, Šenčur 9153
Prodaj STREŠNO OPEKO bobro-je, italijanski športni VOZIČEK — ze- 9154
zamet in leseno STAJICO. Petka- 9155
ek, Staretova 34, Čirče — Kranj 9154
Prodaj GORILEC CTC, nov in 9155
100-litrsko CISTERNO. Telefon 9155
9154-122
Prodaj BETONSKI BLOK 30, po 48 9156
— 500 kosov in BETONSKI BLOK 9157
po 32 din — 500 kosov in MONTA- 9158
NO GARAŽO, 18.000 din. Informacije: 9159
9154
Za nožarečo PEČ TOBI Plamen, ra- 9157
meno eno sezono, zaradi selitve pro- 9158
stna. Telefon 60-091 — int. 311 dopol- 9159
ni 9157
Prodaj dve TELICI, 4 mesece stari, 9158
mentalni. Hlebce 30, Lesce 9158
Prodaj otroško POSTELJICO z jo- 9159
jem. Telefon 61-553 9159
Prodaj balkonska VRATA s polk- 9160
om 220 x 80, brez stekla ter 3 plošče 9161
PLOČEVINE 3 mm 200 x 60 ter mar- 9162
marne OKENSKE POLICE 130 x 18, 9163
x 28, debeline 3 cm. Pavla Berton- 9164
ov, Lesce, Valvazorjeva 6, tel. 74-223 9160
Prodaj dolgo POROČNO OBLEKO, 9161
ZMNO LILA BARVE. Ogled med 19. 9162
20. uro. Šalamon, Lojzeta Hrovata 5, 9163
Kranj 9161
Prodaj 20 do 200 kg težke PRAŠI- 9164
ce, primerne za rejo ali za zakol. Mo- 9165
dova dostava na dom. Stanonik, Log 9166
9164 Loka 9189
Prodaj dobro ohranjen 100-kilo- 9190
gramski TEHTNICO, brez uteži. Žab- 9191
ova 52 9190
Ugodno prodaj črnobel TELEVI- 9191
ZOR, znamke panorama iskra, otroško 9192
POSTELJO z jogijem, dekliški PLAŠ- 9193
če barve, za 14 let. Ogled ob 18. ure 9194
v. Naslov v oglašnem oddelku 9191
Prodaj otroški športni VOZIČEK iz 9192
telega žameta, za 3.000 din. Brezovec, 9193
Gajnova 14, Bled 9192
Prodaj dve TELICI, visoko breji. 9195
re, Nasovce 11, Komenda 9195
Prodaj 1/2 kub. m ŠPIROVCEV 9196
3/4 ter 100 kv. m TOTRA-TERM CE- 9197
vi za talno ogrevanje. Telefon 28-465 9198
int. 27 dopoldan 9196

KUPIM

Kupim MEŠALEC za beton. Dani 9162
Moritnik, Titova 85, Jesenice 9162
Kupim novo strešno karo cementno 9163
OPEKO. Telefon 061-721-094 9163
Kupim STREŠNIK (tegula inglese 9164
dobrunska vas), rjave barve, 160 ko- 9165
lov, peskan. Ponudbe po tel. 61-814 9164

VOZILA

Prodaj OPEL RECORD caravan, 9165
telega ali po delih, registriran do maja 9166
9164. Telefon 064-60-338 8858
Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1977. 9167
Biserič, Juleta Gabrovška 23, Kranj 9168
9167
Prodaj DIANO 6 TL, letnik 1980, 9169
dobro ohranjeno. Saje Šmidova 11, 9170
Kranj — Čirče 9102
Ugodno prodaj JAWO 350 cm, no- 9171
vo, prevoženih 700 km. Marjan Pintar, 9172
Martini vrh 28, Železniki 9165

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3 Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Se priporočam!

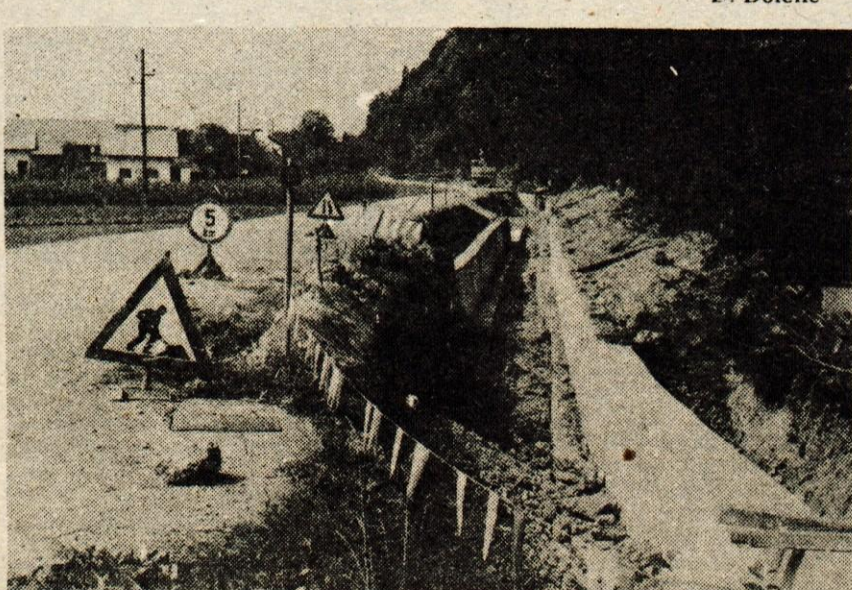
Poceni prodaj dobro ohranjen OPEL ter PEUGEOT, registriran do 30. 8. 1984 in FORDA 12 M, neregistriranega. Telefon 28-427 9166
Prodaj AMI 8, vozen, neregistriran in DIRKALNO KOLO z 12 prestavami, znamke moto bećane ter VW 1302 »hrošč«, letnik 1970. Đuro Hrkalo, Vrečkova 7, Planina — Kranj 9167
Prodaj dobro ohranjen avto ZA-STAVA 750 S. Gorenjesavska 55, Kranj 9168
Prodaj NSU 1200 C, letnik 1972, ohranjen, z rezervnim strojem in posameznimi deli, cena po dogovoru. Gorenjesavska 50, Kranj, tel. 22-008 9169
Prodaj prenovljeno ZASTAVO 101, letnik 1975. Anton Bajt, Torovo 5, Vodi- 9170
ce 9170
Prodaj JUGO 45, letnik 1981. Na- 9171
slov v oglašnem oddelku 9171
Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1976. Britof 182, Kranj 9172
Prodaj dve ZIMSKI GUMI 175/13 in 4 PLATIŠKA za BMW, uporabno za vse tipe. Zvonko Žitnik, Tončka Dež- 9173
mana 2, Kranj, III. nadstropje 9173
Prodaj ZASTAVO 101 L, letnik 1977. Telefon 81-867 9174
Prodaj OPEL KADETT, letnik 1970. Srečko Jerala, Podreča 15, Mavči- 9175
če 9175
Prodaj avto ŠKODA sport. Močil- 9176
nik, Titova 104, Jesenice 9176
Ugodno prodaj ZASTAVO 101, let- 9177
nik 1976, registrirano do septembra 1984. Telefon 064-82-048 9177
Ugodno prodaj tovarno PRIKOLI- 9178
CO 130 x 90 x 40. Informacije po tel. 28-812 popoldan 9178
Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1972, 9179
vozno, registrirano do aprila 1984. 9180
Alojz Solar, Dražgoše 8, Železniki, tel. 67-089 9179
Prodaj ŠKODO 110R CUPE, letnik 1980. Informacije od 8—14. ure na 9181
tel. 70-111, int. 97, Gorican 9181
Prodaj osebni avto ZASTAVA 101, 9182
letnik 1977. Anton Dremelj, C. revoluci- 9183
je 2 b Jesenice. Tel. 82-734 (popoldan), 9184
81-743 (dopoldan). 9197
Prodaj GOLFA, letnik 1979, rume- 9198
nega. Telefon 064-81-189 do 14. ure 9125
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1974, 9199
registrirano. Rafko Murovec, Šorlijeva 16, Kranj 9193

Regulacija Dupeljščice

Kranj — Vodnogospodarsko podjetje Kranj je v spodnjem delu, na Struževskem polju in pod Exotermom, že končalo z regulacijo Dupeljščice. S tem so rešili problem preplavljanja v Struževem in odvodnjavanja industrijskih voda Exotermma, Gradbinca ter komunalne cone v Naklem. Pri financiranju teh del so sodelovale delovne organizacije Exoterm, Merkur, Cestno podjetje, Živila, Gozdno gospodarstvo, Kmetijska zadruga Naklo, SGP Gradbinec, Kmetijsko zemljiška skupnost in drugi.

Z regulacijskimi deli zdaj nadaljujejo nad magistralno cesto. Tako bodo rešili odtočne probleme za športno igrišče in osnovno šolo v Naklem in naselju Pivka. Skupaj z republiško skupnostjo za ceste bodo uredili tudi odvodnjavanje na območju avtoceste. Po programu naj bi v kasnejšem obdobju opravili tovrstna regulacijska dela tudi na območju Strahinja in Dupelji.

A. Ž.

V okviru regulacije Dupeljščice Vodnogospodarsko podjetje Kranj zdaj ureja strugo nad magistralno cesto, s čimer bo rešeno odvodnjavanje na območju športnega igrišča in osnovne šole v Naklem ter na Pivki.

Prodaj APN-4, Svetelj Aleksander. 9194
Kranj, Reševa 9

STANOVANJA

V opremljeno SOBO sprejem mirnega študenta v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku 9002
V najem vzamem eno in pol ali dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki. Ponudbe po tel. 064-21-095 po 20. uri 9180
30-letna ženska nujno išče prazno SOBO s kopalnico. Telefon 62-018 9181
32-letni fant, išče SOBO na relaciji Kranj—Britof, s souporabo kopalnice. Ponudbe oddajte v oglašni oddelk »Glasa« pod: Vesten 9182
Tri dijakinje iščejo SOBO s kuhinjo v Kranju ali bližnji okolici. Šifra: Razu- 9183
mevanje 9183
Prodaj dvosobno STANOVANJE (60 kv. m) v Škofji Loki, za gotovino. Telefon 064-62-932 9184

ZAPOSLOTITVE

Restavracija — gostišče »PIBER- 9185
NIK« Otok Bled vabi k sodelovanju KV 9186
KUCHARJA — KUCHARICO. Pogoji: po- 9187
kljena gostinska šola — smer kuhar in 9188
dve leti delovnih izkušenj. Ponudbe pošljite na naslov: GOSTIŠČE »PIBER- 9189
NIK« OTOK BLEDE 64260 Bled ali nas 9190
pokličite po tel. 064-77-820 9012
Iščem DELAVCA, Informacije po tel. 61-211 9185

OBVESTILA

ŽAGAM meterska drva na domu. 9191
Telefon 74-715.

IZGUBLJENO

V nedeljo, 4. septembra 1983, je bila izgubljena zlata zapestnica v Mošah pri Smledniku. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne, ker je drag spomin, na naslov: ZUPAN TAT- 9192
JANA, MOŠE 31, SMLEDNIK. 9193
Na relaciji Kranj—Žičnica Krvavec sem izgubil šop KLJUČEV v etuiju. Po- 9194
štenega najditelja prosim, naj jih vrne 9195
ali sporoči na postajo milice Kranj ali 9196
Cerklje 9196
Poštenega najditelja prosim, da proti nagradi vrne zlat PRSTAN, izgubljen v soboto, 3. 9. 1983 v samopostre- 9197
žni trgovini pri avtobusni postaji ali na 9198
poti od trgovine do slaščičarne »Kana- 9199
rčev«, ker mi je drag spomin. Kavčič, 9200
Rakovica 1, Zg. Besnica 9187

OSTALO

Nujno potrebujem VARSTVO za 8- 9201
mesečno punčko za nekaj časa (Zlato 9202
polje). Opaka, tel. 28-253 9188

Kranj bo zaplesal

Kranj — Za lep zaključek turistične sezone pripravlja Občinska turistična zveza Kranj kulturno zabavno prireditve »Pod kozolcem«. Zunaj bi se odvijala, na vsem Titovem trgu. Ves trg bo v mizah, za jedajo in pijačo pa bodo skrbela tri kranjska gostinska podjetja: Stari Mayr, hotel Evropa in hotel Creina. Stari Mayr bo razširil svoje mize vse do spodnjega konca trga, Creina jih bo postavila na zgornjem koncu, Evropa pa pred pošto. Že ob štirih popoldne bo mesto zaprto za ves promet, ob šestih se bo pa začelo.

Prireditelji pripravljajo tudi bogat kulturni program; zaplesala bo folklorna skupina Iskra, zapela bosta oktetna Kranj in DPD Svoboda Primskovo. Program bosta povezovala Alenka Bole-Vrabec in Marko Črtalič. Za ples bo igral eden od poznanih gorenjskih narodno-zabavnih ansamblov, gostinci pa bodo poskrbeli za dobro jedajo in pijačo. Vrsto stojnic bodo postavili na trgu za male prigrizke, spominke in podobno. Pa še za kakšno presenečenje bodo poskrbeli, obljubljajo.

Praksa je pokazala, da ima Kranj rad takšne prireditve in da so vsakič dobro obiskane. Prireditve »Pod kozolcem« bo letos že tretja takšne vrste. Upajmo le, da bo lepo vreme, kajti sicer bo prireditve odpadla.

D. Dolenc

KINOKRANJ

Po sklepu Komisije za medsebojna delovna razmerja oglašamo prosta dela in naloge

- 1. SNAŽILKE**
za kino Center. Delo se združuje za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje v času porodniškega dopusta)
- 2. SNAŽILKE**
za kino Storžič. Delo se združuje za nedoločen čas s skrajšanim delovnim časom (4 ure).

Pogoji:

- nepopolna osnovna šola
- ustrezne delovne izkušnje,
- dva meseca poskusnega dela.

Nastop dela takoj.

Prošnje poslati v devetih dneh na naslov: Kinopodjetje Kranj, Stritarjeva 1. Razpis velja do zasedbe.

OSNOVNA ŠOLA FRANCE PREŠEREN KRANJ

Po sklepu sveta šole razpisna komisija razpisuje dela in naloge

POMOČNIKA RAVNATELJA ŠOLE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu in zakonom o osnovni šoli izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima pozitiven odnos do socialistične revolucije ter bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov,
- ustrezati moralno — etičnim načelom naše družbe,
- imeti strokovne in organizacijske sposobnosti.

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

- 1 varuško za določen čas s polovičnim delovnim časom v VVO Duplje,
- 1 vzgojiteljica za določen čas s polnim delovnim časom v VVO Duplje,
- 1 učitelja matematike na centralni šoli za določen čas, s polnim delovnim časom,
- 2 učitelja v oddelku PB v podr. šoli Naklo, za določen čas, s polnim delovnim časom.

Prošnje za opravljanje del in nalog pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Razpisna komisija pri Osnovni šoli France Prešeren Kranj, Kidričeva 49.

KOVINSKO PODJETJE KRANJ, p. o. KRANJ, Šuceva ulica 27

Delavski svet DO KOVINSKO PODJETJE KRANJ, razpisuje dela in naloge

- 1. VODENJE TEHNIČNEGA SEKTORJA**
— organiziranje, vodenje in koordiniranje dela v sektorju

Poleg splošno zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja se od kandidata še zahteva:

- visoka izobrazba strojne smeri in tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih,
- višja izobrazba strojne smeri in pet let delovnih izkušenj na podobnih delih,
- moralno politične vrline in izpolnjevanje pogojev po 511. členu ZZZ.

- 2. VODENJE SPLOŠNO KADROVSKEGA SEKTORJA**
Poleg splošno zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja se od kandidata še zahteva:

- visoka izobrazba pravne smeri in tri leta delovnih izkušenj na tem področju dela,
- višja izobrazba upravne smeri in pet let delovnih izkušenj na tem področju dela,
- moralno politične vrline in izpolnjevanje pogojev po 511. členu ZZZ.

Delavci pod točko 1 in 2 se imenujejo za dobo štirih let z možnostjo ponovnega kandidiranja. Pri opravljanju del in nalog ima delavec posebna pooblastila in odgovornosti.

Poizkusno delo tri mesece.

Prijave z dokazili o izobrazbi in izpolnjevanju drugih pogojev za opravljanje objavljenih del in nalog, dostavijo kandidati po pošti v zaprti ovojnici s pripisom »za razpisno komisijo«, na naslov Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva ulica 27, 64000 KRANJ.

Razpis velja 8 dni po objavi v časopisu GLAS.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz kadrovskega sektorja

ZDRAVKO ŠKERJANC

roj. 1952

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 11. septembra 1983 ob 15. uri, izpred hiše žalosti, Zg. Duplje 49 na pokopališču v Sp. Dupljah.

Sindikalna organizacija SAVA Kranj

Le varčevanje bo preprečilo redukcije

Tja do 1. oktobra bo oskrba z električno energijo še zelo težavna in le varčevanje bo preprečilo odklapljanje — Nekateri gorenjski kraji so bili minule dni po nekaj ur brez elektrike, nakar se je poraba vendarle zmanjšala za 10 odstotkov, kolikor zahtevajo sedanji ukrepi

Kranj — Tja do 1. oktobra bo oskrba z električno energijo še zelo težavna. Tedaj se bo namreč po rednem remontu in zamenjavi dela izrabljene goriive priključila na omrežje jedrske elektrarne v Krškem. S popravilom pa zelo hitro v trboveljski toplotni elektrarni in obljublja, da bo okvarjeni blok naredil celotno nekaj dni pred 1. oktobrom. Šoštanjska toplotna elektrarna po odpravi manjših okvar spet dela s polno paro. Do okvare je v preteklih dneh prišlo na ceveh, kjer so počili var, zato so morali naprave zaustaviti, da so jih lahko popravili. Delo so opravili v rekordnem času. Pri polni obremenitvi elektrarne seveda kaj hitro lahko

pride do okvar, zato si lahko le želimo, da se do izteka septembra kaj podobnega ne bi več pripetilo. Premoga imajo v šoštanjski toplotni elektrarni sedaj dovolj, saj ga vozijo iz Trbovelj, kjer bi sicer zaradi okvare elektrarne ne imeli kam s premogom, saj velikih deponij nimajo. Povedati velja še, da vodne elektrarne te dni ne morejo kaj prida pomagati, saj občasno deževje rečnih strug ni zadosti napolnilo. Tako vodne elektrarne delajo sedaj le s 40 odstotno močjo.

Oskrba z električno energijo je torej te dni izredno težavna in le skrajno varčevanje bo preprečilo redukcije.

Pred letošnjim dnevom planincev v Krmi Navodila udeležencem prireditve

Jesenice — Organizator letošnjega dneva planincev, ki bo v nedeljo, 18. septembra, pri Kovinarski koči v Krmi, je Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela. Tokratno tradicionalno planinsko srečanje bo vrh praznovanja 90. obletnice slovenske planinske organizacije.

Svečanost v Krmi se bo začela ob 11. uri, ko bo udeležencem spregovoril predsednik telesnokulturne skupnosti Slovenije Tone Florjančič. Slavnostnemu govoru bo sledil kulturni spored, v katerem bodo sodelovali pihalni orkester Jeseniški železarji, ženski pevski zbor Milko Škoberne in recitatorji DPD Svoboda z Jesenic ter moški oktet DPD Svoboda iz Žirovnice. Prireditve se bo nadaljevala z družabnim srečanjem udeležencev.

Do Krme se bo moč pripeljati z avtobusi le iz blejske smeri, to je po cesti skozi Gorje, Krnico in dolino Radovne. Promet z osebnimi avtomobili bo možen tudi po cesti od Mojstrane do Krme, vendar do proslave samo proti Krmi, popoldan pa nazaj. Parkirne prostore za avtobuse in osebne avtomobile bodo uredili na Zasipski planini blizu Kovinarske koče, zato milničniki ne bodo dovolili dostopa z vozili do koče. Za planinska društva, ki bodo organizirala prevoz z vlaki, sta izstopni postaji Lesce in Bled; odtod bo organizator zagotovil avtobusni prevoz do Krme in nazaj vsem društvom, ki so do 9. septembra sporočila Planinski zvezi Slovenije število udeležencev in čas prihoda.

Kovinarska koča bo od 15. do 17. septembra zasedena, zato v njej ne bo moč prenočevati. Vsi planinci, ki bodo prišli na sobotno odprtje Triglavskega doma na Kredarici in nedeljsko proslavo v Krmi, bodo lahko v petek in soboto prenočevali v šotorih blizu koče; v njih bo samo slama, zato naj imajo obiskovalci s seboj spalne vreče. V šotorišču bodo lahko prenočile samo pravočasno prijavljene skupine planincev, za neorganizirane posameznike pa bo organizator pripravil v šotorih le omejeno število ležišč.

Za prehrano v Krmi bodo od sobote popoldan naprej skrbeli delavci kranjskogorskih hotelov, ki bodo jedila in pijačo prodajali na stojnicah v bližini koče. Ob prireditvenem prostoru bodo tudi stojnice organizatorja z raznim propagandnim gradivom in spominki — med njimi tudi lično značko letošnjega dneva planincev po 50 dinarjev, Planinske založbe Slovenije s planinsko literaturo in oznakami, PTT z razglednicami, znamkami, spominskimi ovitki in priložnostnim žigom ter Tobaka s tobakiimi izdelki. Organizirani bosta tudi informacijska in zdravstvena služba.

In še to! Društva, ki imajo svoje prapore, naj v Krmo pošljejo planinsko oblečene praporščake, za katere je določen poseben prostor ob prireditvenem odru. Organizator prav tako priporoča vsem društvom, da vključijo v program izleta v Krmo ogled razstave Razvoj slovenskega planinstva, ki jo bo 17. in 18. septembra med 8. in 19. uro v Festivalni dvorani na Bledu pripravil muzejski odbor PD Dovje-Mojstrana.

S. Saje

je. Tja do konca septembra bo veljal ukrep o 10-odstotnem varčevanju in kjer ga pač ne bodo spoštovali, se bodo morali sprijazniti z redukcijami.

Na Gorenjskem je bila minuli petek poraba električne energije natančno na ravni 10-odstotnega varčevanja in če bo v prihodnjih dneh le malce poskočila, bodo morali spet odklapljati posamezne predele.

Prve dni, ko je začel veljati ukrep o 10-odstotnem varčevanju z električno energijo, je bila poraba še nad dovoljeno. 1. septembra je na primer znašala 157 tisoč kilovatnih ur več, kot je bilo dovoljeno. Zato so morali že dan zatem začeti z redukcijami. Za štiri ure so odklapljali posamezne predele, od 11. do 15. oziroma od 15. do 19. ure. Pri tem so seveda pazili, da niso bile brez elektrike tovarne, bolnišnice, vodovod, skratka vsi, ki elektriko neobhodno potrebujejo za svoje delo. Zato so odklapljali predvsem vaška naselja, ki nimajo tovarne. Seveda so tudi tam redukcije povzročale razburjenje, saj imajo danes vsepovsod že zamrzovalne skrinje. Zavoljo redukcij imajo težave kmetje pri molži, zato zjutraj niso odklapljali.

Prve redukcije so ljudi dobobra opozorile, kako težko je z elektriko. Kmalu je poraba upadla, in zadnje dni je natančno na ravni dovoljene. Res se s plačala gumb na bojljerju premakniti za stopnjo nazaj, ugašati luči, kjer gorijo brez potrebe, čim dlje odlašati z ogrevanjem prostorov in podobno. Če bo še naprej vsako prihranil vsaj drobec, bomo vsi skupaj september prebrodili brez novih redukcij.

Redukcije res zmanjšajo porabo v dnevnih konicah, k velikemu varčevanju pa vendarle ne doprinesejo, saj po štirih urah zamrzovalne skrinje, bojljerji in drugi, nenehno priključeni električni aparati kar požirajo kilovatne ure. Dispečerji to dobro vedo, saj pravijo, da je po štirih urah mrka izredno težko priključiti posamezno območje, ker se z vključitvijo obremenitev poveča s 30 na celo 100 amperov.

Povedati velja, da tudi za tovarne velja 10-odstotno varčevanje z elektriko, in na Gorenjskem so dispečerji uvedli natančno spremljanje porabe po tovarnah, tako da morajo dnevno poročati.

Varčevalni ukrepi torej vendarle pomehijo prihranek, saj je zadnji dan v avgustu, tik pred prvimi opozorili torej, dnevna poraba na Gorenjskem znaša 1.765.000 kilovatnih ur, kar je bilo nad načrtovano porabo. V četrtek, 8. septembra, ko redukcij ni bilo, pa je znašala 1.664.000 kilovatnih ur, torej okroglih sto tisoč kilovatnih ur manj.

Če bodo tako varčno ravnali z elektriko tja do konca septembra in če seveda v šoštanjski elektrarni ne bo novih okvar, se nam novih redukcij ni treba bati.

M. Volčjak

GLASOVA ANKETA

Nogomet ima možnosti razvoja

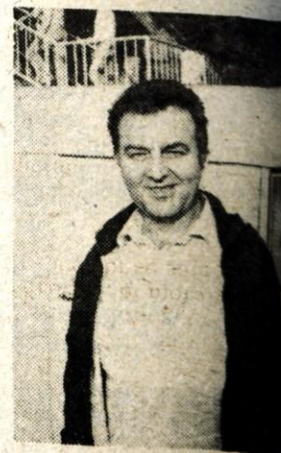
Kranj — Nogometaši kranjskega Triglava so z uvrstitvijo v slovenski finale tekmovanja za pokal maršala Tita dosegli svoj največji uspeh, bili pa so na pragu novega: v finalni tekmi so klonili v igri z Mariborom tesno 2:1. Skoraj 2500 ljudi se je zbralo na tekmi, kar kaže, da med ljudmi ni upadlo zanimanje za kvalitetno nogometno igro. To je obenem tudi potrditev pravila, da le kvalitetna igra polni nogometna igrišča.

O položaju gorenjskega nogometa in možnostih razvoja smo se pogovarjali s tremi gledalci na finalni tekmi med Triglavom in Mariborom.

Milenko Vukotić z Bleda: »Menim, da se za nogomet zanima premalo ljudi. Klubi imajo premalo nogometnih strokovnjakov, predvsem pa ima ta igra premajhno veljavo na osnovnih šolah. Ljudje težijo, da imajo čim več prostega časa in tega želijo izkoristiti na najrazličnejše načine, tudi za šport. Samo znati jih je treba privabiti. Tako je tudi pri nas na Bledu, kjer imamo lepo nogometno igrišče, pa tudi nogometno moštvo je dovolj kvalitetno. Manjka pa dobrih strokovnjakov. Kranjski Triglav ima dobro moštvo, vendar premalo ljudi, voljnih delati za razvoj nogometa. Vse preveč sloni le na redkih posameznikih.«

Milovan Čikič iz Kranja: »Za Triglav je današnja tekma velika spodbuda, prav tako pa imajo tako kvalitetne tekme splošni družbeni pomen. Kranj bi moral več skrbeti za takšne prireditve. Zakaj ljudje tako malo hodijo nanje. Premalo strokovno se lotevamo njihove organizacije in ne znamo ugotovljati, kaj je za ljudi vabljivo. Ljudje niso naveličani prireditve, ampak moramo spremeniti pristop in odnos do njih. Različne učinke imajo lahko tak-

šne prireditve. Vzporedno z njimi bi lahko v posebnih publikacijah predstavili športnike, športne noge, pa razne druge prireditve mestu. Pozabljam, da ljudje ne no bolj iščejo popolnejše rekreacije, zato morajo biti prireditve atraktivnejše in zanimive. Gre za oblikovne in vsebinske spremembe v športu in v odnosu družbene skupnosti do športa. Preveč časa nam vzamejo organizativni problemi, premalo pa imamo časa še za druge stvari, ki so pomembne.«

Janez Krajnik iz Škofje Loke, predsednik tekmovalne komisije Nogometne zveze Jugoslavije: »Nogomet je po portoroških športih veliko pridobil. Ločilo se je od tekmovanja in rekreativnega športa kar je zanimivo v Luki, kjer imo recimo kar 8 nogometnih klubov. Če bomo dosegli množično, bo tudi edini slovenski prvak lahko dobil več domačih igralcev. Že sedaj jih ima veliko. V Beogradu sem žrebal nasprotnika našnjemu zmagovalcu v prvenstvu kolu. Izžrebal sem splošno ga Hajduka, ki ga je želelo za nasprotnika večina klubov. Kvalitetni klub namreč prinese na igrišče več gledalcev.«

M. Ajdovec

Nespametno ravnanje ali nuja?

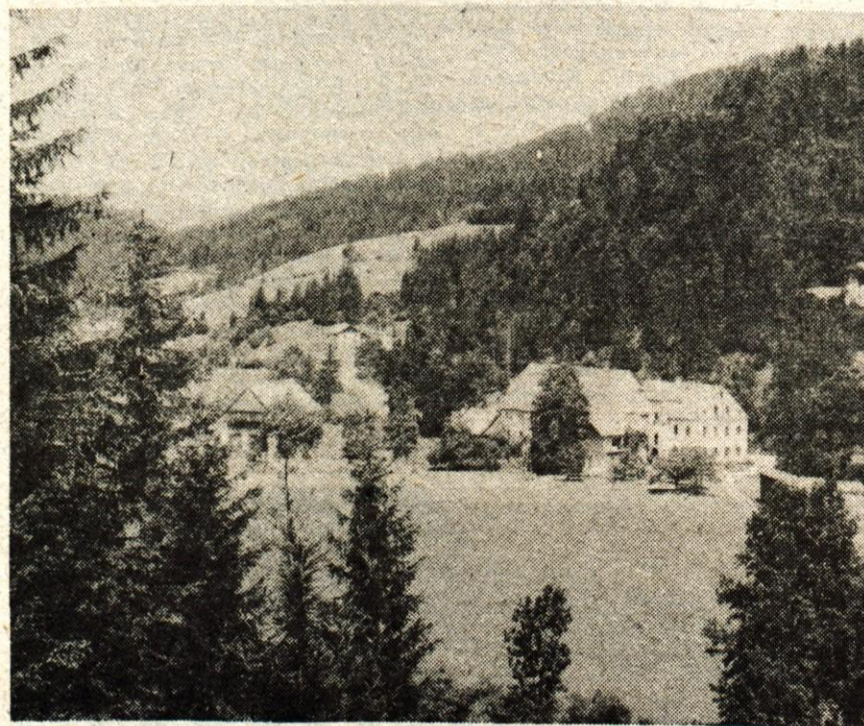
V Brekovicah je gospodar začel podirati eno najlepših stavb na območju krajevnih skupnosti Žiri — nekdanjo gostilno pri Jureču — Je to smiselno — Ne bi veljalo hiše obnoviti, jo ohraniti kot del stavbne dediščine in lastniku omogočiti, da bi v njej udobno živel — Ali pa velja prisluhniti razlogom lastnika, ki trdi, da je bila hiša sicer lepa, vendar povsem neprimerna za bivanje, in da bi bili stroški obnove veliko večji, kot so jih ocenili strokovnjaki pri zunanjem ogledu

Brekovice pri Žirih — V elaboratu Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo, ki ga je naročila občinska skupščina Škofja Loka z namenom, da se v novem urbanističnem načrtu Žirov opredelijo objekti, ki jih je vredno ohraniti, so o Jurečovi hiši v Brekovicah 11 napisali: Izredno dobro je ohranjena nekdanja gostilna pri Jureču, z letnico nad portalom 1909. Oblikovana je izredno ambiciozno, v maniri se približuje načinu obdelave fasad, ki je značilna za železniška poslopja. To stavbo je vsekakor potrebno ohraniti.

»Lani smo zvedeli, da namerava hišo gospodar oziroma lastnik Edo Jurca podreti in zgraditi novo,« pravi predsednik pododbora za revitalizacijo Žirov oziroma krajev v žirovski krajevni skupnosti Miha Naglič. »Večkrat smo se skupaj s pospeševalcem pri kmetijskih zadruzi Sora Mercator Žiri Miranom Nagličem in profesorjem ljubljanske fakultete za arhitekturo Fisterom, ki je vodil izdelavo posnetkov stavbne dediščine za revitalizacijske načrte, oglasili pri njem in ga prepričevali, naj hišo vendarle obnovi. Prepričan sem bil, da smo ga pregovorili, zato sem bil zelo iznenaden, ko je pred nekaj dnevi začel hišo rušiti. Naš odbor je skušal Jureču tudi pomagati. Profesor Fister je obljubil, da bo določil študenta, ki bi za diplomsko nalogo izdelal načrte obnove, hkrati pa bi mu pomagali, da bi dobil potrebne kredite. Toliko bi odbor lahko naredil, več seveda ne more.

Menim, da je s porušenjem stare hiše pri Jureču lastnik naredil tudi sebi precej škodo. Tipika hiša, kakršne so sedaj skoraj vse nove zgradbe, z estetskega vidika prav gotovo ne bo odtehtala stare. Novogradnja bo vsekakor dražja od obnove, ker je bila stara hiša še izredno trdna in ne bi bilo potrebnih veliko posegov. Go-

spodar načrtuje v novi hiši tudi kmečki turizem. Menim, da bi bila za to dejavnost veliko primernejša stara hiša. Sicer nikakor ne gre oporekati želji, da želi živeti v sodobni hiši, vendar bi v stari lahko živel kot graščak. Ali pa bi sam živel v novi, staro pa namenil turizmu.

Moram tudi poudariti, da odbor nikakor ni razsodnik za njegovo dejanje, saj nismo pravno-formalno pristojni, vendar nam je žal, ker je rušenje nespametno in etično nesprejemljivo. Ob njem si lahko zastavimo tudi širše družbeno vprašanje, če lahko usodo objektov, ki so pomembni z vidika naše naravne ali kulturne dediščine, prepuščamo posameznikom. Skratka, menim, da je škoda, ker nismo našli skupnega jezika: da bi ohranili hišo kot del naše stavbne dediščine in pomagali lastniku, da bi v njej sodobno in udobno živel.

»Hiša je bila povsem neprimerna za bivanje,« pravi Edo Jurca. »Stropi so bili v vseh sobah visoki 3,25 metra, prostorov kljub velikosti stavbe ni bilo zadosti in zaradi nizkega terena je v kleti stalno voda, zato je hiša vedno, razen v največji suši, vlažna. Čeprav je bila stavba še trdna, ne jaz ne žena nisva bila prepričana, da bi jo bilo pametno obnavljati. Toliko mraza, kot smo se ga naužili mi v tej stavbi, ne privoščim nikomur. Lani smo imeli, kljub temu da je bila

peč v hiši razbeljena, v veži ni stopinj, v hiši pa komaj nekaj pinj nad ničlo. Lončnice so bile ko zimsko jutro na oknih vse zmrzali. Neko zimo se je udeležil Habjanova iz Žirov pri nas, a ni stlil na strop. Sedela je pri peči, kljub temu strop ni delal. Ko je pregledala, je ugotovila, da se strdilo od mraza. Menim, da bi dovolj trden razlog, da ne bi živeli v njej.«

Vendar bi se z obnovo izolirati in ogrevati s centralno »Šele sedaj, ko smo začeli razdirati, se je pravzaprav videlo, ko bi bilo dela in stroškov, da hoteli obnoviti. Večina bi bila delati ročno, zato bi bilo ogromni. Vedno bolj sem prepričan, da večji kot z novogradnjo. Pri novitvi bi je nikakor ne mogli, da bi bila funkcionalna. Če bi tel ogrevati s centralno najbrž vse leto ne bi zaslužili za olje ali premog. Če bi zgradili hišo drugod, bi moral vzdrževati staro, sicer bi se sama začela pti. Ob vsem tem se sprašujem, sem res dolžan nositi vse te stroške, zato, da bi ohranil nekdanjo domačijo.«

L. B.

Nova prospekta Bleda

Bled — Turistično društvo vsako leto poskrbi za precej in letnih prospektov Bleda. To bi jih morali imeti še več, saj niso, vendar je izdelava draga.

Nova prospekta Bleda so nakladili 100.000 izvodov, natisnili jih je Gorenjski tisk iz Kranja tokrat so v treh jezikih.